
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA RZESZOWA NA LATA 2021-2024

Dane za lata 2023-2024

RZESZÓW 2025

Opracowanie: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Rzeszowa
Autorem fotografii na stronie tytułowej jest Pan Tadeusz Poźniak

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO DLA ZACHOWANIA JEGO WARTOŚCI	5
1. Prawna ochrona zabytków miasta Rzeszowa.....	5
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	5
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	6
Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	15
Uchwała Krajobrazowa	15
Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków	15
Rejestr zabytków nieruchomych	19
Rejestr zabytków ruchomych.....	19
2. Rozszerzenie zasobu i zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego miasta, układu urbanistycznego i układów ruralistycznych na terenie miasta.....	20
3. Zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych i poprawa ich stanu zachowania.	22
Zabytkowe obiekty nieruchome	22
Tereny zielone	25
Badania i nadzory archeologiczne	27
4. Poprawa stanu zachowania zabytkowych obiektów, zespołów i historycznych obszarów poprzez usprawnienie systemu finansowania/dofinansowania	28
Środki finansowe wykorzystane w latach 2023-2024 na opiekę nad zabytkami z terenu Rzeszowa	28
Środki wewnętrzne	28
Środki zewnętrzne	31
5. Opieka nad zabytkami ruchomymi.....	35
II. ODPOWIEDNIE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	39
1. Prezentacja dziedzictwa kulturowego miasta.....	39
Działania realizowane przez miejskie jednostki kultury	39
Biuro Wystaw Artystycznych.....	39
Estrada Rzeszowska	42
Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa	43
Muzeum Dobranocek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie	43
Rzeszowski Dom Kultury	45
Teatr Maski	46
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	47
2. Promocja dziedzictwa kulturowego oraz działania edukacyjne.	50
Ciekawostki o rzeszowskich zabytkach	63
Renowacje i Zabytki.....	64
ARCHITEKTURA RZESZOWA od czasów autonomii galicyjskiej	64
Działania realizowane przez miejskie jednostki kultury	65
Biuro Wystaw Artystycznych.....	65
Estrada Rzeszowska	65
Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa	67
Muzeum Dobranocek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie	68
Rzeszowski Dom Kultury	74
Teatr Maski	75
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	75
PODSUMOWANIE.....	78
Spis fotografii	80
Spis tabel	80
Przypisy	81

WSTĘP

„Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024” został sporządzony przez Prezydenta Miasta Rzeszowa na podstawie przepisów art. 87 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024.1292 t.j.), zwanej dalej Ustawą, oraz zgodnie z wytycznymi Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pismem z dnia 3 grudnia 2021 r., znak: Rz-RDZ.5120.13.2021.JK, został przyjęty Uchwałą Nr LVI/1171/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 14 grudnia 2021 r. Gminny program opieki nad zabytkami stanowi strategię ochrony dziedzictwa kulturowego gminy, wyznaczając kierunki działań w zakresie organizacyjnym, finansowym, promocyjnym i ochronnym. Program został opracowany zgodnie z założeniami polityki państwa w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, jak również uwzględnia treści dokumentów z poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego w temacie szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego.

Stosownie do zapisów art. 87 ust. 5 Ustawy, Prezydent Miasta jest zobowiązany do sporządzania, co dwa lata, sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawienia go Radzie Miasta. Sprawozdanie za okres od 1.01.2021 r. do 31.12.2022 r. w dn. 12 maja 2023 r. zostało przedłożone w formie pisemnej Radzie Miasta Rzeszowa, a następnie zaprezentowane przez Miejskiego Konserwatora Zabytków w czasie LXXXI sesji Rady Miasta Rzeszowa w dn. 20 czerwca 2023 r.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2024 r. i odnosi się do wyznaczonych w Programie priorytetów. Rozdział pierwszy odnoszący się do PRIORYTETU I pt. „Ochrona dziedzictwa kulturowego dla zachowania jego wartości” zawiera m.in. analizę dokumentów planistycznych powstałych w latach 2023-2024 pod kątem zawartych w nich danych i postulatów dotyczących ochrony zabytków oraz informacje dotyczące działań podejmowanych w okresie sprawozdawczym w celu ochrony zabytków nieruchomych (w tym stanowisk archeologicznych) oraz zabytków ruchomych z terenu miasta Rzeszowa, w tym m.in. zmiany w rejestrze zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Rzeszowa oraz inicjatywy mające na celu poprawę ich stanu zachowania. W rozdziale drugim odnoszącym się do PRIORYTETU II pt. „Odpowiednie wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego” zawiera zaś informacje na temat działań ukierunkowanych na promocję i pogłębianie świadomości mieszkańców w zakresie materialnego i niematerialnego lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie danych będących w posiadaniu biur i wydziałów Urzędu Miasta Rzeszowa (tj.: Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, Wydziału Architektury, Biura Architekta Miasta i Relacji Inwestorskich, Wydziału Inwestycji, Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wydziału Marki Miasta, Współpracy Gospodarczej i Turystyki, Wydziału Edukacji, Biura Gospodarki Mieniem, Wydziału Zarządzania Infrastrukturą Urzędu), jednostek miejskich i spółek (tj.: Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa, Zarządu Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, Miejskiego Zarządu Dróg w Rzeszowie, Zarządu Transportu Miejskiego w Rzeszowie, Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o. w Rzeszowie, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej- Rzeszów Sp. z o. o.) oraz jednostek kulturalnych, których organizatorem jest Gmina Miasto Rzeszów (tj.: Biura Wystaw Artystycznych, Estrady Rzeszowskiej, Galerii Fotografii Miasta Rzeszowa, Muzeum Dobranoczek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie, Rzeszowskiego Domu Kultury, Teatru Maski, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej).

I. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO DLA ZACHOWANIA JEGO WARTOŚCI

Działania zapewniające ochronę dziedzictwa kulturowego dla zachowania jego wartości ujęto w pięć założeń programowych zgodnych z następującymi kierunkami działań:

1. Prawna ochrona zabytków miasta Rzeszowa.
2. Rozszerzenie zasobu i zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego miasta, układu urbanistycznego i układów ruralistycznych na terenie miasta.
3. Zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych i poprawa ich stanu zachowania.
4. Poprawa stanu zachowania zabytkowych obiektów, zespołów i historycznych obszarów poprzez usprawnienie systemu finansowania/dofinansowania.
5. Opieka nad zabytkami ruchomymi.

1. Prawna ochrona zabytków miasta Rzeszowa

Postulaty ochrony dziedzictwa kulturowego oraz zabytkowych układów urbanistycznych, ruralistycznych, zabytków nieruchomych, jak również stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków uwzględniają następujące dokumenty:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rzeszowa;
- Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego;
- Decyzje o warunkach zabudowy, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa, uchwalone uchwałą Nr LXXXV/1890/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 września 2023 r. jest podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną miasta. Studium zawiera:

- uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa, w tym m.in. dotyczące dziedzictwa kulturowego (Załącznik nr 1 tekst Studium II.2.13. Dziedzictwo kulturowe, str. 139). W uwarunkowaniach wewnętrznych rozwoju przestrzennego miasta wskazano: krajobraz kulturowy i zabytki Rzeszowa, stan zabytków i kluczowe problemy ich ochrony, ochronę zabytków i innych walorów krajobrazu kulturowego miasta, dobra kultury współczesnej. W Rozdziale pod nazwą Podsumowanie uwarunkowań – wnioski określające potrzeby i możliwości rozwoju miasta - II.3.1. str. 198, przedstawiono wnioski wynikające z uwarunkowań, w tym dotyczące Dziedzictwa kulturowego / kompozycji urbanistycznej miasta. Ujęte w tym rozdziale zapisy były podstawą sformułowanych w kolejnej części Studium kierunków zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i polityki przestrzennej miasta.
- kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa, które sformułowane zostały na podstawie analiz istniejących uwarunkowań, zarówno tych zewnętrznych wynikających z położenia miasta w regionie oraz rekomendacji i ustaleń dokumentów nadrzędnych, jak również uwarunkowań wewnętrznych. Główne kierunki rozwoju przestrzennego miasta, w tym struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta zostały przedstawione na sporządzonym w skali 1:10 000 rysunku studium. Wyznaczone kierunki zagospodarowania

w Studium będą uszczegółowiane i konkretyzowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto Studium zawiera rysunki informacyjne sporządzone w skali 1:25 000, w tym rysunek informacyjny nr 4. Dziedzictwo kulturowe, a także aneksy m.in.:

- Aneks 1. Zabytki miasta Rzeszowa wpisane do Rejestru zabytków nieruchomych (stan na 30 września 2022 r.);
- Aneks 2. Spis obszarów i obiektów ujętych w Gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa (stan na 19 maja 2023 r.);
- Aneks 3. Spis stanowisk archeologicznych w granicach Rzeszowa (stan na 13 grudnia 2021 r.)

W ramach Studium uikzp miasta Rzeszowa Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa opracowało projekt Aktualizacji Studium historyczno-urbanistycznego Miasta Rzeszowa z 1990 roku, autorstwa Władysława Henniga (kierownik zespołu), Jerzego Tura, Jana Malczewskiego, Sylwestra Czopka i Sławomira Kadrowa, który, w maju 2021 r., został przekazany Wojewódzkiemu Urzędowi Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie w celu weryfikacji i wyrażenia opinii. W latach 2023 – 2024 prowadzono sukcesywne prace nad aktualizacją wiedzy i bazy danych, które będą mogły być wykorzystane do przyszłej Aktualizacji Studium historyczno-urbanistycznego Miasta Rzeszowa. Samej aktualizacji dokumentu ani dalszych działań nad projektem nie prowadzono.

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), która weszła w życie z dniem 24 września 2023 r., wprowadzony został obowiązek sporządzenia planu ogólnego gminy. Plan ogólny gminy stanowił będzie podstawę do sporządzania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 527), Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy traci moc z dniem 30 czerwca 2026 r.

W związku z powyższym Rada Miasta Rzeszowa w dniu 28 maja 2024 r. podjęła Uchwałę Nr IV/22/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu ogólnego miasta Rzeszowa. Następnie Prezydent Miasta Rzeszowa ogłoszeniem z dnia 4 czerwca 2024 r. zawiadomił o możliwości składania wniosków do projektu planu ogólnego i prognozy oddziaływania na środowisko. Termin składania wniosków minął 5 lipca 2024 r. Aktualnie trwają prace nad projektem planu ogólnego.

W 2024 r. Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa przystąpiło do prac nad sporządzaniem Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do roku 2035, w której określone zostaną: cele, kierunki, rekomendowane działania oraz ustalenia, rekomendacje i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W tym celu, w 2024 r., Biuro sporządziło Diagnozę na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 r., podejmującą zagadnienia dziedzictwa kulturowego miasta, w tym zabytków, dóbr kultury współczesnej, niematerialnego dziedzictwa kulturowego, stanu zabytków i kluczowych problemów ich ochrony oraz całościowej ochrony dziedzictwa kulturowego miasta. W przedmiotowej dziedzinie opracowano wnioski do Strategii.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniają ochronę dziedzictwa kulturowego, krajobrazu kulturowego, obiektów zabytkowych (w tym także stanowisk archeologicznych), zarówno wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków, jak również ochronę ekspozycji tych obiektów.

W latach 2023-2024 uchwalono 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zawierających ustalenia dotyczące ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego, tj.:

- 2023 rok:

- 1) MPZP Nr 324/5/2021 – I „Dolina Wisłoka” w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr LXXVIII/1725/2023 z dnia 25 kwietnia 2023 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO z 2023 r. poz. 2912, ogłoszony: 29.05.2023 r.).

Wg Uchwały nr LXXVIII/1725/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 25 kwietnia 2023 r.:

„§ 7. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Ustanawia się ochronę kapliczki przy ul. Wioślarskiej ujętej w gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa oraz oznaczonej na rysunku planu.

W odniesieniu do zabytku, o którym mowa w ust. 1 obowiązują następujące ustalenia:

- 1) w promieniu do 2 m od obiektu kapliczki, zakazuje się zmiany ukształtowania powierzchni terenu;*
- 2) obowiązuje ochrona tła kompozycyjnego obiektu, w postaci trzech drzew – lip.*
- 3. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej obserwacji archeologicznej o granicach przedstawionych na rysunku planu.*
- 4. W strefie ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 3, ochronie podlegają potencjalne zabytki archeologiczne.”*

Na rysunek planu wprowadzono jako oznaczenie obowiązujące:

- *strefa ochrony konserwatorskiej obserwacji archeologicznej.*

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenia informacyjne:

- *obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków, wraz z opisem bezpośrednio na rysunku o następującej treści: „Kapliczka słupowa GEZ z dn. 19.12.2022 - 1195”;*
- *stanowisko archeologiczne Rzeszów 4 AZP 103-76/50.*

- 2) MPZP Nr 327/3/2022 „Zagórze Nowe” w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr LXXXIV/1846/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO 2023 r., poz. 4535, ogłoszony: 05.10.2023 r.).

Wg uchwały nr LXXXIV/1846/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 sierpnia 2023 r.:

§ 6. 1. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

„2. Nakazuje się ochronę objętego planem odcinka drogi historycznej z Rzeszowa do Głogowa Małopolskiego, której przebieg zaznaczono na rysunku planu, zgodnie z przepisami niniejszej uchwały.”

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenie informacyjne:

- *przebieg drogi historycznej z Rzeszowa do Głogowa Małopolskiego.*

- 3) MPZP Nr 197/9/2010 – I - A „Zwięczyca – Przy Drodze” w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr LXXXIV/1847/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO z 2023r. poz. 4536, ogłoszony: 05.10.2023 r.).

Wg uchwały nr LXXXIV/1847/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 sierpnia 2023 r.

„§ 6. 1. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego Rzeszów –Zwięczyca 6 (AZP 103-76/73) ujętego w gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa w granicach oznaczonych na rysunku planu.

2. W strefie ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 1, przedmiotem ochrony są znajdujące się w niej zabytki archeologiczne.

3. Dla terenu położonego w granicach strefy ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 1, obowiązują zasady zagospodarowania ustalone w planie.

4. Ustala się ochronę konserwatorską krajobrazu kulturowego K, obejmującą swym zasięgiem cały obszar objęty planem.

5. Dla terenów położonych w granicach strefy ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 4, obowiązują zasady zagospodarowania ustalone w planie.”

Na rysunek planu wprowadzono jako oznaczenia obowiązujące:

- teren obszaru opracowania znajduje się w całości w granicach strefy ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego K,
- granica strefy ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego 103-76/73.

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenie informacyjne:

- stanowisko archeologiczne 103-76/73.

- 2024 rok:

4) MPZP Nr 253/5/2013 – III „Dworzec” w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr XCIV/2130/2024 z dnia 26 marca 2024 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO 2024 r. poz. 2381, ogłoszony 6 maja 2024 r.).

Wg uchwały nr XCIV/2130/2024 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 marca 2024 r.:

„§ 5. W granicach obszaru planu dopuszcza się zasady zabudowy jak dla zabudowy śródmiejskiej, w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2022 r. poz.1225).”

„§ 6.

3. W obrębie stref bezpieczeństwa, do 10 m od granicy obszaru kolejowego oraz do 20 m od osi skrajnego toru kolejowego, oznaczonych na rysunku planu, w których obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie transportu kolejowego, dopuszcza się w szczególności:

1) przebudowę, nadbudowę lub rozbudowę istniejących budynków zabytkowych;

4. W obrębie strefy szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń w użytkowaniu, do 20 m od granicy obszaru kolejowego, oznaczonej na rysunku planu, w której obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie transportu kolejowego, dopuszcza się w szczególności:

1) przebudowę, nadbudowę lub rozbudowę istniejących budynków zabytkowych;”

„§ 7. 1. W granicach obszaru planu ustala się strefę ochrony konserwatorskiej, tożsamą z obszarem planu.

2. W strefie ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 1, obejmuje się ochroną znajdujące się w jej obrębie:

1) stanowiska archeologiczne – Rzeszów nr 3 (AZP 103-76/55) oraz Rzeszów nr 17 (AZP 103-76/56), wpisane do gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa;

2) budynki zabytkowe, wpisane do gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa – dawne magazyny ekspedycji towarowej, oznaczone na rysunku planu symbolem {3.7}.

3. Teren położony w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 1, nakazuje się zagospodarować zgodnie z nakazami, zakazami, dopuszczeniami i ograniczeniami w zagospodarowaniu, ustalonymi w przepisach szczegółowych uchwały.”

„§ 8. 1. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

11) dopuszcza się urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, takie jak: instalacje fotowoltaiczne na obiektach budowlanych, kolektory słoneczne, pompy ciepła, magazyny energii itp., przy czym zakazuje się lokalizacji takich urządzeń na budynkach oznaczonych jako wpisane do gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa.”

„§ 11.

15) wydziela się liniami podziału wewnętrznego część terenu, oznaczoną symbolem [u], do zagospodarowania pod zabudowę usługową, z zakazem zabudowy mieszkaniowej;

16) zasady zabudowy i zagospodarowania terenu oraz parametry zabudowy, określone w pkt. 1-2 oraz w pkt. 8-14, nie dotyczą terenu wydzielonego o symbolu [u];

17) w obrębie terenu wydzielonego o symbolu [u]:

a) nakazuje się funkcje usługowe związane z obsługą podróżnych, takie jak: kasy, poczekalnie, punkty informacyjne, handel, gastronomia itp.,

b) dopuszcza się funkcje usługowe związane z administracją, kulturą lub rozrywką,

c) zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy, z wyjątkiem przebudowy, nadbudowy lub rozbudowy istniejących budynków, oznaczonych na rysunku planu jako wpisane do gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa, w szczególności o dach stromy na tych budynkach, o tarasy w poziomie parteru, po południowej stronie tych budynków, a także o schody lub pochylnie prowadzące z poziomu tych tarasów na docelowy poziom terenu, z uwzględnieniem lit. d,

d) dopuszcza się wiaty lub zadaszenia, o wysokości nie większej niż 12 m, o kącie nachylenia połaci dachowych od 15° do 30°, przy czym nakazuje się przeszklenie tych wiat lub zadaszeń na powierzchni nie mniejszej niż 75% powierzchni każdej połaci, a także zakazuje się ich łączenia z dachami na budynkach, o których mowa w lit. c;

18) w przypadku przebudowy, nadbudowy lub rozbudowy budynków, o których mowa w pkt. 17 lit. c, istniejących w obrębie terenu wydzielonego o symbolu [u]:

a) wysokość zabudowy – nie większa niż 12 m, z uwzględnieniem lit. c,

b) gabaryty zabudowy – budynki o 1 kondygnacji nadziemnej,

c) dachy – w kolorze ceglastoczerwonym, dwuspadowe, o kalenicy w osi podłużnej tych budynków, zrównanej w poziomie z kalenicą istniejącego dachu stromego,

d) kąt nachylenia połaci dachowych – 30°, z tolerancją do 0,5°,

e) drzwi zewnętrzne – przeszkłone na nie mniej niż 50% powierzchni każdych drzwi,

f) elewacje – otynkowane, przy czym dopuszcza się odsłonięte i wyeksponowane ceglane wątki elewacji, jako uzupełnienie lub alternatywę dla pokrycia tynkiem,

g) na południowej elewacji budynków, o których mowa w pkt. 16 lit. c, nakazuje się otwory drzwiowe i okienne z łukowymi nadprożami i obramowaniami, o wielkości, proporcjach, kształtach oraz wzajemnym usytuowaniu wzorowanym na otworach drzwiowych i okiennych z łukowymi nadprożami oraz obramowaniami, zachowanych na elewacji północnej tych budynków;

19) miejsca do parkowania dla samochodów:

d) miejsca do parkowania, o których mowa w lit. a-c, nakazuje się lokalizować na parkingach w obrysie zabudowy, podziemnych lub wielopoziomowych, z wyłączeniem terenu wydzielonego o symbolu [u];

20) miejsca do parkowania dla rowerów:

c) miejsca do parkowania, o których mowa w lit. a-b, dopuszcza się na parkingach w obrysie zabudowy oraz na terenie poza obrysem zabudowy, z wyłączeniem terenu wydzielonego o symbolu [u].

3. Nakazuje się zagospodarować teren jako jedną działkę budowlaną.”

Na rysunek planu wprowadzono jako oznaczenie obowiązujące:

- strefa ochrony konserwatorskiej - w granicach obszaru planu.

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenia informacyjne:

- budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa,

- stanowisko archeologiczne Rzeszów nr 3 (AZP 103-76/55),

- orientacyjna granica między stanowiskami archeologicznymi,

- stanowisko archeologiczne Rzeszów nr 17 (AZP 103-76/56).

- 5) MPZP Nr 331/7/2022 przy ul. Wierzyńska w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr XCIV/2129/2024 z dnia 26 marca 2024 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO z 2024 r. poz. 2380, ogłoszony 6 maja 2024 r., wraz z Rozstrzygnięciem nadzorczym nr P-II.4131.2.194.2024 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 kwietnia 2024 r. opublikowanym w DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO z 2024 poz. 2388, ogłoszony: 06.05.2024 r.)

Wg uchwały nr XCIV/2129/2024 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 marca 2024 r.:

„§ 5. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

2) zakazuje się lokalizacji garaży, z wyłączeniem garaży podziemnych i wbudowanych.”

„§ 6. 1. Na całym obszarze objętym planem dopuszcza się zasady zabudowy, jak dla zabudowy śródmiejskiej, w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, (Dz.U.2022 r. poz.1225).”

„§ 7. 1. Na całym obszarze objętym planem ustala się strefę ochrony konserwatorskiej.

2. W strefie ochrony konserwatorskiej obowiązują:

1) ochrona stanowiska archeologicznego Rzeszów 17 (AZP 103-76/56), ujętego w gminnej ewidencji zabytków;

2) nakaz zachowania: gabarytów budynków, kompozycji i detalu architektonicznego elewacji oraz formy dachu kamienicy przy ul. Szpitalnej 12, położonej na działce nr 1041, obr. 207 Rzeszów-Śródmieście, Gmina Miasto Rzeszów, wpisanej wraz z otoczeniem tj. działką nr 1041, pod numerem A-1417 do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego;

3) nakaz zachowania: gabarytów budynków, kompozycji, artykulacji i detalu architektonicznego elewacji oraz formy dachu, w stosunku do następujących obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków:

a) kamienica przy ul. Baldachówka 3,

b) kamienica przy ul. Baldachówka 5,

c) kamienica przy ul. Baldachówka 7,

d) kamienica przy ul. Baldachówka 9,

e) kamienica przy ul. Baldachówka 11,

f) kamienica przy ul. Króla Kazimierza 18,

g) kamienica przy ul. Króla Kazimierza 20;

4) nakaz zachowania istniejącego przebiegu ulic i pierzei jako elementów układu urbanistycznego;

5) nakaz zachowania i wyeksponowania wszelkich reliktów fortyfikacji miejskich, odkrytych na obszarze objętym planem;

6) zakaz lokalizacji instalacji fotowoltaicznych lub kolektorów słonecznych na dachach i elewacjach kamienic wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków,

7) zakaz instalowania urządzeń technicznych, związanych z funkcjonowaniem budynków, takich jak klimatyzatory i wentylatory, na elewacjach od strony publicznych dróg dojazdowych i placu publicznego;

8) dopuszcza się możliwość instalacji fotowoltaicznych na dachach obiektów niezabytkowych;

9) w przypadku stosowania na dachach instalacji fotowoltaicznych, nakazuje się ich wbudowanie w połąć dachową i kolorystykę zgodną z kolorem pokrycia dachowego.”

„§ 8. 1. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

1) dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym urządzeń związanych z pozyskiwaniem odnawialnej energii, które są związane z przeznaczeniem terenu, jako wbudowanych w architekturę obiektu, za wyjątkiem obiektów zabytkowych;”

„§ 15. 1. Przeznaczenie terenu oznaczonego w części graficznej planu symbolem 2MW-U – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub usługi.

3. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) nieprzekraczalna linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną planu;
 - 2) obowiązująca linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną planu;
 - 3) zabudowa w formie zwartej pierzei wzdłuż ul. Baldachówka;
 - 4) intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 1,9 i nie większa niż 5,3;
 - 6) powierzchnia zabudowy – nie mniejsza niż 55 % powierzchni działki budowlanej i nie większa niż 70% powierzchni budowlanej działki z zastrzeżeniem pkt 7;
 - 7) ustalenia, o których mowa w pkt. 5 i 6, nie dotyczą działki, oznaczonej w części graficznej planu szarym konturem i symbolem [100%], dla której ustala się:
 - a) powierzchnia zabudowy – 100% powierzchni działki budowlanej,
 - b) powierzchnia biologicznie czynna - 0%
 - 8) wysokość zabudowy – nie większa niż 18,5 m;
 - 9) gabaryty zabudowy – wymiar mierzony od średniego poziomu terenu na styku z obiektem do najwyżej położonego punktu dachu lub ściany attykowej, z wyłączeniem instalacji lub elementów technicznych, takich jak: anteny, maszty, kominy – nie większy niż 18,5 m, nie więcej niż 4 kondygnacje nadziemne,
 - 10) zakazuje się nadbudowy obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków;
 - 11) geometria dachów:
 - a) dach dwuspadowy o nachyleniu połaci dachowych nie mniejszym 25° i nie większym niż 40°,
 - b) układ głównych kalenic dachów – równoległy do ul. Baldachówka;
 - 12) nakazuje się pokrycie dachowe z blachy płaskiej: miedzianej, cynkowej, tytanowo-cynkowej, stalowej ocynkowanej, kładzionej na rąbek stojący, lub dachówki ceramicznej w kolorze naturalnym;
 - 13) nakazuje się wykończenie elewacji z użyciem tynków szlachetnych w kolorach pastelowych,
 - 14) nakazuje się wykończenie cokołów z użyciem okładziny kamiennej lub wyprawy tynkarskiej.
2. Nakazuje się zachowanie historycznie ukształtowanego podziału nieruchomości, zgodnie z istniejącym podziałem ewidencyjnym, w obrębie terenu oznaczonego w części graficznej planu symbolem 2MW-U,
3. Zasady obsługi komunikacyjnej terenu, o którym mowa w ust. 1:
- 2) dla działek, na których znajdują się obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków, wyznacza się minimalną ilość miejsc do parkowania – 0;
 - 4) miejsca postojowe dla rowerów:
 - a) nie mniej niż 1 miejsce na 1 lokal mieszkalny,
 - b) nie mniej niż 1 miejsce na 100 m² powierzchni użytkowej usług,
 - c) ustalenia nie dotyczą terenu, dla którego powierzchnia zabudowy jest równa 100% powierzchni działki budowlanej, oznaczonego w części graficznej planu szarym konturem i symbolem [100%].”

„§ 16.1. Przeznaczenie terenu, oznaczonego w części graficznej planu symbolem 3MW-U – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub usługi.

3. Zasady zabudowy i zagospodarowania na terenie:

- 1) nieprzekraczalna linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną planu;
- 2) obowiązująca linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną planu;
- 3) intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 0,9 i nie większa niż 2,4;
- 5) powierzchnia zabudowy – nie mniejsza niż 45 % powierzchni działki budowlanej i nie większa niż 70% powierzchni budowlanej działki;
- 6) wysokość zabudowy – nie większa niż 15 m;

7) gabaryty zabudowy – wymiar mierzony od średniego poziomu terenu na styku z obiektem do najwyższej położonego punktu dachu lub ściany attykowej, z wyłączeniem instalacji lub elementów technicznych, takich jak: anteny, maszty, kominy, – nie większy niż 15 m;

8) geometria dachów – dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o nachyleniu połaci dachowych nie mniejszym niż 20° i nie większym niż 40° i kalenicy głównej zwróconej równolegle do linii rozgraniczającej z teren drogi wewnętrznej 1KDD po stronie południowej, z zastrzeżeniem pkt. 8;

9) kamienicę wraz z oficyną przy ul. Szpitalnej 12, wpisaną do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego nakazuje się zachować w istniejącej formie, w tym z detalami architektonicznymi i materiałami elewacyjnymi – dwukondygnacyjnego obiektu z poddaszem użytkowym, o dachu dwuspadowym (kamienica) i wielospadowym (oficina).

4. Teren oznaczony w części graficznej planu symbolem 3MW-U nakazuje się zagospodarować jako jedną działkę budowlaną.

5. Zasady obsługi komunikacyjnej terenu, o którym mowa w ust. 1:

2) dla działek, na których znajdują się obiekty ujęte w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków, wyznacza się minimalną ilość miejsc do parkowania – 0:”

„§ 17. 1. Przeznaczenie terenu, oznaczonego w części graficznej planu symbolem 4MW-U – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub usługi.

3. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu, o którym mowa w ust. 1:

1) nieprzekraczalna linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną planu;

2) obowiązująca linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną planu;

3) zabudowa w formie zwartej pierzei wzdłuż ul. Baldachówka i ul. Króla Kazimierza;

4) intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 0,9 i nie większa niż 4,3;

6) powierzchnia zabudowy – nie mniejsza niż 45 % powierzchni działki budowlanej i nie większa niż 65% powierzchni budowlanej działki z zastrzeżeniem pkt. 7;

7) ustalenia, o których mowa w pkt. 5 i 6, nie dotyczą działek, oznaczonych w części graficznej planu szarym konturem i symbolem [100%], dla których ustala się:

a) powierzchnia zabudowy – 100% powierzchni działki budowlanej,

b) powierzchnia biologicznie czynna – 0%;

8) wysokość zabudowy – nie większa niż 17 m;

9) gabaryty zabudowy – wymiar mierzony od średniego poziomu terenu na styku z obiektem do najwyższej położonego punktu dachu lub ściany attykowej, z wyłączeniem instalacji lub elementów technicznych, takich jak: anteny, maszty, kominy – nie większy niż 17 m, nie więcej niż 4 kondygnacje nadziemne;

10) zakazuje się nadbudowy obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków;

11) geometria dachów:

a) dach dwuspadowy o nachyleniu połaci dachowych nie mniejszym 25° i nie większym niż 40°,

b) układ głównych kalenic dachów – równoległy do ul. Baldachówka lub ul. Króla Kazimierza;

12) obowiązuje nakaz stosowania jako pokrycia dachowego blachy płaskiej: miedzianej, cynkowej, tytanowo-cynkowej, stalowej ocynkowanej kładzonej na rąbek stojący lub dachówki ceramicznej w kolorze naturalnym;

13) nakazuje się wykończenie elewacji z użyciem tynków szlachetnych w kolorach pastelowych;

14) nakazuje się wykończenie cokołów z użyciem okładziny kamiennej lub wyprawy tynkarskiej.

3. Nakazuje się zachowanie historycznie ukształtowanego podziału nieruchomości, zgodnie z istniejącym podziałem ewidencyjnym, w obrębie terenu oznaczonego w części graficznej planu symbolem 4MW-U, z dopuszczeniem korekty granic, wynikającej z wydzielenia terenu pod drogę, oznaczoną na części graficznej planu symbolem 1KDD.

4. Zasady obsługi komunikacyjnej terenu, o którym mowa w ust. 1:

2) dla działek, na których znajdują się obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków, wyznacza się minimalną ilość miejsc do parkowania – 0:

4) miejsca postojowe dla rowerów:

a) nie mniej niż 1 miejsce na 1 lokal mieszkalny,

b) nie mniej niż 1 miejsce na 100 m² powierzchni użytkowej usług,

c) ustalenia nie dotyczą terenów, dla których powierzchnia zabudowy jest równa 100% powierzchni działki budowlanej, oznaczonych w części graficznej planu szarym konturem i symbolem [100%].”

„§ 18. 1. Przeznaczenie terenu, oznaczonego w części graficznej planu symbolem KOR – teren placu miejskiego.

2. Zasady zagospodarowania terenu, o którym mowa w ust. 1:

1) nawierzchnia placu – z kostki porfirowej, granitowej lub bazaltowej;

2) nakazuje się stosowanie spójnych nawierzchni dla terenów oznaczonych w części graficznej planu symbolami 2KDD i KOR, z możliwością zróżnicowania wielkościowego elementów;

5) nakazuje się zachowanie pochyłości placu w kierunku południowym;

3. Dostępność komunikacyjna terenu, o którym mowa w ust. 1:

2) zakazuje się lokalizacji naziemnych miejsc postojowych.”

„§ 19. 1. Przeznaczenie terenów, oznaczonych w części graficznej planu symbolami 1KDD i 2KDD – tereny dróg dojazdowych.

3. Zasady zagospodarowania terenów, o których mowa w ust. 1:

1) nawierzchnia jezdni i chodników – z kostki porfirowej, granitowej lub bazaltowej;

3) nakazuje się stosowanie spójnych nawierzchni dla terenów oznaczonych w części graficznej planu symbolami 2KDD i KOR, z możliwością zróżnicowania wielkościowego elementów;

7) w terenie oznaczonym w części graficznej planu symbolem 2KDD, dopuszcza się elementy architektoniczne, takie jak balkony, gzymsy itp., związane z istniejącą zabudową znajdującą się przy ul. Szpitalnej, poza granicą planu.”

Na rysunek planu wprowadzono jako oznaczenie obowiązujące:

- oznaczono KOR - teren placu miejskiego.

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenia informacyjne:

- działki z ustalonymi odrębnie wskaźnikami urbanistycznymi,

- strefa prawdopodobnego występowania reliktywów fortyfikacji miejskich,

- obiekt wraz z otoczeniem tj. działkę nr ewid. 1041 obr.207 wpisany do rejestru zabytków nieruchomości województwa podkarpackiego (A-1417),

- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków,

- stanowisko archeologiczne nr 17 (AZP 103-76/56) wpisane do gminnej ewidencji zabytków,

- strefa „B” - ochrony konserwatorskiej oraz strefy „OW” obserwacji archeologicznej, wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa.

- 6) MPZP Nr 326/2/2022 w rejonie skrzyżowania al. T. Rejtana i al. mjr. W. Kopisto w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr XCVI/2194/2024 z dnia 23 kwietnia 2024 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACIEGO 2024 r. poz. 2518, ogłoszony 16 maja 2024 r.)

Wg uchwały nr XCVI/2194/2024 rady Miasta Rzeszowa z dnia 23 kwietnia 2024 r.:

„§ 6. Fragmenty terenu oznaczonego symbolem 1KDZ, przeznaczonego pod drogę zbiorczą, położone są w:

2) strefie ochrony ekspozycji, wyznaczonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa, co zostało uwidocznione w części graficznej planu miejscowego.”

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenie informacyjne:

- *strefę ochrony ekspozycji wyznaczoną w Studium.*

- 7) MPZP Nr 338/5/2023 w rejonie ronda im. Romana Dmowskiego w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr XII/154/2024 z dnia 24 września 2024 r. (DZ. URZ. WOJ. PODKARPACKIEGO z 2024 r. poz. 4654, ogłoszony: 06.11.2024 r.)

Wg uchwały nr XII/154/2024 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 24 września 2024 r.:

„§ 4. Ustala się przeznaczenie terenu oznaczonego w części graficznej planu miejscowego symbolem KOR – teren placu.

2. Na terenie objętym planem miejscowym wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego Rzeszów 17 (AZP 103-76/56), ujętego w gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa.

3. Na terenie objętym planem miejscowym wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego Starego i Nowego Miasta wpisanego do rejestru zabytków (A-325 z dn. 30.01.1969 r.) i ujętego w gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa oraz terenu kościoła i klasztoru oo. Bernardynów wpisanego do rejestru zabytków (A-37 z dn. 18.10.1949 r.).

4. Tereny położone w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej należy zagospodarować zgodnie z przepisami ustalonymi w planie miejscowym.”

5. Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, o którym mowa w ust. 1:

1) teren nakazuje się zagospodarować jako publicznie dostępny plac samorządowy;

2) na terenie nakazuje się:

a) nawierzchnię placu z płyt kamiennych,

b) udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 2% powierzchni działki budowlanej,

c) ochronę, jako dobra kultury współczesnej, istniejącego Pomnika Walk Rewolucyjnych, oznaczonego w części graficznej planu miejscowego, poprzez:

– zakaz zmiany formy i gabarytu budowli, w tym jej wysokości – nie większej niż 40 m,

– zakaz zmiany detali architektonicznych oraz elementów rzeźbiarskich budowli,

– zakaz zmiany formy cokółu pomnika,

– dopuszczenie wymiany lub uzupełnienia płyt kamiennych stanowiących stopnie oraz okładziny cokółu;

3) na terenie dopuszcza się lokalizację:

a) tablicy informującej o walorach i historii obiektu umieszczonej na cokole pomnika, o którym mowa w ust. 5 pkt 2 lit. c.”

Na rysunek planu wprowadzono jako oznaczenie obowiązujące:

- *oznaczono KOR - teren placu.*

Na rysunek planu wprowadzono następujące oznaczenia informacyjne:

- *oznaczono istniejący Pomnik Walk Rewolucyjnych,*

- *zapis informujący, że „obszar objęty planem miejscowym znajduje się w granicach stanowiska archeologicznego Rzeszów 17 (AZP 103-76/56) ujętego w gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa”,*

- *zapis informujący, że „obszar objęty planem miejscowym znajduje się w granicach układu urbanistycznego Starego i Nowego Miasta wpisanego do rejestru zabytków (A-325 z dn. 30.01.1969 r.) i ujętego w gminnej ewidencji zabytków miasta Rzeszowa oraz terenu kościoła i klasztoru oo. Bernardynów wpisanego do rejestru zabytków (A-37 z dn. 18.10.1949 r.)”.*

Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego sporządzane w latach 2023-2024, zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.), określają warunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury. Projekty decyzji uzgadniane były z wojewódzkim konserwatorem zabytków i zawierały informację o konieczności dochowania wszelkich ustaleń wynikających z uzgodnień ze służbami konserwatorskimi. Następnie, zapisy projektu decyzji były uzupełniane o szczegółowe wymagania zawarte w postanowieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków uzgadniającym projekt decyzji. Również w decyzjach o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej ujmowane były warunki wynikające z potrzeb ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej. Zapisy ustaleń warunków były zgodne z uzyskanymi opiniami wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Uchwała Krajobrazowa

Projekt uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane został opracowany w 2024 r., uzyskał pozytywne uzgodnienia i opinie od organów, o których mowa w art. 37b ust. 2 upzp., następnie został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 26 czerwca do 26 lipca 2024 r. Uwagi do projektu uchwały można było składać do dnia 9 sierpnia 2024 r. Do projektu uchwały wpłynęło 32 pisma z uwagami. Obecnie trwają prace nad analizą złożonych uwag.

Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków

Formą ochrony zabytków miasta Rzeszowa jest również prowadzenie gminnej ewidencji zabytków, ponieważ postulaty ochrony obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków uwzględniane są w ww. dokumentach planistycznych oraz decyzjach o warunkach zabudowy, jak również decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Gminna Ewidencja Zabytków Miasta Rzeszowa, po uzgodnieniu z Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, została przyjęta Zarządzeniem Nr VII/168/2015 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Rzeszowa i jest na bieżąco aktualizowana, zgodnie z art. 22 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W latach 2023-2024 ewidencja została zaktualizowana następującymi Zarządzeniami Prezydenta Miasta Rzeszowa:

1. Zarządzenie Nr 0050/226/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 19 maja 2023 r.
2. Zarządzenie Nr 0050/328/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 12 lipca 2023 r.
3. Zarządzenie Nr 0050/362/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 14 sierpnia 2023 r.
4. Zarządzenie Nr 0050/406/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 8 września 2023 r.
5. Zarządzenie Nr 0050/427/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 18 września 2023 r.
6. Zarządzenie Nr 0050/62/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 1 lutego 2024 r.
7. Zarządzenie Nr 0050/226/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 11 kwietnia 2024 r.
8. Zarządzenie Nr 0050/367/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 9 lipca 2024 r.
9. Zarządzenie Nr 0050/580/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 4 listopada 2024 r.

10. Zarządzenie Nr 0050/681/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 23 grudnia 2024 r.

Wskutek przeprowadzonych aktualizacji w latach 2023-2024 z Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa **wyłączonych zostało 9 obiektów**, w tym czasie **włączono** do niej natomiast **12 nowych obiektów zabytkowych**.

Aktualny wykaz zabytków z terenu Rzeszowa ujętych w gminnej ewidencji zabytków znajduje się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Rzeszowa w zakładce „Gminna Ewidencja Zabytków”. Na koniec 2024 r. w wykazie Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa znajdowało się **1383 obiektów zabytkowych** (z czego 3 stanowiska archeologiczne ujęte są podwójnie), w tym układy urbanistyczne, zespoły obiektów sakralnych, nieruchomości, parki i cmentarze, obiekty kolejowe, kapliczki oraz stanowiska archeologiczne.

W tabelach poniżej zamieszczony został wykaz zabytków, które w latach 2023-2024 zostały włączone do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa (Tabela nr 1) oraz wykaz obiektów, które w analizowanym okresie sprawozdawczym zostały z ewidencji wyłączone (Tabela nr 2). Wszystkich aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa dokonano w uzgodnieniu z Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Fot. 1. – II Koszary Obrony Krajowej wraz z ogrodzeniem przy ul. Bardowskiego 2, widok od ul. Aleksandra Fredry (fot. Biuro ZIR).

Tabela 1. – Wykaz obiektów włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa w latach 2023-2024.

Lp.	Obiekt	Adres	Zarządzenie
2023 rok			
1.	Zespół pawilonów handlowo-usługowych zwany „wiatą”	ul. Hetmańska 25-39	Zarządzenie Nr 0050/226/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 19 maja 2023 r.
2.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Bzianka 1		Zarządzenie Nr 0050/406/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 8 września 2023 r.
3.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Bzianka 2		
4.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Bzianka 3		
5.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Bzianka 4		
6.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Bzianka 5		
7.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Bzianka 6		
8.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Pogwizdów Nowy 1		
9.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Pogwizdów Nowy 2		
10.	Stanowisko archeologiczne Rzeszów – Zwiężczyca 14		
2024 rok			
11.	kamienica	ul. Jagiellońska 23	Zarządzenie Nr 0050/367/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 9 lipca 2024 r.
12.	II Koszary Obrony Krajowej wraz z ogrodzeniem	ul. Bardowskiego 2	Zarządzenie Nr 0050/580/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 4 listopada 2024 r.

Tabela 2. – Wykaz obiektów wyłączonych z Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa w latach 2023-2024.

Lp.	Obiekt	Adres	Zarządzenie
2023 rok			
1.	dom	ul. Polna 8	Zarządzenie Nr 0050/328/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 12 lipca 2023 r.
2.	dom	ul. Podmiejska 25	Zarządzenie Nr 0050/362/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dn. 14 sierpnia 2023 r.

3.	dom	ul. Strzelnicza 3	Zarządzenie Nr 0050/427/2023 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 18 września 2023 r.
4.	willa	ul. Niedzielskiego 4	
5.	dom	ul. Zamenhoffa 7	
2024 rok			
6.	dom	ul. Zbocze 7	Zarządzenie Nr 0050/62/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 1 lutego 2024 r.
7.	dom - oficyna	Aleja Pod Kasztanami 16	Zarządzenie Nr 0050/226/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 11 kwietnia 2024 r.
8.	dom	ul. Stączka 9	Zarządzenie Nr 0050/580/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 4 listopada 2024 r.
9.	dom	ul. Reymonta 28	Zarządzenie Nr 0050/681/2024 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 23 grudnia 2024 r.

Fot. 2. - II Koszary Obrony Krajowej wraz z ogrodzeniem przy ul. Bardowskiego 2 (fot. Biuro ZIR)

W ramach stałego monitoringu i weryfikacji obiektów uwzględnionych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa w latach 2023-2024 Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków kontynuowało prowadzenie wizji terenowych mających na celu kontrolę stanu zachowania zabytków ujętych w GEZ oraz identyfikację obiektów przekształconych bądź nieistniejących, celem aktualizacji gminnej ewidencji zabytków. Na tej podstawie, jak również w oparciu o bieżącą współpracę z PWKZ i wymienioną korespondencję w zakresie aktualizacji wojewódzkiej ewidencji zabytków, w okresie sprawozdawczym zostało wszczętych 13 spraw dotyczących wyłączenia z gminnej ewidencji zabytków kart adresowych obiektów przekształconych bądź nieistniejących. Dotąd wyłączono z gminnej ewidencji zabytków 9 obiektów, a stosunku do pozostałych 4 obiektów oczekujemy na stanowisko PWKZ wobec dalszego postępowania w sprawie.

W okresie sprawozdawczym opracowano również łącznie 19 nowych kart adresowych dla obiektów i układów przestrzennych włączonych do gminnej ewidencji zabytków.

Fot. 3. – Zespół pawilonów handlowo-usługowych zwany „wiatą” przy ul. Hetmańskiej 25-39 (fot. Biuro ZIR)

Rejestr zabytków nieruchomych

Zgodnie z art. 22, ust. 5, pkt 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r., w gminnej ewidencji zabytków ujęte są zabytki wpisane do rejestru zabytków. Na terenie Gminy Miasto Rzeszów w rejestrze zabytków znajduje się około 170 wpisów, które obejmują m. in. pojedyncze obiekty (ok. 200 obiektów), zespoły obiektów (9 wpisów), tzw. wpisy obszarowe obejmujące np. układy urbanistyczne (układ średniowiecznego miasta i nowego miasta, zespół budowlany, układ przestrzenny zespołu budowlanego ulicy Dekerta) oraz stanowiska archeologiczne (11 stanowisk).

W okresie sprawozdawczym Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków w dniu 8 sierpnia 2024 r. decyzją nr Rz-RDZ.5130.9.2024.KC pod numerem A-1827 wpisał do rejestru zabytków województwa podkarpackiego rzeźbę monumentalną – Pomnik Walk Rewolucyjnych, położony na terenie działki ewidencyjnej nr 583/4 obr. 207 Rzeszów – Śródmieście, znajdujący się na terenie Gminy Miasto Rzeszów. Wpis do rejestru zabytków nie obejmuje czterech tablic inskrypcyjnych wmurowanych u podstawy Pomnika od strony południowo-wschodniej oraz tablic z herbem miasta znajdujących się u szczytu pomnika.

W okresie sprawozdawczym Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie wykreślił z rejestru zabytków żadnego obiektu nieruchomego z terenu Miasta Rzeszowa.

Rejestr zabytków ruchomych

Na terenie miasta Rzeszowa większość zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków znajduje się w świątyniach rzymskokatolickich. Do rejestru zabytków ruchomych województwa podkarpackiego wpisane są wyposażenia następujących obiektów sakralnych: Kościoła Farnego pw. Św. Wojciecha i Stanisława, Kościoła i Klasztoru OO. Bernardynów, Kościoła pw. Św. Krzyża, Kościoła pw. Chrystusa Króla, Kaplicy pw. Św. Trójcy, Kościoła pw. Św. Marcina i Św. Rocha (os. Słocina), Kościoła pw. Św. Józefa (os. Staromieście), Kościoła pw. Wniebowzięcia NMP (os. Zalesie), pw. Matki Boskiej Śnieżnej (os. Budziwój), Kaplicy myśliwskiej pw. Św. Huberta w Rzeszowie-Miłocinie oraz dwóch kapliczek przydrożnych: Kapliczki przy ul. Staroniwskiej 81 oraz Kapliczki przy ul. Jarowej 27. Pozostałe wpisy do rejestru zabytków ruchomych z terenu Rzeszowa dotyczą

obiektów będących w dużym stopniu własnością prywatną, a liczbowo dominują w nich zwarte zbiory, będące przykładem miejscowego kolekcjonerstwa.

W okresie sprawozdawczym Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków dokonał wpisu jednego obiektu do rejestru zabytków ruchomych z terenu Miasta Rzeszowa – figury św. Jana Nepomucena na postumencie zlokalizowanej przy ul. Polnej 8 i ul. Morgowej 11 (B-1093 z dn. 21.06.2024 r.).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie wykreślił z rejestru zabytków żadnego obiektu ruchomego z terenu Miasta Rzeszowa.

2. Rozszerzenie zasobu i zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego miasta, układu urbanistycznego i układów ruralistycznych na terenie miasta.

Gmina Miasto Rzeszów kontynuowało prace związane z procedurą przekazania Zamku Lubomirskich Gminie Miasto Rzeszów na potrzeby utworzenia centrum kulturalnego. W roku 2023 został podpisany akt notarialny dotyczący zmiany porozumienia pomiędzy Gminą Miasto Rzeszów a Skarbem Państwa określający warunki zbycia nieruchomości w drodze umów darowizn oraz przedwstępne umowy darowizn. Przedstawiciel Skarbu Państwa zobowiązał się do darowizny na rzecz Gminy Miasto Rzeszów nieruchomości oznaczonych jako działki 1270, 1263/4 oraz 1269/1 obr. 207 zabudowanych budynkiem zamku, murami fortyfikacyjnymi stanowiącymi część składową nieruchomości na cele publiczne i użyteczności publicznej w szczególności na prowadzenia muzeów i innych instytucji kultury. Wspomniana umowa darowizny zostanie zawarta do 7 dni od dnia ostateczności decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu Sądu Okręgowego w Rzeszowie, co do nieruchomości będących przedmiotem tej darowizny.

W okresie sprawozdawczym okresie Gmina Miasto Rzeszów nabyła:

1. Prawo własności dwóch budynków położonych przy ul. 3 maja 28, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa położonych na działkach nr 1183/6 i 1183/10, obr. 207, które znajdują się w Układzie Urbanistycznym Starego Miasta (rejestr zabytków nr A-325). Obecnie jest to siedziba Kina Zorzy.
2. Prawo własności do zabytkowej budowli - trafiki objętej ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków decyzją nr A-999 z dnia 27.03.1992 r., posadowiony na działce nr 830/4, położonej w obrębie 207 Rzeszów- Śródmieście przy ulicy Sokoła.

Równocześnie w okresie sprawozdawczym okresie Gmina Miasto Rzeszów zbyła:

1. 2 samodzielne lokale niemieszkalne w budynku przy ul. T. Kościuszki 5 który objęty jest ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków decyzją nr A-113 z dnia 15.04.2008 r.
2. 19 nieruchomości lokalowych w budynkach ujętych w gminnej ewidencji zabytków: ul. Baldachówka 8 – 1 lokal; ul. Batorego 20 – 1 lokal; ul. Dąbrowskiego 58a – 1 lokal; ul. Dąbrowskiego 89 – 1 lokal; ul. Dąbrówki 4 – 2 lokale; ul. Dominikańska 6 – 1 lokal; ul. Dominikańska 6A – 2 lokale; ul. Leszczyńskiego 3 – 1 lokal; ul. Grottgera 22 – 1 lokal; ul. Jagiellońska 8 – 1 lokal; ul. Kopernika 9 – 1 lokal; ul. Kr. Augusta 10 – 1 lokal; ul. Kreczmera 6 – 1 lokal; ul. Ks. Sondej 9 – 1 lokal; ul. Słowackiego 10 – 1 lokal; ul. Słowackiego 22 – 1 lokal; ul. Staszica 10 – 1 lokal.

W okresie sprawozdawczym prowadzone były prace dotyczące przygotowania i przeprowadzenia konkursu realizacyjnego na „Budowę budynku Auli Miejskiej”, obejmującego działki nr 1012/1, 1012/3, 1012/4, oraz fragmenty działek 984/1, 9842 i 1000, zlokalizowane przy ulicach Słowackiego, Króla Kazimierza i Rynku, na obszarze wpisanym do rejestru zabytków.

1. W marcu 2023 zostały opracowane Założenia do Programu funkcjonalno-użytkowego obiektu wystawienniczo-konferencyjnego Auli Miejskiej. Dokument ten zawiera ogólne założenia funkcjonalno-przestrzenne planowanego obiektu uwzględniając jego położenie w obszarze zabytkowym. W dokumencie podkreślono, że teren podlega ochronie konserwatorskiej, projekt budynku musi uzyskać akceptację konserwatora zabytków;
2. 7 lipca 2023 ogłoszony został konkurs architektoniczno-urbanistyczny na „Budowę budynku Auli Miejskiej”. Organizatorem konkursu była Gmina Miasto Rzeszów przy współpracy z Rzeszowskim Oddziałem Stowarzyszenia Architektów Polskich. W regulaminie konkursu uwzględniono postulaty dotyczące ochrony zabytków poprzez:
 - wprowadzenie obowiązku uwzględnienia uwarunkowań wynikających z ochrony konserwatorskiej oraz ochrony dziedzictwa kulturowego, oraz uzyskania akceptacji konserwatora zabytków. Udostępniono krótki rys historyczny wraz ze zdjęciami w opinii NID z 30.06.2011 r. Jednocześnie wskazano że *„Budynek Auli Miejskiej nie powinien być rekonstrukcją historycznej zabudowy. Ochrona dziedzictwa kulturowego nie będzie stać w sprzeczności ze spodziewaną, osadzoną we współczesności szanującą kontekst urbanistyczny wysokiej klasy architekturą”, a także: „przypory stanowiące konstrukcję kamienicy znajdującej się na działce sąsiedniej (1011) na etapie koncepcji konkursowej są elementem nienaruszalnym. Ewentualna ich rozbiórka byłaby możliwa po ekspertyzie konstrukcyjnej, która uzasadni takie rozwiązanie.”*
 - określenie gabarytów budynku, które wpisują się w kontekst wpisanej do rejestru zabytków zabudowy sąsiadującej, w tym wysokość: *„od poziomu narożnika B do gzymsu od strony rynku 10,9 m / rzędna 219.6. Wysokość od poziomu narożnika D od ul Króla Kazimierza 13,8 m / rzędna 219.6.”*
3. 16 listopada 2023 ogłoszono wyniki konkursu. Wygrana praca spełnia ustalone w regulaminie kryteria. Sąd konkursowy nagrodił projekt za swoje ideowe przesłanie- nawiązanie do archetypicznych form architektury publicznej jak i lokalnych tradycji budowlanych oraz wrażliwość na współczesne myślenie *o resiliencji miast oraz refleksją nad budowaniem środowiskowo odpowiedzialnie.*
4. 22 listopada 2023 w Regionalnym Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym i Biblioteczno-Administracyjnym Politechniki Rzeszowskiej została otwarta wystawa i odbyła się dyskusja pokonkursowa.
5. Obecnie Miasto prowadzi z autorem wygranego projektu negocjacje warunków umowy na opracowanie dokumentacji projektowej.

W 2024 r. zakończono rewaloryzację deptaków miejskich w zakresie ul. Grunwaldzkiej i ul. Matejki. Na przebudowanej ul. Grunwaldzkiej betonową nawierzchnię zastąpiły płyty granitowe, a na odcinku od skrzyżowania z ul. Kościuszki do ul. Koperniki szara kostka. Wzdłuż ulicy posadzono również drzewa. Na wyremontowanym fragmencie ul. Matejki także znalazły się granitowe płyty i kostka.

W okresie sprawozdawczym prowadzone były również dalsze działania zmierzające do ograniczenia ruchu samochodowego w zabytkowym centrum miasta. W sierpniu 2024 r. prezydent miasta zdecydował o całkowitym zamknięciu dla ruchu ul. Grunwaldzkiej (części na południe od ul. Sobieskiego), a w listopadzie także ul. Matejki na fragmencie prowadzącym od Placu Farnego do Rynku oraz części ul. Słowackiego.

3. Zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych i poprawa ich stanu zachowania.

Zabytkowe obiekty nieruchome

Gmina Miasto Rzeszów, jako właściciel bądź użytkownik dużej liczby obiektów zabytkowych na terenie Miasta Rzeszowa, stale realizuje zadania z zakresu opieki nad zabytkami, tj. opieką sprawowaną przez właściciela lub posiadacza zabytku polegającą w szczególności na zapewnieniu warunków: naukowego badania i dokumentowania zabytku; prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości oraz popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Wśród wielu lokalizacji wykorzystywanych przez Urząd Miasta Rzeszowa na terenie miasta, znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz znajdujące się w granicach historycznych układów przestrzennych. Obiekty te administrowane są przez Wydział Zarządzania Infrastrukturą Urzędu i zlokalizowane są przy ulicach: Bożniczej 2, Bożniczej 4, placu Ofiar Getta 7, Joselewicza 4, Kopernika 15, Okrzei 1, Rynek 1 (Ratusz), Rynek 11, Rynek 12. Obiekty zlokalizowane przy placu Ofiar Getta 7, Kopernika 15, Okrzei 1, Rynek 1 (Ratusz), Rynek 11, Rynek 12 są własnością Gminy Miasto Rzeszów, natomiast obiekty zlokalizowane przy ulicach Bożniczej 2, Bożniczej 4, Joselewicza 4 są wynajmowane na podstawie umów najmu. W ramach czynności administracyjnych, Wydział Zarządzania Infrastrukturą Urzędu zapewnia ciągłość i sprawność funkcjonowania obiektów, poprzez ich drobne naprawy i remonty.

W tabeli poniżej (Tabela nr 3) przedstawiono zestawienie działań i prac remontowych przy nieruchomych obiektach zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej ewidencji zabytków lub znajdujących się na obszarach wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków), stanowiących własność Gminy Miasto Rzeszów, przeprowadzonych w latach 2023-2024.

Tabela 3 Zestawienie prac remontowych wykonanych przez Gminę Miasto Rzeszów w latach 2023-2024 przy zabytkowych nieruchomościach

PRACE REMONTOWE ROK 2023				
Lp.	Obiekt	Adres	Zakres prac	Zakres ochrony
1.	Przedszkole ul. skrajna 3 (otoczenie) Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 3 w Rzeszowie	ul. Skrajna 1,3	Budowa hali sportowej przy Zespole Szkolno- Przedszkolnym nr 3, ul. Skrajna 1 wraz z zapleczem i rozbudową pomieszczeń przedszkola	gminna ewidencja zabytków
2.	Zespół Szkół nr 1 w Rzeszowie	ul. Ambrożego Towarnickiego 4	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół nr 1 wraz z zagospodarowaniem terenu	gminna ewidencja zabytków
3.	III Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie	ul. Szopena 11 - 13	Przebudowa muru ogrodzeniowego przy III LO w Rzeszowie	gminna ewidencja zabytków

4.	Budynek Rzeszowskiego Domu Kultury Słocina	ul. Ignacego Paderewskiego 154	Wykonanie robót budowlanych związanych z przebudową instalacji gazowej.	gminna ewidencja zabytków
PRACE REMONTOWE ROK 2024				
Lp.	Obiekt	Adres	Zakres prac	Zakres ochrony
1.	Przedszkole ul. skrajna 3 (otoczenie) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Rzeszowie	ul. Skrajna 1,3	Budowa hali sportowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3, ul. Skrajna 1 wraz z zapleczem i rozbudową pomieszczeń przedszkola	gminna ewidencja zabytków
2.	III Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie	ul. Szopena 11	Przebudowa muru ogrodzeniowego przy III LO w Rzeszowie	gminna ewidencja zabytków
3.	Budynek Zespół Szkół Elektronicznych w Rzeszowie	Hetmańska 120	Wykonanie robót budowlanych związanych z modernizacją budynku oraz ogrodzenia	gminna ewidencja zabytków
4.	III Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie	ul. Szopena 11	Modernizacja budynku III LO i PP nr 2 przy ul. Szopena 11 wraz z zagospodarowaniem terenu,	gminna ewidencja zabytków
DOKUMENTACJE - LATA 2023-2024				
Lp.	Obiekt	Adres	Zakres prac	Zakres ochrony
1.	II Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie	ul. Jałowego 22	Dokumentacja projektowa na wykonanie robót budowlanych związanych z likwidacją barier architektonicznych polegających na budowie windy zewnętrznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy budynku II LO	rejestr zabytków (A-1103 z dn. 24.06.1981 r.)
2.	Kamienica Budynek Zespołu Szkół Muzycznych Nr 2	ul. Jana III Sobieskiego 15	Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej w zakresie dostosowania obiektu dla osób z niepełnosprawnościami	gminna ewidencja zabytków
3.	Kamienica	ul. 3 Maja 9	Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej w zakresie zaprojektowania wszelkich robót budowlanych i prac konserwatorskich	rejestr zabytków (A-112 z dn. 21.03.2005 r.)

4.	Dom	ul. Króla Kazimierza 25	Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej w zakresie zaprojektowania wszelkich robót budowlanych i prac konserwatorskich	gminna ewidencja zabytków
----	-----	-------------------------	--	---------------------------

Fot. 4. – III Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie przy ul. Fryderyka Szopena 11 (fot. Biuro ZIR)

Prace remontowe przyczyniające się do poprawy stanu technicznego i estetycznego budynków zlokalizowanych w historycznym centrum Rzeszowa, w tym obiektów zabytkowych, realizowane były również w okresie sprawozdawczym zarówno przez podmioty publiczne, jak i inwestorów prywatnych. Kontynuowane były również działania prowadzone przez Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Rzeszowie w zakresie poprawy stanu zachowania oraz estetyki budynków mieszkalnych oraz obszarów w ich bezpośrednim sąsiedztwie, znajdujących się w zarządzie MZBM. W latach 2023 – 2024 zrealizowane zostały prace przy następujących obiektach zabytkowych z terenu Miasta Rzeszów:

1. Kamienica, ul. Sobieskiego 5 – konserwacja i restauracja drzwi głównych wejściowych (rejestr zabytków A-543 z dnia 30.12.1981 r.);
2. Kamienica, ul. Mickiewicza 17 – remont balkonów (gminna ewidencja zabytków);
3. Kamienica, ul. Jagiellońska 4 – wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych (gminna ewidencja zabytków);
4. Kamienica, ul. Okrzei 4 – remont pokrycia dachowego (gminna ewidencja zabytków);
5. Dom mieszkalny, ul. Okrzei 3 – remont elewacji (gminna ewidencja zabytków);
6. Kamienica, ul. Baldachówka 9 – wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych (gminna ewidencja zabytków);
7. Kamienica, ul. 8 Marca 15 – remont klatki schodowej i instalacji elektrycznej na klatce schodowej (gminna ewidencja zabytków);
8. ul. 3 Maja 14 – malowanie klatek schodowych, wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych (układ urbanistyczny Starego Miasta A-325 z dnia 30.01.1969 r.);
9. Kamienica, ul. Kopernika 9 – malowanie klatki schodowej (gminna ewidencja zabytków);
10. Kamienica, ul. Matejki 10 – wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych (gminna ewidencja zabytków).

W ramach działań inwestycyjnych uwzględniających prawidłowe zagospodarowanie otoczenia zabytków Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie prowadził rewaloryzację sąsiedztwa zabytkowego zespołu stacji kolejowej Rzeszów Główny. Część nawierzchni Placu Dworcowego została wykonana z materiałów z rozbiórki dotychczasowego utwardzenia – wzdłuż całego budynku PKP oraz pod wiatą rowerową ułożono cegłę klinkierową, natomiast w pasie między donicami oraz przy kapliczce Św. Katarzyny nawierzchnię wykonano z kostki granitowej. Pomnik został odnowiony i ustawiony w nowej lokalizacji.

Tereny zielone

W latach 2023-2024 przeprowadzone zostały prace przy założeniach parkowych oraz na terenach zielonych w otoczeniu zabytków, przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie:

1. Park przy ul. Wieniawskiego - wpisany do rejestru zabytków jako zespół dworsko-parkowy w Rzeszowie - Zalesiu decyzją nr A-1007 z dnia 11.10.1978 r.
Przeprowadzono rewitalizację parku w latach 2022-2023. Roboty wykonane zostały w czasie od 29 marca 2022 r. do 01 lutego 2023 r. Zdemontowano istniejące ławki i kosze oraz uszkodzone części ogrodzenia, wyremontowano istniejące ogrodzenie oraz mur, odtworzono historyczne ogrodzenie historyczne, wykonano nawierzchnię przepuszczalną mineralno-żywiczną, zamontowano elementy małej architektury, wykonano instalację oświetleniową oraz wykonano nasadzenia i trawniki.
2. Park Miejski im Solidarności
Wpisywany do rejestru zabytków jako Park Miejski decyzją nr A-1234 z dnia 19.11.1991 r.
Wymieniono uszkodzoną rzeźbę.
3. Park im. Wł. Szafera na os. Słocina
Wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A-338 z dnia 19.08.1968 r.
Przeprowadzono rewitalizację parku w latach 2024-2025 w ramach projektu „Parki miejskie mają znaczenie – nowe podejście do zarządzania zielenią miejską w Iwano-Frankiwsku i Rzeszowie”
Zadanie realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Wykonawca opracował dokumentację projektową, uzyskał konieczne opinie, postanowienia, uzgodnienia, pozwolenia i decyzje, w tym decyzję pozwalającą na prowadzenie prac przy zabytku od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, niezbędne do prawidłowej realizacji zadania wraz z uzyskaniem skutecznego pozwolenia na budowę. Wykonawca wykonał roboty budowlane według uzyskanego pozwolenia na budowę dla opracowanej dokumentacji projektowej w tym:
 - rozbiórkę istniejących nawierzchni;
 - demontaż elementów małej architektury;
 - oczyszczenie dna stawu;
 - wykonanie alejek z nawierzchni mineralno-żywiczej wraz z podbudowami oraz obrzeżem stalowym;
 - wykonanie alejek z nawierzchni żwirowej wraz z podbudowami;
 - wykonanie oświetlenia - latarni parkowych wraz z zasilaniem - 18 szt.;
 - wykonanie oświetlenia podświetlenia drzew i charakterystycznych miejsc wraz z zasilaniem - 10 szt.;
 - montaż mostków do wyspy na stawie - 2 szt.;
 - montaż elementów małej architektury: ławki 30 szt., kosze na śmieci 15 szt., tablice informacyjne - 10 szt.;
 - wymiana urządzeń placu zabaw - 12 szt. urządzeń zabawowych i 6 szt. urządzeń siłowni wraz z nawierzchnią bezpieczną z piasku;

- wymiana fontanny pływającej napowietrzającej - 1 szt.;
- nasadzenie: drzew - 30 szt., krzewów - 347 szt., roślin wodnych - 41 szt., bylin 3646 szt., cebul - 1902 szt.,
- wykonanie łąki kwietnej - 125 m² oraz trawników – 1200 m²

4. Teren rekreacyjny przy ul. Jagiellońskiej

Teren na obszarze stanowiska archeologicznego Rzeszów 17 (AZP 103-76/56).

W ramach zadania pn.: „Utworzenie parku kieszonkowego” został odbetonowany teren, wykonano nasadzenia bylin, krzewów oraz drzew wraz z podświetleniem oraz ustawiono małą architekturę.

5. Pomnik Jana Kochanowskiego przy ul. Kochanowskiego

Pomnik znajduje się na obszarze stanowiska archeologicznego Rzeszów 3 (AZP 103-76/55).

W 2023 roku wykonano remont pomnika Jana Kochanowskiego przy ul. Kochanowskiego w Rzeszowie w ramach zadania remontowego pn.: „Remont pomnika Jana Kochanowskiego”.

Remont polegał m. in. na: usunięciu odpadających płyt marmurowych z cokołu pomnika, wzmocnieniu betonowego cokołu, izolacji pionowej i poziomej części podziemnej cokołu, montażu na cokole kamiennych płyt z granitu wraz ze spoinowaniem i zabezpieczeniem hydrofobowym, patynowaniu popiersia wraz z zabezpieczeniem żywicą górnej części cokołu przed ingerencją wód, oczyszczeniu, spoinowaniu, patynowaniu liternictwa oraz zabezpieczenie hydrofobowe dolnej tablicy z tekstem.

W roku 2024 wykonano remont nawierzchni przy pomniku Jana Kochanowskiego w ramach zadania „Remont pomnika Jana Kochanowskiego”.

Uzyskano pozwolenia konserwatorskie na prowadzenie nadzoru archeologicznego, zapewniono nadzór archeologicznego podczas wykonywania robót ziemnych, sporządzono pisemne sprawozdanie z nadzoru archeologicznego w 3 egz. Po zakończeniu wykonywania nadzoru uzyskano od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie dokument poświadczającego dokonanie odbioru, konserwatorskiego w/w nadzoru archeologicznego. Remont polegał m.in. na wykonanie nawierzchni przy pomniku Jana Kochanowskiego, wykonanie rabat z nasadzenia mi roślin, sprzedaży oraz montażu elementów małej architektury.

6. Schody na placu Śreniawitów

Obiekt znajduje się w układzie urbanistycznym Starego Miasta Rzeszowa decyzją nr A-325 z dnia 30.01.1969 r.

Wykonano remont schodów.

W okresie sprawozdawczym prowadzono również prace pielęgnacyjne zieleni zabytkowej:

1. Park im. Wł. Szafera na os. Słocina

W okresie 16.10-14.11.2023 r. zostały przeprowadzone prace pielęgnacyjne w koronach 253 sztuk drzew rosnących na terenie parku im. prof. Szafera.

2. Cmentarze

W okresie sprawozdawczym (od stycznia 2023 r. do grudnia 2024 r.) prowadzone były prace przy zieleni zabytkowej znajdującej się na terenie cmentarza komunalnego Pobitno przy ul. Lwowskiej oraz Cmentarza Starego przy ul. Targowej w Rzeszowie, polegające na usunięciu uschniętych i obumartych konarów drzew, równomiernej przycince drobnych gałęzi w celu polepszenia warunków świetlnych i wilgotności wnętrza koron, czy nieznacznym zmniejszeniu wymiarów koron drzew celem ich odciążenia ze względu na zbyt dużą szerokość lub nieprawidłowe rozwidlenia.

3. Inne

Przeprowadzane były prace pielęgnacyjne w ramach bieżącego utrzymania w koronach drzew przy takich obiektach jak:

- Ogród Miejski im. Solidarności;
- park przy ul. Rycerskiej;
- park przy ul. Wieniawskiego;
- ul. Załęska i układ urbanistyczny średniowiecznego miasta i nowego miasta;

W okresie sprawozdawczym Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie ustawił tablice informacyjne w ramach ww. rewitalizacji na następujących obiektach: w Parku przy ulicy Wieniawskiego (2 szt.) i w Parku im. Wł. Szafera na os. Słocina (2 szt. + 4 szt. innych) oraz wykonał luminacje i podświetlenia drzew w ramach ww. inwestycji w u Park im. Wł. Szafera na os. Słocina oraz na terenie rekreacyjnym przy ul. Jagiellońskiej.

Badania i nadzory archeologiczne

W ramach prowadzonych działań inwestycyjnych na terenie miasta, w okresie od stycznia 2023 r. do grudnia 2024 r., przeprowadzone były:

1) nadzory archeologiczne dla zadań związanych z:

- budowę przyłączy ciepłych na ulicach: Zygmuntońskiej, w rejonie ul. 8 Marca, Jagiellońskiej 10, 3-go Maja, Chodkiewicza 7, w rejonie ul. Lisa-Kuli i Zygmuntońskiej, w rejonie ul. Batorego 7 oraz w rejonie ul. Asnyka 8 na stanowisku Rzeszów 17,
- budowę przyłączy ciepłych na ul. Kosynierów 3 i 5 na stanowisku Rzeszów 3,
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej położonych przy ulicy Targowej (na stanowisku Rzeszów 17) i ul. Zabłocie (w rejonie stanowiska archeologicznego Rzeszów 4),
- przebudowę sieci wodociągowej położonej przy ul. Salentyńskiej (stanowisko archeologiczne Rzeszów-Zwiężczyca 13),
- budowę dróg KDZ, KDL1 i KDL2 łączących ul. Wołyńską z ul. Potokową – etap I (na stanowisku archeologicznym Rzeszów-Przybyszówka 2),
- remontem nawierzchni przy pomniku Jana Kochanowskiego zlokalizowanego przy ul. Kochanowskiego w Rzeszowie w ramach zadania remontowego pn.: „Remont pomnika Jana Kochanowskiego” (w obrębie stanowiska archeologicznego Rzeszów 3),
- „Budowę oświetlenia parku im. prof. Józefa Szajny” (na stanowisku archeologicznym Rzeszów 17);

2) badania archeologiczne dla zadań związanych z:

- budowę drogi DW 878 od al. Rejtana do ul. Generała Maczka – wykonanie wykopaliskowych badań archeologicznych na stanowiskach Rzeszów 26 i Rzeszów 27. Prace archeologiczne na obu stanowiskach potwierdziły istnienie osadnictwa z okresu wpływów rzymskich (kultura przeworska) i czasów nowożytnych. Odsłonięto 82 obiekty na stanowisku Rzeszów 27 (na obszarze 14 arów) i 19 obiektów na stanowisku Rzeszów 26 (na obszarze 6 arów). Były to m.in. jamy osadowe, półziemianki, dołki postępowe, paleniska i jeden piec. Odkryte obiekty wskazywały, iż były to stanowiska o charakterze osadowym oraz jednym produkcyjnym. W trakcie badań natrafiono na znaczne ilości materiału ruchomego głównie w postaci ceramiki, kafli, przedmiotów metalowych, szkła i polepy. Ślady osadnicze oraz produkcyjne pozwoliły na określenie szacunkowego zasięgu zarówno nowożytnej wsi Pobitno jak i osady z epoki żelaza.
- budowę Rzeszowskiego Centrum Komunikacyjnego w styczniu 2023 r. - podczas wykonywania sondaży archeologicznych natrafiono na fragment konstrukcji betonowej, który, w wyniku

przeprowadzonych badań, okazał się być fundamentem fontanny z XX w. Po zakończeniu badań wykopaliskowych decyzją WKZ z dnia 14.03.2023 r. obiekt został wyburzony;

- „Rozbudowę cmentarza Wilkowyja w Rzeszowie” – wykonano 9 wykopów sondażowych na stanowiskach archeologicznych Rzeszów 32 i Rzeszów 103.

4. Poprawa stanu zachowania zabytkowych obiektów, zespołów i historycznych obszarów poprzez usprawnienie systemu finansowania/dofinansowania

Środki finansowe wykorzystane w latach 2023-2024 na opiekę nad zabytkami z terenu Rzeszowa

Środki wewnętrzne

Wysokość środków zabezpieczonych w budżecie gminy na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami w **2023 r.** wyniosła **1 065 560,00 zł** (Uchwała Nr LXXI/1555/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu Miasta Rzeszowa na 2023 r. wraz ze zmianami oraz sprawozdanie z wykonania budżetu miasta Rzeszowa za 2023 r.). W **2024 r.** na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami Gmina Miasto Rzeszów zabezpieczyła kwotę **2 004 036,00 zł** (Uchwała Nr XC/1973/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Miasta Rzeszowa na 2024 r. wraz ze zmianami oraz sprawozdanie z wykonania budżetu miasta Rzeszowa za 2024 r.).

Środki te przeznaczono m.in. na renowację i konserwację zabytkowych nagrobków na Cmentarzu Starym przy ul. Targowej, rewitalizację parku przy ul. Wieniawskiego i parku na osiedlu Słocina oraz na udzielane z budżetu Gminy Miasto Rzeszów dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Miasto Rzeszów. Powyższe kwoty dotyczą wyłącznie wydatków w ramach rozdziału klasyfikacji budżetowej dedykowanego ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Dodatkowo, z budżetu Miasta Rzeszowa, w ramach innych rozdziałów klasyfikacji budżetowej, finansowane były również inne działania przy zabytkach, m.in. prace remontowo-konserwatorskie zabytków stanowiących własność Gminy Miasto Rzeszów oraz liczne działania „miękkie”.

Fot. 5. – Dwór w zespole dworsko-parkowym w Rzeszowie-Słocinie przy ul. Powstańców Śląskich 2 (fot. Biuro ZIR)

Wysokość i cel poszczególnych dotacji przekazanych z budżetu Miasta Rzeszowa w latach 2023-2024 na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków zostały przedstawione w poniższej tabeli (Tabela nr 4).

Tabela 4. – Wykaz dotacji udzielonych z budżetu Gminy Miasto Rzeszów na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków w latach 2023-2024.

Lp.	Zakres prac	Beneficjent	Przyznana kwota dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
ROK 2023				
1.	Prace konserwatorskie polichromii ściennej w Kaplicy Św. Huberta	Parafia pw. Św. Huberta w Rzeszowie-Miłocinie	50 000,00 zł	50 000,00 zł
łącznie			50 000 zł	50 000 zł
ROK 2024				
1.	Prace remontowe absydy i dwóch przyległych zakrystii w kościele parafialnym pw. Chrystusa Króla przy ul. Ks. Jałowego	Parafia pw. Chrystusa Króla w Rzeszowie	100 000,00 zł	73 239,89 zł
2.	Roboty budowlane budynku dworu w zespole dworsko-parkowym w Rzeszowie-Słocinie	Fundacja DOMUS PACIS	100 000,00 zł	100 000,00 zł
3.	Prace remontowe przy fundamentach budynku cerkwi pw. Zaśnięcia NMP (dawny kościół Św. Trójcy)	Parafia grekokatolicka pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny	50 000,00 zł	50 000,00 zł
łącznie			250 000 zł	223 239,89 zł

Fot. 6. – Kościół parafialny pw. Chrystusa Króla przy ul. Ks. Józefa Jałowego 39 (fot. Biuro ZIR)

Fot. 7. – Kościół parafialny pw. Chrystusa Króla przy ul. Ks. Józefa Jałowego, widok od ul. Ks. Józefa Sondej
(fot. Biuro ZIR)

Fot. 8 – Cerkiew pw. Zaśnięcia NMP (dawny kościół Św. Trójcy) przy ul Targowej 4 (fot. Biuro ZIR)

Ponadto, wydatki Gminy Miasto Rzeszów w zakresie opieki nad zabytkami w latach 2023-2024 dotyczyły również środków finansowych przeznaczonych na inwestycje oraz działania ukierunkowane na utrzymanie w jak najlepszym stanie obiektów zabytkowych będących własnością Gminy. W 2023 r. na prace remontowe stanowiących własność Gminy Miasto Rzeszów zabytkowych nieruchomości, w tym prace projektowe, wydatkowano kwotę w wysokości **21 501 826,31 zł** w roku 2023, a w 2024 r. **11 358 797,17 zł** (wykaz obiektów, które poddano pracom remontowym, wraz z określeniem zakresu wykonanych prac, umieszczono w Tabeli nr 3).

Na działania związane z drobnymi naprawami i remontami Gmina Miasto Rzeszów w latach 2023-2024 wydatkowało **33 924,34 zł** z środków własnych.

W okresie sprawozdawczym na działania związane z pracami przeprowadzonymi przy obiektach zabytkowych w zasobach Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych, wydatkowano **585 504,00 zł** i w większości były to nakłady z funduszu remontowego.

W ramach działań inwestycyjnych uwzględniających prawidłowe zagospodarowanie otoczenia zabytków w latach 2023-2024 przeznaczona została kwota **339 453,27 zł**.

Na działania inwestycyjne Gminy dotyczące prac przy zabytkowych parkach z terenu Miasta w okresie sprawozdawczym przeznaczono kwotę w wysokości **4 013 150,58 zł** (opis prac wykonanych w analizowanym okresie zawarto w podrozdziale Parki). W podanej wyżej kwocie znajdują się również nakłady w zakresie opieki nad zabytkami stanowią wydatki na prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytkowych kapliczkach i pomnikach, jak również nagrobkach znajdujących się na zabytkowych rzeszowskich nekropoliach. Wydatki te wyniosły **163 118, 00 zł** (wykaz prac w Tabeli 6). Prowadzone były również bieżące prace pielęgnacyjne przy zabytkowej zieleni obejmujące wycinkę drzew oraz cięcia pielęgnacyjne i sanitarne drzew i krzewów na terenie zabytkowych parków.

Na działania inwestycyjne wykonywane w pasach drogowych w obszarach objętych ochroną konserwatorską Gmina przeznaczyła łącznie **14 853 431,33 zł**.

Gmina poniosła także wydatki na prowadzenie nadzorów i badań archeologicznych towarzyszących miejskim inwestycjom w kwocie **480 483,07 zł**.

Środki zewnętrzne

W okresie sprawozdawczym Gmina Miasto Rzeszów w roku 2024 uzyskała dofinansowanie z środków UE w kwocie **393 515,26 zł** na prace remontowe zabytkowych nieruchomości stanowiące własność Gminy Miasto Rzeszów.

Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych uzyskał dofinansowanie od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wysokości **25 000,00 zł**.

Zarząd Zieleni Miejskiej uzyskał środki w ramach współfinansowania z Programu Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027, Priorytet Środowisko, przy realizacji projektu Parki miejskie mają znaczenie - nowe podejście do zarządzania zielenią miejską w Iwano-Frankiwsku i Rzeszowie". Uzyskał również dofinansowanie w kwocie **29 826 zł** z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w ramach bieżących prac pielęgnacyjnych na terenach zielonych.

W latach 2023-2024 z budżetu Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wydatkowana została kwota w wysokości **666 000,00 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków z terenu Miasta Rzeszowa. Wykaz udzielonych dotacji przedstawiono w Tabeli nr 5.

Tabela 5. – Wykaz dotacji udzielonych z budżetu Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków z terenu miasta Rzeszowa w latach 2023-2024.

Lp.	Zakres prac	Beneficjent	Kwota
ROK 2023			
1.	Prace remontowo-konserwatorskie zabytkowych drzwi wejściowych dwuskrzydłowych ze świetlikiem	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jana III Sobieskiego 5 w Rzeszowie	25 000,00 zł
2.	Remont ściany fundamentowej i piwnicznej zabytkowej części budynku teatru od str. ul. Mickiewicza 9 i 11: rozebranie chodnika z kostki brukowej, wykonanie wykopu na zewnątrz budynku, oczyszczenie ścian i uzupełnienie ubytków, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej poziomej ściany metodą iniekcji oraz izolacji przeciwwilgociowej pionowej od zewnątrz metodą tradycyjną, wykonanie tynków renowacyjnych w piwnicach, naprawa ewentualnych uszkodzeń ścian powyżej wykopów i odparzonych tynków zew. parteru nad powierzchnią chodnika z zastosowaniem tynków renowacyjnych, ułożenie opaski z kostki brukowej wzdłuż remontowanej ściany i wyprofilowanie spadku od budynku na zewnątrz	Teatr "Maska" w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 13, 35-064	70 000,00 zł
3.	Prace remontowe przy części fundamentów wraz z izolacją pionową, wymiana odwodnienia, wykonanie izolacji poziomej muru od zewnątrz, wykonanie odbojówki	Parafia Greckokatolicka pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Rzeszowie, ul. Targowa 4, 35- 064 Rzeszów	40 000,00 zł
4.	Prace remontowe w wieży zamkowej: wymiana stolarki okiennej na I,II,IV piętrze na wzór istniejącej wraz z renowacją parapetów, wymiana stolarki drzwiowej zew. na III i IV piętrze na wzór istniejącej, uzupełnienie tynku na ościeżach okiennych i drzwiowych wraz ze szpachlowaniem ościeży, wymiana	Sąd Okręgowy w Rzeszowie, ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959	60 000,00 zł

	drewnianych schodów na III i IV piętrze wraz z ich zabezpieczeniem odp. preparatami, wymiana istniejącej podłogi drewnianej na III, IV i V piętrze j na wzór istniejącej		
5.	Remont balustrady oraz cokołu ściany wieży zegarowej VI kondygnacji zamku	Sąd Okręgowy w Rzeszowie, ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959	20 000,00 zł
6.	Prace remontowo-konserwatorskie elewacji budynku; renowacja sztukaterii, remont balkonów, montaż rur spustowych	Fundacja Domus Pacis, 36-016 Chmielnik 277	60 000,00 zł
7.	Konserwacja malowideł ściennych - IX etap końcowy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Huberta, ul. św. Huberta 124, 35-212 Rzeszów	25 000,00 zł
łącznie: 300 000,00 zł			
ROK 2024			
1.	Remont klatki schodowej wraz z kolorystyką, porządkowanie instalacji niskoprądowej	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości, ul. Grodzisko 3, 35- 060 Rzeszów	50 000,00 zł
2.	Wymiana pokrycia dachowego z zamontowaniem lukarn, konserwacja więźby dachowej, wykonanie obróbek dachowych, wymiana rynien i rur spustowych, al. Pod Kasztanami 2	Osoba prywatna	70 000,00 zł
3.	Wyposażenie szkoły w system sygnalizacji pożaru (budynek dawnego klasztoru pijarów)	I Liceum Ogólnokształcące im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie, ul. 3 Maja 15, 35-030 Rzeszów	126 000,00 zł
4.	Prace remontowo-konserwatorskie przy fundamentach, ścianach i sklepieniu cerkwi	Parafia Greckokatolicka pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny, ul. Targowa 4, 35-064 Rzeszów	40 000,00 zł
5.	Remont podcienia filarowego budynku przy ul. Karkowskiej 4	Polski Związek Motorowy z siedzibą w Warszawie, 02-518 Warszawa, ul. Kazimierzowska 66	50 000,00 zł
6.	Ławki, konfesjonał, klęcznik	Parafia Greckokatolicka pw. Zaśnięcia NMP w Rzeszowie, 35-064 Rzeszów ul. Targowa 4	30 000,00 zł
łącznie: 366 000,00 zł			

W okresie sprawozdawczym środki finansowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków z terenu Rzeszowa wydatkowane były również z budżetu **Województwa Podkarpackiego**.

W 2023 r. z budżetu Województwa Podkarpackiego udzielone zostały dwie dotacje na prace przy zabytkach z terenu Rzeszowa:

- dotacja w wysokości **20 000,00 zł** dla Parafii Greckokatolickiej pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Rzeszowie na prace remontowo-konserwatorskie przy fundamentach, ścian i sklepienia cerkwi pw. Zaśnięcia NMP,
- dotacja w wysokości **50 000,00 zł** dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Huberta w Rzeszowie na prace konserwatorskie malowideł.

W 2024 r. z budżetu Województwa Podkarpackiego udzielone zostały dwie dotacje na prace przy zabytkach z terenu Rzeszowa:

- dotacja w wysokości **35 000,00 zł** dla Parafii Greckokatolickiej pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Rzeszowie na prace remontowo-konserwatorskie przy fundamentach, ścian i sklepienia cerkwi pw. Zaśnięcia NMP.
- dotacja w wysokości **23 000,00 zł** dla I liceum Ogólnokształcącego im. Ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie na zakup i montaż instalacji p. poż. w budynku głównym I LO.

Fot. 9. – Kaplica Św. Huberta przy ul. św. Huberta 55 (fot. Biuro ZIR)

Dotacje na zadania związane z ochroną zabytków zostały również przyznane przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**:

- w roku 2023 dotacja w wysokości **182 000,00 zł** dla Fundacji Domus Pacis na remont, zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji mostu - etap III z programu „Ochrona Zabytków”.
- w roku 2024 dotacja w wysokości **80 000,00 zł** dla Parafia Greckokatolicka p.w. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Rzeszowie na prace remontowo-konserwatorskie z programu „Ochrona Zabytków”.

Kolejnym programem, z którego można było uzyskać dotacje, zabytkach jest „Dostępna przestrzeń publiczna” realizowana przez **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**. W ramach działalności funduszu udzielane są dotacje na m.in. likwidację barier architektonicznych, w tym, także w obiektach zabytkowych. W roku 2023 r. została przyznana dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rzeszowie na kwotę **185 000,00 zł**.

5. Opieka nad zabytkami ruchomymi

W latach 2023-2024 prowadzone były prace konserwatorskie przy zabytkowych nagrobkach na nekropoliach wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz zabytkowych kapliczkach i figurach stanowiących własność Gminy Miasto Rzeszów lub znajdujących się w jej zarządzie.

W latach 2023-2024 przeprowadzone zostały prace na Starym Cmentarzu, wpisanym do rejestru zabytków decyzją nr A-308 z dn. 13.11.1968 r., przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie:

- 1) w roku 2023 opracowano program prac konserwatorskich oraz wykonano prace konserwatorskie trzech nagrobków w ramach zadania remontowego pn. „Renowacja i konserwacja zabytkowych nagrobków na Cmentarzu Starym przy ul. Targowej.

- Semmler Antoni - kwatera VII

Opracowanie programu prac konserwatorskich wraz z uzyskaniem w imieniu Zamawiającego koniecznych uzgodnień, decyzji i opinii do prawidłowej realizacji zadania oraz uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego wydanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie na w/w nagrobek.

Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:

- oczyszczenie powierzchni nagrobka;
- wypoziomowanie pomnika wraz z wykonaniem betonowej ławy fundamentowej,
- wykonanie izolacji poziomej i pionowej;
- wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu;
- wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów nagrobka, w tym kamiennego krzyża,
- wykonanie kitów barwionych w masie wraz z scaleniem kolorystycznym przebarwień kamienia;
- uczytelnienie tablicy inskrypcyjnej;
- impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji,
- wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka. Kolor dobrany kolorystycznie do pomnika.

Wykonanie w/w prac konserwatorskich nagrobka oraz innych prac wyszczególnionych w programie prac konserwatorskich zatwierdzonym przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie.

Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, powykonawczej zgodnie z wymogami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

- Foxowa Józefa z Garbińskich - kwatera VIII

Opracowanie programu prac konserwatorskich wraz z uzyskaniem w imieniu Zamawiającego koniecznych uzgodnień, decyzji i opinii do prawidłowej realizacji zadania oraz uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego wydanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie na w/w nagrobek.

Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:

- oczyszczenie powierzchni nagrobka;
- wypoziomowanie pomnika wraz z wykonaniem betonowej ławy fundamentowej;
- wykonanie izolacji poziomej i pionowej;
- rozważyć wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu;
- wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów nagrobka, w tym kamiennego krzyża,
- wykonanie kitów barwionych w masie wraz z scaleniem kolorystycznym przebarwień kamienia,
- uczytelnienie tablicy inskrypcyjnej;
- impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji,
- wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka. Kolor dobrany kolorystycznie do pomnika;

Wykonanie w/w prac konserwatorskich nagrobka oraz innych prac wyszczególnionych w programie prac konserwatorskich zatwierdzonym przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie.

Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, powykonawczej zgodnie z wymogami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

- Fedorow Maria z Piotrowskich - kwatera VIII

Opracowanie programu prac konserwatorskich wraz z uzyskaniem w imieniu Zamawiającego koniecznych uzgodnień, decyzji i opinii do prawidłowej realizacji zadania oraz uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego wydanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie na w/w nagrobek.

Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:

- oczyszczenie powierzchni nagrobka;
- wypoziomowanie pomnika wraz z wykonaniem betonowej ławy fundamentowej,
- wykonanie izolacji poziomej i pionowej;
- wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu,
- wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów nagrobka;
- wykonanie kitów barwionych w masie wraz z scaleniem kolorystycznym przebarwień kamienia;
- uczytelnienie tablicy inskrypcyjnej;
- impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji;
- wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka. Kolor dobrany kolorystycznie do pomnika;

Wykonanie w/w prac konserwatorskich nagrobka oraz innych prac wyszczególnionych w programie prac konserwatorskich zatwierdzonym przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Rzeszowie.

Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, powykonawczej zgodnie z wymogami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2) w 2024 roku opracowano program prac konserwatorskich oraz wykonano prace konserwatorskie czterech nagrobków na Cmentarzu Starym przy ul. Targowej w Rzeszowie w ramach zadania remontowego pn.: „Renowacja i konserwacja zabytkowych nagrobków na Cmentarzu Starym przy ul Targowej”.

- Ander Jan Beniamin + 1886 r., Anderowa Katarzyna + 1909 r. - kwatera V
Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:
 - oczyszczenie powierzchni nagrobka;
 - wykonanie izolacji poziomej i pionowej,
 - wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu,
 - impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji;
 - wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka (kolor dobrany kolorystycznie do pomnika);
 - uzupełnienie i rekonstrukcja brakujących elementów nagrobka.
- Fijałkowski Ignacy 1825-1905 r. - kwatera IV
Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:
 - oczyszczenie powierzchni nagrobka;
 - wypoziomowanie pomnika wraz z rekonstrukcją podstawy nagrobka;
 - wykonanie izolacji poziomej i pionowej;
 - wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu;
 - uzupełnienie i wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów nagrobka, w tym kamiennego krzyża;
 - wykonanie kitów barwionych w masie wraz z scaleniem kolorystycznym przebarwień kamienia;
 - uczytelnienie tablicy inskrypcyjnej;
 - impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji,
 - wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka. Kolor dobrany kolorystycznie do pomnika.
- Kropczkowa Maria 1812-1899 r. - kwatera VII
Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:
 - oczyszczenie powierzchni nagrobka;
 - wypoziomowanie pomnika wraz z rekonstrukcją podstawy nagrobka;
 - wykonanie izolacji poziomej i pionowej;
 - wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu;
 - uzupełnienie i wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów nagrobka, w tym kamiennego krzyża;
 - wykonanie kitów barwionych w masie wraz z scaleniem kolorystycznym przebarwień kamienia;
 - uczytelnienie tablicy inskrypcyjnej;
 - impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji;
 - wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka. Kolor dobrany kolorystycznie do pomnika.
- Burkart Hansi 1898-1901 r. - kwatera VI
Program prac konserwatorskich obejmował następujące czynności:
 - oczyszczenie powierzchni nagrobka;
 - wypoziomowanie pomnika wraz z rekonstrukcją podstawy nagrobka;

- o wykonanie izolacji poziomej i pionowej;
- o wykonanie obramienia wraz z uzupełnieniem elementów kamiennych i dopasowaniem do poziomu terenu;
- o uzupełnienie i wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów nagrobka, w tym krzyża;
- o wykonanie kitów barwionych w masie wraz z scaleniem kolorystycznym przebarwień kamienia;
- o uczytelnienie tablicy inskrypcyjnej;
- o impregnacja wzmacniająca strukturę kamienia połączona z zabiegiem hydrofobizacji;
- o wyłożenie warstwą kamienia terenu w bezpośrednim sąsiedztwie nagrobka. Kolor dobrany kolorystycznie do pomnika.

Szczegółowy wykaz prac przeprowadzonych w latach objętych niniejszym Sprawozdaniem przedstawiono w Tabeli nr 6.

Tabela 6. – Zestawienie prac remontowo-konserwatorskich wykonanych przez Gminę Miasto Rzeszów w latach 2021-2022 przy zabytkowych nagrobkach, pomnikach i kapliczkach.

ROK 2023				
Lp.	Obiekt	Adres	Zakres prac	Zakres ochrony
1.	Nagrobki na Cmentarzu Starym: - Semmler Antoni, kwatera VII - Foxowa Józefa z Garbińskich, kwatera VIII - Fedoro w Maria z Piotrowskich, kwatera VIII	Targowa 4	opracowanie programu prac konserwatorskich oraz renowacja nagrobków	rejestr zabytków (A-308 z dn. 13.11.1968 r.)
2.	Pomnik Jana Kochanowskiego	ul. Kochanowskiego	remont pomnika	obszar stanowiska archeologicznego Rzeszów 3 (AZP 103-76/55)
ROK 2024				
Lp.	Obiekt	Adres	Zakres prac	Zakres ochrony
1.	Nagrobki na Cmentarzu Starym: - Ander Jan Beniamin + 1886 r., Anderowa Katarzyna + 1909 r., kwatera V - Fijałkowski Ignacy 1825-1905 r., kwatera IV - Kropaczkowa Maria 1812-1899 r., kwatera VII - Burkart Hansi 1898-1901 r., kwatera VI	Targowa 4	opracowanie programu prac konserwatorskich oraz renowacja nagrobków	rejestr zabytków (A-308 z dn. 13.11.1968 r.)
2.	Pomnik Jana Kochanowskiego	ul. Kochanowskiego	remont nawierzchni przy pomniku	obszar stanowiska archeologicznego Rzeszów 3 (AZP 103-76/55)

II. ODPOWIEDNIE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Działania zapewniające odpowiednie wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego ujęto w założenia programowe zgodne z następującymi kierunkami działań:

1. Prezentacja dziedzictwa kulturowego miasta.
2. Promocja dziedzictwa kulturowego miasta.

W ramach działań mających na celu odpowiednie wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego Gmina Miasto Rzeszów podejmowała szereg inicjatyw ukierunkowanych na promocję i pogłębianie świadomości mieszkańców w zakresie materialnej i niematerialnej spuścizny kulturowej Rzeszowa oraz jej istotnej roli w podtrzymywaniu i budowaniu lokalnej tożsamości. Przeprowadzone w tym obszarze w latach 2023-2024 działania skierowane były do mieszkańców, jak i gości odwiedzających miasto. Ich organizatorem były przede wszystkim miejskie jednostki i instytucje kultury oraz jednostki oświatowe, których gmina jest organizatorem. Ponadto gmina współpracowała z licznymi organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego, udzielając im finansowego wsparcia. Potencjał dziedzictwa kulturowego miasta Rzeszowa został wykorzystany poprzez m.in. realizowanie wystaw, organizowanie wydarzeń oraz wydawanie publikacji ukierunkowanych na promocję lokalnego dziedzictwa.

1. Prezentacja dziedzictwa kulturowego miasta.

Działania realizowane przez miejskie jednostki kultury

Biuro Wystaw Artystycznych

W okresie sprawozdawczym Biuro Wystaw Artystycznych w latach 2023-2024 r. zrealizowało następujące wystawy:

1. „6 Triennale Polskiego Malarstwa Współczesnego - Jesienne Konfrontacje 2022” 1.12.2022-31.01.2023;
2. Marlena Makiel-Hędrzak – In Memoriam 2.02.2023-5.03.2023;
3. „Ślady spotkań szczególnych” – wystawa poświęcona pamięci M. Makiel-Hędrzak 2.02.2023-5.03.2023;
4. Krzysztof Wojtowicz - rysunek/malarstwo/grafika/rzeźba/projekty – wystawa jubileuszowa z okazji 45-lecia twórczości 9.03.2023-16.04.2023;
5. Bogusław Polch „Komiks” – wystawa retrospektywna 20.04.2023-21.05.2023;
6. Kacper Dudek „Obraz bezużyteczny” – malarstwo 20.04.2023-21.05.2023;
7. „Autoportret wewnętrzny” wystawa malarstwa Piotra i Witolda Adamczyków 25.05.2023-18.06.2023;
8. Biennale ZPAP okręgu rzeszowskiego 2022-2023 25.05.2023-18.06.2023;
9. As far As... wystawa interdyscyplinarna towarzysząca festiwalowi „Europejski Stadion Kultury” 23.06.2023-9.07.2023;
10. „Horyzont” wystawa malarstwa 23.06.2022 - 16. 07.2023;
11. XX Międzynarodowy Plener Malarsko-Rzeźbiarski – Kolbuszowa 2022 – wystawa poplenerowa 20.07.2023-10.09.2023;
12. ART and SCIENCE 5 – art of apoptosis – wystawa międzynarodowa będąca efektem współpracy środowiska naukowego oraz artystycznego. 5 edycja projektu zorganizowana we współpracy

- z Instytutem Sztuk Pięknych UR, Instytutem Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego oraz Fundacji Nenckiego. 13.07.2023-6.08.2023;
13. Andrzej Fydrych „Inter” – projekt malarsko-rzeźbiarski pracownika dydaktycznonaukowego łódzkiej ASP. 10.08.2023 - 10.09.2023;
 14. Jacek Rykała – malarstwo 14.09.2023 – 15.10.2023;
 15. Mirosław Kociński – „Aspekty/ Zapis procesu” – ceramika 14.09.2023 – 15.10. 2023;
 16. Kraina Zmysłów – wystawa jubileuszowa z okazji 30-lecia DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych w Rzeszowie / wystawa twórczości podopiecznych DPS 19.10.2023-5.11.2023;
 17. Zygmunt Czyż – Grafika / malarstwo – wystawa zorganizowana w XX rocznicę śmierci wybitnego rzeszowskiego artysty. Wydarzeniu towarzyszyło wydanie katalogu poświęconego twórczości artysty oraz spotkanie promocyjne. 19.10.2023 – 26.11.2023;
 18. Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku 2022/2023 – wystawa pokonkursowa. 30.11.2023-7.01.2024;
 19. Kolekcja Sztuki Współczesnej Sammlung Pastula 11.01.2024-11.02.2024;
 20. Sztuka Nowoczesna z Kolekcji Książąt Lubomirskich 20.01.2024-19.05.2024;
 21. Wystawa Malarstwa z kolekcji BWA w Rzeszowie 9.02.2024-29.02.2024 Galeria pod Ratuszem;
 22. Zbigniew Świąciński Ewokacje / malarstwo 15.02.2024-17.03.2024;
 23. 2. Triennale Malarstwa Studenckiego 22.03.2024 - 21.04.2024;
 24. Kraina Zmysłów v.2 8.03.2024-14.04.2024 Galeria pod Ratuszem;
 25. Maria Monikowska Tabisz - „Rzecz o Aniołach" 25.04.2024-19.05.2024;
 26. Horyzonty - koło Studenckie RAZEM 17.05.2024 - 16.06.2024 Galeria pod Ratuszem;
 27. Taranczewski i jego uczniowie 23.05.2024 -16.06.2024;
 28. Postawy 2024 23.05.2024 - 16.06. 2024;
 29. Postawy 2024 v.2 28.06.2024 - 18.08.2024 Galeria pod Ratuszem;
 30. Habitat 2024. Na papierze bez granic 20.06.2024 - 21.07.2024;
 31. Dorota Skubisz – Tak i tak 20.06.2024 -21.07.2024;
 32. Łukasz Gil – Continuum 25.07-1.09.2024;
 33. Zdzisław Bazylewicz „Bazyl 2024" 25.07-1.09.2024;
 34. Eryk Tohl – New York, New York 29.08.2024-6.10.2024 Galeria pod Ratuszem;
 35. Paweł Delekt – W labiryntach geometrii 5.09.2024- 6.10.2024;
 36. Andrzej Janusz Głowaccy – Obszar geometrii / Obszar znaku 5.09.2024-6.10.2024;
 37. Elżbieta Grosseova – Progress 10.10.2024 -10.11.2024;
 38. 34. Ogólnopolska Wystawa Twórczości Pedagogów Plastyki 10.10.2024 - 24.10.2024;
 39. Mariusz Forecki Prekariusze i celebryci 25.10.2024- 10.11.2024;
 40. Magiczny Świat Olgi Siemaszko 19.10.2024-26.10.2024 Galeria pod Ratuszem;
 41. Wolność dla Sentientów 27.10.2024 Galeria pod Ratuszem;
 42. 34. Ogólnopolska Wystawa Twórczości Pedagogów Plastyki 4.11-17.11.2024 Galeria pod Ratuszem;
 43. Barbara Hubert – ONA i ona 14.11.2024 -8.12.2024;
 44. Magdalena Cywicka – Malarstwo 14.11.2024-8.12.2024;
 45. Barbara Burówna – Malarstwo 2.11.2024 - 5.01.2025 Galeria pod Ratuszem;
 46. Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku 2024 12.12.2024 - 18.01.2025;
 47. Aleksandra Noga – Wibracje 11.01-11.02. 2024 Galeria na Ścianie;
 48. Joanna Jurkiewicz – (nie)Przewidziane 25.04-11.05.2024 Galeria na Ścianie;
 49. Dominika Kicińska – Gradient 23.05-16.06.2024 Galeria na Ścianie;
 50. Wystawa uczestników zajęć plastycznych prowadzonych w BWA w roku szkolnym 2023/24 2.06-21.07.2024 Galeria na Ścianie;
 51. Alicja Kalandyk – ONE 25.07-1.09.2024 Galeria na Ścianie;

52. Aneta Mierzwa – Ślady życia 5.09-6.10.2024 Galeria na Ściance;
53. Karolina Kochan – Przemiana 10.10-10.11 Galeria na Ściance;
54. Natalia Nowak – Osobliwe przyręsy, kadry wspomnień 14.11-8.12 Galeria na Ściance;
55. Jakub Skomra – Autoportret 12.12-18.01 Galeria na Ściance;
56. Aneta Mierzwa - „IBS” Galeria na Ściance;
57. Wystawa Studenckiego Koła Artystyczno-Naukowego RAZEM Galeria na Ściance;
58. Julia Lis – „Struktura” Galeria na Ściance;
59. Aleksandra Sokół - Rozpad Galeria na Ściance;
60. Daria Jarosz - Apoptosis of human lust Galeria na Ściance;
61. Natalia Nowak – Czas na dzieciństwo Galeria na Ściance;

Do wystaw wydano katalogi oraz publikacje oraz zorganizowano spotkania autorskie i oprowadzania kuratorskie. W ramach swojej działalności BWA w latach 2023-2024 zrealizowało również następujące wydarzenia:

1. Noc Muzeów;
2. Stadiony Kultury;
3. Weekend seniora z kulturą;
4. Wystawa i wykład Rajsze (tu się modlili, tu się spotkali – Synagoga jako miejsce modlitwy i centrum życia społecznego) zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem Rajsze, w celu przybliżenia roli synagogi w życiu społeczności żydowskiej;
5. Promocja Albumu malarstwa Z. Czyż;
6. Targi sztuki i rękodzieła;
7. Warsztaty dekorowania;
8. Projekt Sztuka Za Kawę (Weź kawę na wystawę);
9. RZESZOWSKI WEEKEND FOTOGRAFII (P.HOLZ/A.GONDEK);
10. ROZKOSZNY;
11. GLAERIA JEDNEGO OBRAZU PLSP Jakima i Czyż;
12. Maraton solidarności - wystawa plenerowa w Ogrodzie Miejskim im. Solidarności;
13. Święto ulicy Pańskiej PANIAGA;
14. XIV Ogólnopolska Giełda Projektów;
15. Miasto. Twórca/ otwarte pracownię;
16. Pokaz performatywno-wokalny Sylwii Górak;
17. Projekt artystyczny w ramach festiwalu Wschód Kultury / ESK 2024;
18. Spektakl „Goldhamera 5. Opowieści z Tarnowa”;
19. Wykład dr Anny Stróż-Pawłowskiej zatytułowany „Wyobrazić niewyobrażalne. Motywy Holocaustu w sztuce”, podejmujący temat obecności Zagłady w sztuce i jej artystycznych interpretacji;
20. Spektakl „Goldhamera 5. Opowieści z Tarnowa”, we współpracy z Latającym Teatrem Kantorowi, opowiadający o losach mieszkańców Tarnowa w kontekście historycznym i kulturowym.

W latach 2023 – 2024 frekwencja na wystawach i wydarzeniach odbywających się w BWA wyniosła 30 285 osób.

W okresie sprawozdawczym poszerzono kolekcję prac o 2 obiekty - obraz olejny Kacpra Dudka oraz rysunek „Percepcja” Krzysztofa Wojtowicza. Obaj artyści przekazali swoje prace do zbiorów BWA w formie darowizny. Biuro prowadzi i aktualizuje stronę internetową <https://zbiorybwa.rzeszow.pl/>, na której prezentuje większą część swoich zbiorów sztuki. BWA prowadzi Galerię sprzedaży dzieł sztuki współczesnej. W ofercie Galerii znajdują się głównie prace artystów podkarpackich oraz związanych z regionem.

Estrada Rzeszowska

Estrada Rzeszowska w okresie sprawozdawczym organizowała imprezy związane z zabytkami i dziedzictwem kulturowym:

1. Jagiellońska 24 - oprowadzanie po Willi Januszów, 3 i 27 lipca oraz 10 i 24 sierpnia 2024, w cyklu wydarzeń wzięło udział 80 osób;
2. Instalacja na klatce schodowej w Willi Januszów dotyczące rodziny Edwarda i Leopoldyny Janusz oraz dziedzictwa fotograficznego. Czas trwania Lipiec-sierpień 2024, Liczba odbiorców: 120;
3. Wystawa NA SZKLANYM NEGATYWIE - LEOPOLDYNA I EDWARD JANUSZ, Termin: 23-30.06.2023, Miejsce: Galeria pod Ratuszem, Wystawa poświęcona Leopoldynie i Edwardowi Janusz oraz prowadzonemu przez nich zakładowi fotograficznemu w Rzeszowie, Liczba odbiorców: 200;
4. Zwiedzanie zabytkowej podziemnej trasy turystycznej Rzeszowskich Piwnic około 40 000 osób;
5. Bezpłatne spacery miejskie z cyklu „Oko na miasto” – 1200 osób;
6. Spotkania z historii sztuki – około 300 osób;
7. Wykłady poświęcone historii sztuki „Taka sztuka, RZE miasto” – około 60 osób;
8. Zwiedzanie Zamku Rzeszowskiego – około 500 osób;
9. Przejazdy z przewodnikiem zabytkowym autobusem „Jelcz Tour” – 1000 osób;
10. „JelczTour” – zwiedzanie Rzeszowa zabytkowym autobusem około 2500 osób;
11. Płatne spacery miejskie z przewodnikiem z cyklu „Rzeka historii” – około 700 osób;
12. Warsztaty architektoniczne „Rzeszów w plenerze” -architekturze – około 30 osób;
13. Prowadzenie klubu dla dzieci i rodziców „Rzeszowskie Huncwoty” – około 27 osób;
14. Zwiedzanie Rzeszowskich Piwnic połączone z degustacją regionalnych potraw – około 300 osób;
15. Warsztaty archeologiczne dla dzieci – około 60 osób;
16. Noc Muzeów – 1500 osób;
17. Projekcja dokumentów z cyklu „Dzieła utracone” – około 70 osób;
18. Karpaty na widelcu 2023 – około 3 000 osób;
19. Karpaty na widelcu 2024 – około 3 500 osób;
20. Święto Paniagi 2023 – około 5 000 osób;
21. Święto Paniagi 2024 - około 5 000 osób.

W latach 2023-2024 Estrada Rzeszowska podejmowała działania w zakresie ochrony lokalnych tradycji i dziedzictwa niematerialnego:

- Prowadzenie klubu rodzinnego „Rzeszowskie Huncwoty” promującego dziedzictwo kulturowe, lokalne zwyczaje oraz tradycje - również w aspekcie niematerialnym;
- Zwiedzanie Rzeszowskich Piwnic połączone z degustacją tradycyjnych potraw;
- Warsztaty archeologiczne dla dzieci.

Rzeszowskie Piwnice wyszły z inicjatywą przybliżenia szerszemu gronu odbiorców architektury oraz bogatej i złożonej historii Zamku Lubomirskich. Oprócz publikacji artykułów omawiających temat zamku, jednym z kluczowych działań było udostępnienie obiektu mieszkańcom w formie zwiedzania z przewodnikiem PTTK, które cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Po raz pierwszy zamek został udostępniony publiczności w maju 2023 roku w ramach projektu „Taka sztuka, RZE miasto” – jako wydarzenie podsumowujące cykl spotkań poświęconych historii sztuki. Miało ono charakter symboliczny, gdyż przez wiele lat zamek pełnił funkcje sądowo-więziennicze i pozostawał niedostępny dla zwiedzających. Latem 2024 roku, we współpracy

z PTTK w Rzeszowie, zorganizowano regularne zwiedzanie Zamku Lubomirskich – turyści mogli poznawać jego historię w każdą niedzielę lipca i sierpnia. Inicjatywa spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem zarówno mieszkańców, jak i odwiedzających miasto gości. Działania te służą budowaniu świadomości historycznej oraz przygotowaniu społeczności lokalnej i instytucji do przyszłego zagospodarowania Zamku Lubomirskich jako istotnego punktu na mapie kulturalnej Rzeszowa.

Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa

Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa nieprzerwanie podejmuje i realizuje zadania związane z opieką nad swoimi zbiorami fotograficznymi. Zbiory przechowywane są w magazynie archiwalnym, w odpowiednich warunkach temperatury i wilgotności. Systematycznie zbiory są przepakowywane w materiały bezpieczne dla przechowywania fotografii (z odpowiednim atestem). Koszt zakupu tych materiałów w latach 2023-2024 wyniósł 8 400,40 zł.

Kolekcja Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa jest na bieżąco uzupełniana. W latach 2023 - 2024 zakupy nowych eksponatów finansowano w Galerii ze środków własnych. W 2024 Galeria zawarła umowę o wartości 5 000 zł na korzystanie z utworów i materiałów fotograficznych stanowiących archiwum fotograficzne Gazety Codziennej Nowiny. Dodatkowo nowe zbiory fotograficzne są pozyskiwane są również w drodze darowizn.

W opisywanych latach eksponowano wystawy popularyzując archiwalne fotografie ze zbiorów Galerii:

1. „Dokumentalni. Dziedzictwo” (w lokalu Galerii, 13.05-10.06.2023 r.);
2. „Pozostanie pamięć. Rzeszowscy Żydzi w czasie okupacji” (w lokalu Galerii, 09.09-07.10.2023 r.);
3. „W między_czasie” z okazji 60-lecia (poza Galerią) w Hali Sportowej ROSiR, prezentowana w holu głównym ROSiR (18.11.2023-31.12.2024 r.);
4. „Zdzisław Świeca. 80” (w lokalu Galerii, 28.11.2024-03.01.2025 r.).

W 2023 i 2024 r. prowadzono prace digitalizacyjne i archiwizacyjne fotografii ze zbiorów Galerii. W 2023 i 2024 r. zeskanowano: 5 522 negatywów Damazego Kwiatkowskiego, 2 564 negatywów Jerzego Jawczaka, 2 795 negatywów Jacka Fischera, 3 053 negatywów Józefa Ryciuka, 2 041 negatywów Andrzeja Listwana, 245 negatywów ze zbiorów Jana Dörflera, 82 odbitki przedstawiające ROSiR, 342 reprodukcje odbitek z archiwum Galerii, 202 odbitki autorstwa Janusza Witowicza z archiwum Nowin.

W 2023 r. w Galerii przeprowadzone były prace remontowe polegające na renowacji futryny drzwi wewnętrznych, wraz z montażem nowej opaski drzwiowej na sali wystawowej. Koszt przeprowadzonych prac to 1 235,00 zł. W okresie sprawozdawczym prowadzone były również przygotowania do planowanych prac remontowych i konserwatorskich zabytkowego budynku będącego siedzibą Galerii Fotografii Miasta Rzeszowa. Przygotowywania te nie były jednak prowadzone bezpośrednio przez Galerię, wskutek czego instytucja nie poniosła związanych z nimi nakładów finansowych.

W latach 2023-2024 Galerię Fotografii Miasta Rzeszowa odwiedziło 6 392 zwiedzających.

Muzeum Dobranocek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie

Muzeum realizuje różnorodne zadania związane upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie kulturowym miasta, którym jest niewątpliwie kolekcja Muzeum Dobranocek w Rzeszowie i jego promocją poprzez upowszechnianie zgromadzonych w jedynym miejskim muzeum zbiorów, głównie poprzez organizację wystaw,

wydarzeń kulturalnych oraz działalność edukacyjną. W roku 2023 r. liczba odwiedzających Muzeum wynosiła 31 875 osób, a w 2024 r. 32 902 osób. Organizowane imprezy związane z dziedzictwem kulturowym to:

w roku 2023:

1. wernisaże wystaw czasowych (1624 os.);
 2. festiwale (1442 os.);
 3. Noc Muzeów (1565 os.);
 4. „Wędrujące dobranocki” – bajkowe spotkania dla dzieci organizowane poza siedzibą instytucji, upowszechniające dobranocki oraz sztukę animacji (228 os.);
 5. „Dobranocka w roli głównej” – cykl spotkań edukacyjnych na których przedstawiani są twórcy, bohaterowie animacji z kultowych dobranoczek organizowanych w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie (123 os.);
 6. Święto Paniagi (395 os), udział w Festiwalu „Wschód Kultury Europejski Stadion Kultury” – projekcja filmu animowanego „Gwiazda Kopernika”(50 os.), Festiwal Integracji Polsko-Ukraińskiej – pokazy filmowe (455 os.), „Uzmysłowienie Muzeum” – wykład i warsztaty w Ośrodku Dokumentacji i Historii Regionu Muzeum Tadeusza Kantora w Wielopolu Skrzyńskim (50 os.).
- Frekwencja ogółem: 5 932 os.

w roku 2024:

1. wernisaże wystaw czasowych (3149 os.);
2. festiwale (3857 os.);
3. Noc Muzeów (2439 os.);
4. „Wędrujące dobranocki” (270 os.) – bajkowe spotkania dla dzieci organizowane poza siedzibą instytucji, upowszechniające dobranocki oraz sztukę animacji;
5. „Dobranocka w roli głównej” – cykl spotkań edukacyjnych na których przedstawiani są twórcy, bohaterowie animacji z kultowych dobranoczek organizowanych w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie (122 os.);
6. Święto Paniagi (150 os.);
7. udział w Festiwalu „Wschód Kultury Europejski Stadion Kultury” – (2 748 os.);
8. „Muzealne pasje” – spotkanie w Ośrodku Dokumentacji i Historii Regionu Muzeum Tadeusza Kantora w Wielopolu Skrzyńskim (30 os.).

Frekwencja ogółem: 12 765 os.

W latach 2023-2024 Muzeum Dobranoczek skupiło się na powiększeniu kolekcji. Dzięki wypracowanym środkom z działalności zakupiono do zbiorów cenne eksponaty o wartości historycznej i artystycznej najcenniejsze z nich:

1. 2023 rok – 186 szt. Najcenniejsze z nich:
 - zespół fotosów Wielka Podróż Bolka i Lolka,
 - zespół szkiców animacyjnych Bolek i Lolek,
 - folie animacyjne Bolek i Lolek na Dzikim Zachodzie, Wielka podróż Bolka i Lolka - zespoły kopert FDC Walt Disney oraz karty pocztowe z filmów Walt Disney (na potrzeby planowanej ekspozycji czasowej),
 - kadr panoramiczny Kacze opowieści lata 80. XX w.,
 - folie animacyjne z Myszką Miki,
 - folie i szkice animacyjne Kacze opowieści,
 - książka album Walt Disney Studio,
 - materiały z filmów reżysera S. Szwakopfa związanego ze Studium Miniatur Filmowych w Warszawie (folie animacyjne, szkice, projekty scenariuszy, zdjęcia, projekt postaci);

2. 2024 rok - 813 szt. Najcenniejsze z nich:
 - kompletny scenopis obrazowy Bolek i Lolek Morska przygoda (autor: W. Nehrebecki),
 - dwie folie animacyjne – Bolek i Lolek oraz Scooby-Doo!,
 - kolekcja grafik i foli animacyjnych z bohaterami Bohdana Butenki (Gucio i Cezar, Gapiszon etc.),
 - kadr filmowy The Flintstones oraz teczka animatora ze szkicami.

Muzeum Dobranocek prowadzi również zadania związane z pracami konserwatorskimi zbiorów:

1. W roku 2023:
 - konserwacja biletów wstępu do Dinseylandu (lata 60. XX w.). Konserwacja została wykonana nieodpłatnie.
2. W roku 2024:
 - folia animacyjna Scooby-Doo,
 - storyboard Miś Uszatek – odc. Suchy prowiant.

Koszt konserwacji: 4650 zł.

Zakres prac: Oczyszczenie mechaniczne z zabrudzeń, odkwaszenie papieru, rozprostowanie zagięć, ponowne przyklejenie ilustracji i podpisów, retusz plam, złożenie w całość.

Rzeszowski Dom Kultury

Rzeszowski Dom Kultury w latach 2023-2024 zrealizował następujące przedsięwzięcia:

1. w 2023 roku Rzeszowski Dom Kultury wraz Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Rzeszowie (filia na osiedlu Budziwój) zrealizował film pod tytułem „Budziwojskie Opowieści”, który przybliżył lokalną historię i tradycje tego osiedla.
2. w 2024 roku Rzeszowski Dom Kultury zorganizował cykl pokazów multimedialnych „Noce rzeszowskich legend. Historia Rzeszowa piaskiem malowana” z okazji 670-lecia lokacji miasta Rzeszowa. W jego ramach na rzeszowskich osiedlach odbyło się 12 pokazów teatru animacji piaskowej, które w artystyczny sposób przybliżyły mieszkańcom historię miasta.

W okresie sprawozdawczym Rzeszowski Dom Kultury zorganizował następujące imprezy związane z dziedzictwem kulturowym:

w roku 2023:

1. 25.03.2023 r. – Smak Tradycji - warsztaty pieczenia baranka wielkanocnego (32 uczestników);
2. 29.03.2023 r. – Świąteczny Stół – warsztaty florystyczne (30 uczestników);
3. 31.03.2023 r. – Z Wielkanocnego Koszyka – warsztaty świątecznego rękodzieła (14 uczestników);
4. 02.04.2023 r. – Polsko-Ukraiński Jarmark Tradycji Wielkanocnych (4000 uczestników);
5. 02.06.2023 r. – Staromiejska Biesiada Ludowa (200 uczestników);
6. 07.06.2023 r. – 80. Rocznica Pacyfikacji Zwińczycy (15 uczestników);
7. 26.06.2023 r. – Święto Osiedlowe z okazji 600-lecia Budziwoja (600 uczestników);
8. 15.08.2023 r. – Dożynki na osiedlu Przybyszówka (56 uczestników);
9. 09.09.2023 r. – Święto Osiedlowe z okazji 600-lecia Drabinianki (1000 uczestników);
10. 13, 14, 21.11.2023 r. – Jan Robak - Staromiejski Oskar Kolberg - 125. Rocznica Urodzin - warsztaty tańca ludowego, koncert pieśni i melodii ludowych ze Staromieścia, warsztaty śpiewu ludowego (345 uczestników);
11. 18.11.2023 r. – Bal Kotylionowy (50 uczestników);
12. 25.11.2023 r. – Jubileusz Zespołu Śpiewaczego Sztajerek (80 uczestników);
13. 01.12.2023 r. – Smak Zdrowych Świąt - warsztaty kulinarne (20 uczestników);

14. 10.12.2023 r. – VII Budziwojski Kiermasz Bożonarodzeniowy (1000 uczestników);
15. 17.12.2023 r. – Tradycje Świąt Bożego Narodzenia (70 uczestników);

w roku 2024:

1. 02.03.2024 r. – Robimy Palmy – warsztaty rękodzieła artystycznego dla dorosłych (12 uczestników);
2. 17.03.2024 r. – Jarmark Wielkanocny (5000 uczestników);
3. 30.06.2024 r. – Wieńcowiny – widowisko obrzędowe (120 uczestników);
4. 15.08.2024 r. – Dożynki na osiedlu Bzianka (127 uczestników);
5. 15.08.2024 r. – Dożynki na osiedlu Przybyszówka (46 uczestników);
6. 16.11.2024 r. – Bal Kotylionowy (54 uczestników);
7. 23.11.2024 r. – Dawne Tradycje Wesela Przybyszowskiego (120 uczestników);
8. 08.12.2024 r. – VIII Budziwojski Kiermasz Bożonarodzeniowy (900 uczestników);
9. lipiec – listopad 2024 r. - Cykl 12-stu pokazów multimedialnych „Noce rzeszowskich legend. Historia Rzeszowa piaskiem malowana” z okazji 670-lecia Rzeszowa realizowanych na różnych rzeszowskich osiedlach (łącznie 1700 uczestników) w dniach: 19.07.2024 r., 02.08.2024 r., 30.08.2024 r., 06.09.2024 r., 13.09.2024 r., 20.09.2024 r., 18.10.2024 r., 19.10.2024 r., 26.10.2024 r., 27.10.2024 r., 10.11.2024 r., 24.11.2024 r.

Teatr Maska

W latach 2023-2024 Teatr Maska w Rzeszowie przeprowadził prace remontowo- konserwatorskie polegające na wykonaniu izolacji przeciwwilgociowej zewnętrznej ściany fundamentowej i piwnicznej w zabytkowej części budynku Teatru położonego przy ul. Mickiewicza 9 i 11 w Rzeszowie. Prace polegały między innymi na wykonaniu izolacji poziomej metodą iniekcji krystalicznej oraz warstwowej, przeciwwilgociowej zewnętrznej izolacji pionowej, dociepleniu ścian zewnętrznych płytami styropianowymi ekstrudowanymi, wykonaniu tynków renowacyjnych zewnętrznych, uzupełnieniu tynków wewnętrznych i wykonaniu powłok malarskich. Koszt robót wyniósł 200 599,10 zł brutto i został sfinansowany z dotacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w kwocie 70 000,00 zł brutto oraz z środków Urzędu Miasta Rzeszowa w kwocie 130 599,10 zł brutto.

W okresie sprawozdawczym Teatr Maska zlecił opracowanie dokumentacji projektowej dot. Przebudowy i zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych i magazynowych na pokoje gościnne w obiekcie Teatru położonym przy ul. Mickiewicza 9, 11 (części zabytkowej) i 13 (części niezabytkowej obiektu) oraz opracowanie ekspertyzy technicznej warunków bezpieczeństwa pożarowego uwzględniającej potrzeby wynikające ze wspomnianego zamierzenia. Koszt opracowania dokumentacji wyniósł 21 500 zł brutto.

24.09.2023 roku w Teatrze Maska otwarta została Pracownia Dżepetta – stała ekspozycja prezentująca wybrane lalki, maski, projekty scenograficzne i kostiumy z niespełna 70-letniej historii Teatru Maska (wcześniej Kacperka). Pracownia Dżepetta promowana była jako nowe miejsce na mapie Rzeszowa podczas 13. Festiwalu Teatrów Ożywionej Formy MASKARADA (uroczyste otwarcie muzeum), podczas Nocy Muzeów (18.05.2024) oraz przez całe wakacje 2024. Muzeum jest otwarte w każdą niedzielę przed spektaklem.

W związku z dwoma edycjami Festiwalu ŹRÓDŁA PAMIĘCI. Szajna – Grotowski – Kantor 2023, 2024 zorganizowane zostały:

1. prezentacja multimedialna „Dialog z Józefem Szajną” – wystawa prac I Biennale im. Józefa Szajny (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, 25.10.2023);

2. warsztaty kreatywne „Młodzi odkrywają Profesora” (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, 25.10.2023);
3. wykłady „Związki wielkich reformatorów teatru z ziemią rzeszowską i Podkarpaciem” prelegenci: prof. UR dr hab. Anna Jamrozek-Sowa, prof. UAM dr hab. Klaudia Święcicka, Jerzy J. Fąfara (26.10.2023);
4. spacer teatralny rzeszowskimi śladami Jerzego Grotowskiego (26.10.2023);
5. wyjazdy do Nienadówki i Wielopola Skrzyńskiego (miejsc związanych z Jerzym Grotowskim i Tadeuszem Kantorem (27–28.10.2023);
6. wykłady „Wątki szekspirowskie w twórczości Grotowskiego, Kantora i Szajny” – prelekcje: prof. Małgorzata Grzegorzewska, dr Agnieszka Kallaus, dr Michał Mizera, dr Henryk Mazurkiewicz (Uniwersytet Rzeszowski, 29.11.2024);
7. panel dyskusyjny „Nasi mistrzowie – inspiracje i drogowskazy” z udziałem zaproszonych gości (Hotel Ambadorski, 30.11.2025).

W latach 2023-2024 uczestniczyło w nich ogółem ok. 1500 osób (trudne do precyzyjnego oszacowania – część wydarzeń towarzyszących festiwalowi była niebiletowana).

Podczas spektaklów wystawianych przez Teatr Maska liczba widzów stanowiła ogółem za okres sprawozdawczy 80 574 (2023 r. – 46 206, 2024 r. – 34 368 r.). Natomiast otwarte w 2024 r. muzeum lalek teatralnych „Pracownia Dżepetta” odwiedziło 1 355 osób.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała liczne imprezy związane z dziedzictwem kulturowym Rzeszowa:

1. Budynek główny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Sokoła 13
 - *Noc Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie*, zorganizowana 18 maja 2024 r. w ramach *Ogólnopolskiej Nocy Muzeów*, pod hasłem *Z historią Rzeszowa w tle*, miała na celu upamiętnienie 670-lecia Lokacji Miasta Rzeszowa. Na odwiedzających czekało wiele atrakcji, między innymi:
 - spotkanie z Edytą Dawidziak i Karoliną Chomiczewską wokół książki „Ciekawostki o rzeszowskich zabytkach”,
 - projekcja filmu „Budziwojskie opowieści”, dokumentującego życie mieszkańców tej dawnej, podrzeszowskiej wsi. Projekt powstał z okazji 600-lecia Budziwoja, a jest tym bardziej wyjątkowy, że wyreżyserowany przez Aldonę Wiśniowską – bibliotekarkę Filii nr 5. Po projekcji reżyserka spotkała się z odbiorcami,
 - kreatywne warsztaty pod hasłem „Ekopamiątki ze starego Rzeszowa” - na bawełnianych torbach odwiedzający rysowali się wzory XIX-wiecznych pocztówek ze zbiorów WiMBP w Rzeszowie,
 - wystawa najcenniejszych zbiorów – cymeliów, w tym starodruków i dokumentów życia społecznego, a także fotografii prezentujących dawne życie Rzeszowa z II połowy XX wieku.

Z atrakcji przygotowanych w ramach Nocy WiMBP w Rzeszowie skorzystało ok. 1181 osób. Zadanie zrealizowano w ramach Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego 2024.

2. Oddział dla Dzieci i Młodzieży, ul. Słowackiego 11

Przeprowadzono polsko-ukraińskie warsztaty plastyczne pod hasłem „Pisanki-Krapanki”. Spotkanie było okazją do wspólnego tworzenia pisanek oraz rozmów o lokalnych tradycjach wielkanocnych.

Dodatkowo WiMBP zorganizowała wydarzenia związane z dziedzictwem kulturowym Podkarpacia:

1. Budynek główny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Sokoła 13

- 13 maja 2023 r. odbyła się *Noc Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie* w ramach *Nocy Muzeów*. Biblioteka zamieniła się w średniowieczne siedlisko dawnych Słowian. Noc WiMBP rozpoczęła się od spotkania autorskiego Moniki Maciewicz – autorki powieści „Wiedma” oraz „Kruki”. Rozmowa dotyczyła nie tylko powieści i twórczości literackiej Moniki Maciewicz, czytelnicy mogli wysłuchać także o zamiłowaniu autorki do świata dawnych Słowian, o projektach, w których bierze udział, o pracy, jaką wykonuje nad swoją stroną internetową „Jesteśmy Słowianami” i wielu innych aspektach pracy pisarki. Po spotkaniu autorskim był czas na słowiańskie warsztaty. Grupa rekonstrukcyjna *Czarny Żmij* zaprosiła uczestników do warsztatów tkackich, z masy solnej, tworzenia motanek i warsztatów zielarskich. Dodatkowo odbywał się pokaz średniowiecznych przedmiotów: broni, kraboszy – masek średniowiecznych Słowian, nakryć głowy, wyrobów z drewna – lucetów, bigli, bardków, toreb, sakw i worków, wyrobów z rogu i świeczników. Punktem kulminacyjnym wydarzenia był koncert zespołu PEŁNIA – artystek, które zabrały słuchaczy w magiczny świat pieśni. Zespół jest znany z aranżacji tradycyjnych pieśni ludowych z całej słowiańszczyzny. Pieśniarki zaprezentowały utwory nawiązujące do tematyki miłosnej, *Nocy Kupały* oraz weselnej. Wydarzeniom towarzyszyła wystawa najcenniejszych zbiorów Biblioteki, które na co dzień nie są udostępniane czytelnikom. Zwiedzający mogli obejrzeć: rękopisy, inkunabuły, stare druki, pocztówki z XIX i początku XX w., dokumenty życia społecznego z XVIII i XIX w., rzadkie książki z XIX w., reprinty i książki liberackie. Z atrakcji przygotowanych w ramach Nocy WiMBP w Rzeszowie skorzystało ok. 1000 osób.
- W latach 2023 i 2024 Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie z dotacji celowej województwa podkarpackiego realizowała projekty kulturalne: *O tradycjach lasowiackich* w bibliotece. Zadanie dotyczyło obszaru programowego: „Popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o kulturze lasowiackiej”.

Celem projektów była popularyzacja kultury lasowiackiej poprzez pokazanie jej różnorodności, zarówno w aspekcie dziedzictwa materialnego, jak i niematerialnego, promocja kultury lasowiackiej, a także wzbogacenie wiedzy o lasowiackich tradycjach i nauka ich pielęgnowania przez obecne pokolenie. Wśród zaproponowanych wydarzeń odbyły się warsztaty rękodzielnicze i artystyczne, spektakl teatralny, szkolenia dla bibliotekarzy oraz spotkania z Lasowiakami i gawędziarzami. Inspiracją do ich przygotowania było tradycyjne lasowiackie rzemiosło i wzornictwo, literatura a także działalność obecnych Lasowiaków w upowszechnianiu tożsamości regionalnej. Projekt po aneksowaniu obejmował hasłowo: 13 wydarzeń, niektóre z nich miały charakter cykliczny. Praktycznie odbyło się 20 spotkań w różnej formule, dedykowanych poszczególnym grupom wiekowym. Uczestniczyło w nich 430 osób w tym: 154 dzieci i młodzieży oraz 276 dorosłych. W ramach projektu zrealizowano następujące wydarzenia:

- Warsztaty kreatywne z rękodzielniczego wyplatania wikliny,
- Warsztaty wikliniarskie,
- *Jestem stąd, czyli jak czerpać z tożsamości regionu* – szkolenie skierowane do bibliotekarzy pracujących w bibliotekach publicznych województwa podkarpackiego,
- *Tajemnice przyszwoskiego lasu* – spektakl w plenerze wykonaniu Teatru Lalek Przytulanka ze Stalowej Woli,
- *Folkowo-kolorowo* – warsztaty decoupage, kreatywne dekorowanie wianków – 2 moduły,
- Warsztaty malowania pastelami wzorów lasowiackich na bawełnie,
- *Tradycyjne koronkarstwo lasowiackie* – cykl 5 spotkań warsztatowych,
- *Spotkanie z leśną gawędą* – prelekcja o kulturze lasu,

- *Jak znaleźć prawdziwy skarb?* – warsztaty literacko plastyczne dla dzieci w oparciu o bajkę lasowiacką „Skarb matki”,
- *czym szumi lasowiacki las?* – warsztaty literacko - plastyczne dla dzieci w oparciu o książkę „Cudowne lekarstwo i inne bajki ludowe. Podkarpacie”,
- *Warsztaty linorytu* – grafiki inspirowane wzorem lasowiackim i motywami roślinnymi,
- *Cuda na podłaznicze. Lasowiackie ozdoby choinkowe* – warsztaty choinkowe,
- *Technika dekoracji świątecznej* – warsztaty dla dorosłych inspirowane tradycjami bożonarodzeniowymi Lasowiaków,
- *Rękodzieło lasowiackie na co dzień* – warsztaty dla dorosłych popularyzujące technikę koronki szydełkowej.

W kolejnym roku w ramach powyższego projektu Biblioteka zaproponowała warsztaty oraz wydarzenia plenerowe, skierowane do szerokiej publiczności (w tym: młodego pokolenia i rodzin, dorosłych oraz osób z niepełnosprawnościami). Inspiracją do opracowania zakresu merytorycznego zadania i doboru form edukacji kulturalnej było tradycyjne lasowiackie rzemiosło i wzornictwo, publikacje a także działalność obecnych Lasowiaków w upowszechnianiu tożsamości regionalnej. W ramach projektu Biblioteka zorganizowała piknik rodzinny, plenerową zabawę literacko-historyczną oraz różnorodne warsztaty rękodzielnicze i artystyczne. Do realizacji zadania zostały zaproszone osoby, które na co dzień zajmują się popularyzacją dziedzictwa lasowiackiego, w tym: mistrzowie rękodzieła specjalizujący się w różnych rzemiosłach, artyści i instruktorzy.

Projekt obejmował hasłowo 6 wydarzeń, niektóre z nich miały charakter cykliczny. Praktycznie odbyło się 13 spotkań w różnej formule, dedykowanych poszczególnym grupom docelowym. Uczestniczyło w nich 453 osoby w tym: 120 dzieci i 28 młodzieży oraz 305 dorosłych. Na wszystkie zrealizowane warsztaty obowiązywał nabór. W ramach projektu zrealizowano następujące wydarzenia:

- *Warsztaty z mistrzami wikliniarstwa z Łętowni* – moduł dwóch warsztatów wyplatania wikliny dla dorosłych,
 - *Warsztaty lasowiackie z Łęgowianką* – był to cykl 3 warsztatów rękodzielniczych, w ramach którego uczestnicy poznali wykorzystywane przez Lasowiaków techniki tworzenia i ozdabiania elementów odzieży oraz domowych dekoracji, które również współcześnie mają zastosowanie,
 - *Lasowiacka wieczorowo* – kreatywne warsztaty biżuterii inspirowanej wzornictwem lasowiackim,
 - *W poszukiwaniu lasowiackiego serca* – 4 moduły plenerowej zabawy literacko-historycznej w Ogrodzie polisensorycznym przy ZSS im. UNICEF w Rzeszowie,
 - *Jarmark lasowiacki* – piknik rodzinny (wydarzenie plenerowe),
 - *Dwudniowe warsztaty ceramiczne*.
- W 2023 r. z okazji obchodów 31. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie realizowała projekt kulturalny: Z tradycją od pokoleń – człowiek i drewno z dotacji celowej województwa podkarpackiego. Celem było wzbogacenie wiedzy o podkarpackich tradycjach i sposobach ich pielęgnowania przez obecne pokolenia. Proponowane w ramach projektu wydarzenia połączył temat drewna. Drewno przedstawiono zarówno jako materiał inspirujący i twórczy, jak też, wpływający na powstanie i kształtowanie się średniowiecznych zawodów, w tym zabawkarza i flisaka. W ramach projektu zrealizowano dwa wydarzenia:
- *Kolorowy świat drewnianych zabawek* – opowieść o tradycji i rodzinne warsztaty, które nawiązywały do jednej z najciekawszych historii zabawkarskich na Podkarpaciu,
 - *Popołudnie z Flisakami* – do WiMBP przy ul. Sokoła 13 zawitali członkowie Bractwa Flisackiego pw. Świętej Barbary w Ulanowie. Spotkanie rozpoczęła prelekcja, którą wygłosił retman flisacki

Zdzisław Nikolas. Opowiedział o początkach flisactwa, jego tradycji w regionie oraz o współczesnej odstonie ginącego zawodu flisaka. Dodatkowo uczestnicy obejrżeli materiały filmowe upamiętniające wpisanie tradycji flisackich na listę UNESCO oraz wystawę fotografii.

W wydarzeniach udział wzięło 91 osób, w tym 30 dzieci.

- W 2024 r. z okazji obchodów 32. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie realizowała projekt kulturalny: Śladami tradycji i architektury drewnianej na Podkarpaciu. Celem było wzbogacenie wiedzy o podkarpackich perełkach architektury drewnianej wpisanych na światową listę UNESCO a także poznanie ginącego zawodu drzeworytnika oraz artystyczna inspiracja sztuką drewnianą charakterystyczną dla naszego regionu. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem i kosztorysem. W ramach projektu zrealizowano 3 wydarzenia, w których łącznie wzięło udział 187 osób (dorosłych i młodzieży), tj.:

- *Cuda w drewnie malowane* – warsztaty artystyczne inspirowane bieszczadzkimi aniołami, ikonami oraz architekturą drewnianą,
- *Warsztaty drzeworytnicze* – były wyjątkową okazją by spotkać się z artystą ludowym, odtwórcą ginącego zawodu drzeworytnika, specjalizującego się w unikalnym drzeworycie pławowskim – Józefem Lewkowiczem,
- *Podkarpackim szlakiem architektury drewnianej* – wystawa prezentowała wybrane obiekty znajdujące się na Podkarpaciu, w tym stare, drewniane świątynie, m.in. łemkowskie, bojkowskie, gotyckie – wpisane na światową listę UNESCO.

We wszystkich opisanych powyżej wydarzeniach, wzięło udział ponad 5 400 uczestników (dorosłych, młodzieży i dzieci).

2. Promocja dziedzictwa kulturowego oraz działania edukacyjne.

Na terenie Gminy Miasta Rzeszowa we wskazanych latach zorganizowano szereg imprez związanych z dziedzictwem kulturowym. W 2024 roku rozpoczęto pilotażowe działanie związane z umożliwieniem zwiedzania Zamku Lubomirskich i zostały zainicjowane rozmowy dotyczące realizacji przez Podkarpacką Komisję Filmową wydarzenia Podkarpacki Szlak Filmowy w Rzeszowie. W latach 2023-2024 Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Rzeszowa był organizatorem lub współorganizatorem uroczystości patriotycznych, rocznicowych, świąt państwowych, okolicznościowych świąt lokalnych i regionalnych m.in.:

1. Majowe Uroczystości Patriotyczne;
2. Rocznica śmierci generała Władysława Sikorskiego;
3. 80. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego;
4. Święto Wojska Polskiego;
5. 85. rocznica wybuchu II Wojny Światowej;
6. Narodowe Święto Niepodległości;
7. Obchody 670-lecia lokacji Miasta Rzeszowa;

W 2024 roku w ramach obchodów 670-lecia lokacji Miasta Rzeszowa Wydział Edukacji zorganizował konkurs plastyczny *Pocztówka Urodzinowa dla Rzeszowa*, skierowany do dzieci i młodzieży rzeszowskich szkół i przedszkoli w trzech kategoriach wiekowych: dzieci z przedszkoli i klas I – III szkół podstawowych; uczniowie klas IV – VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół średnich (ponadpodstawowych), pod hasłem: *Zaprojektuj „Pocztówkę Urodzinową dla Rzeszowa”, nawiązując do obchodów 670-lecia*

istnienia Miasta Rzeszowa. Na konkurs wpłynęło blisko 500 prac. Jury przyznało I, II i III nagrodę w każdej kategorii wiekowej oraz po 10 wyróżnień.

W 2023 roku poczyniono starania o ubieganie się o prestiżowy tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 dla Rzeszowa. Wdrożono również Strategię Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa na lata 2023 – 2030. W 2023 roku Gmina Miasto Rzeszów podjęła inicjatywę podjęcia prac rewaloryzacyjnych „Nowego Cmentarza Żydowskiego” przy ul. Dołowej. Opracowano wstępną koncepcję projektu nieinwazyjnych badań archeologicznych oraz podjęto decyzję o zachowaniu i udostępnieniu cmentarza żydowskiego jako parku pamięci. W 2024 roku rozpoczęto współpracę z rzeszowskimi społecznikami w celu organizacji cyklicznych akcji porządkowania cmentarza. W współpracy z Stowarzyszeniem Rajsze zorganizowano również akcję „Otwarte bramy cmentarza” w ramach, której odbyło się oprowadzanie po cmentarzu.

Miasto Rzeszów upowszechniało wiedzę o dziedzictwie kulturowym miasta poprzez liczne działania promocyjne i edukacyjne oraz działalność wydawniczą:

w roku 2023:

1. wystawa plenerowa #StolenMemory....

W 2023 roku na Placu Ofiar Getta w Rzeszowie prezentowana była objazdowa wystawa plenerowa #StolenMemory - zrealizowana w morskim kontenerze ekspozycja przedstawiała losy ofiar niemieckich nazistowskich obozów koncentracyjnych, po których zachowały się depozyty. Wśród zachowanych przedmiotów są obrączki ślubne, zegarki, długopisy czy portfele ze zdjęciami. #StolenMemory to kampania, której celem jest zwrot zachowanych z czasu II wojny światowej depozytów. Od czasu rozpoczęcia kampanii w 2016 r. odnaleziono już około 700 rodzin na całym świecie. Wystawa nie jest jednak opowieścią o zachowanych w archiwum przedmiotach. Pamiątki te stają się jednak punktem wyjścia do odtworzenia historii ofiar nazistowskich prześladowań i przywracania pamięci o ich tragicznych losach. W ramach wystawy odbyły się działania edukacyjne, czyli finisaż wystawy oraz dwa spacerzy „Skradzione wspomnienia – historia rzeszowian uwięzionych w obozach”. **Główny cel wystawy to zwrócenie uwagi i pozyskanie wsparcia w poszukiwaniach.** Zdjęcia przedmiotów prezentowane na wystawie zostały oznaczone kategoriami „poszukiwani” oraz” odnalezieni”. W pierwszym przypadku chodzi o pamiątki, których jeszcze nie udało się zwrócić rodzinom. To jednocześnie apel o przyłączenie się do poszukiwań, ponieważ w Arolsen Archives wciąż znajduje się 2500 rzeczy czekających na zwrot. Wśród nich jest kilkaset przedmiotów należących do osób pochodzących z Polski i Ukrainy. Druga kategoria odnosi się do przedmiotów osobistych, które już zostały zwrócone. Dzięki niej poznajemy głębiej nie tylko historie osób prześladowanych, ale również to, w jaki sposób udało się po wielu latach od zakończenia II wojny światowej odnaleźć bliskich ofiar i zwrócić im zrabowane pamiątki. Wystawa odwiedza miasta w Polsce dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Niemiec i amerykańskich placówek dyplomatycznych w Niemczech i w Polsce;

2. promocja Miasta Rzeszowa podczas Festiwalu Letnie Brzmienia (7 – 8 lipca 2023 r.);
3. udział rzeszowskiej projektantki mody Basi Olearki w pokazie mody Milan Fashion Week w Mediolanie (24 września 2023 r.). Projektantka prezentowała kolekcję strojów Chaber Rzeszowski, inspirowanych motywem chabry, pochodzącym ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie;
4. promocja Gminy Miasta Rzeszowa na łamach gazety Wyborczej w ramach realizacji on-line Wielkiego Test Wiedzy o Rzeszowie;
5. promocja Gminy Miasta Rzeszowa poprzez przygotowanie materiałów promocyjnych Rzeszowa dla gości XIX Światowego Festiwalu Zespołów Polonijnych w Rzeszowie w ramach działalności wydawniczej Stowarzyszenia Nasz Dom Rzeszów (publikacja satyryczna „Wokół Ratusza i Tadeusza”, wraz z płytą CD);

6. Promocja Gminy Miasta Rzeszowa w ramach obchodów Jubileuszu 20-lecia Stowarzyszenia Nasz Dom Rzeszów (plener rzeźbiarsko-literacki i wernisaż „Rzeszowie rośniemy twórczo razem z Tobą”, publikacja satyryczna „Klauni i Klakierzy”);

w roku 2024:

1. wystawa „Powstali 1863-64”
W 2024 roku na placu przed Pomnikiem Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej prezentowana była wystawa „Powstali 1863-64” jej celem było przypomnienie wydarzeń z lat 1863-1864, w tym walk i śmierci przywódcy powstania, Romualda Traugutta. Wystawa pokazała, że do powstania ruszyła nie tylko szlachta, ale także mieszczaństwo, rzemieślnicy i chłopcy, że było to powstanie nie tylko mężczyzn, ale i kobiet. Ekspozycja miała na celu zachęcenie by w tę historię dosłownie weszły przypadkowe osoby, przechodnie, dlatego prezentowana była w plenerze. Ekspozycja w polskiej i angielskiej wersji językowej składa się z dwóch części. Pierwsza z nich to faktograficzna opowieść o insurekcji 1863–1864 przedstawiona na 17 standach. Początkiem opowieści były przedpowstańcze manifestacje patriotyczne. Potem zwiedzający poznali m.in. przebieg walk, doniesienia światowej prasy czy wzory biżuterii patriotycznej. W narracji wykorzystano wspomnienia, relacje, archiwalne dokumenty, zdjęcia, grafiki i fragmenty z prasy z epoki. Drugą część wystawy tworzyła multimedialna kopuła. Prezentowano w niej 28-minutową animację, w której obrazy i dźwięki tworzą barwną, pełną zwrotów akcji opowieść o Powstaniu Styczniowym. Animacja wyświetlana na zasadzie pętli. W namiocie można było też zdobyć sześć powstańczych pieczęci. Na wystawie nie zabrakło elementów edukacyjnych. Wielkoformatowe puzzle oraz multimedialne ekrany, zapraszające m.in. do gier edukacyjnych. Wystawę „Powstali 1863-64” powstała z inicjatywy Muzeum Historii Polski i Biura „Niepodległa”. Ekspozycja upamiętnia 160 rocznicę Powstania Styczniowego, której obchody są rozłożone na dwa lata;
2. promocja obiektu podczas organizowanego „Jesiennego Koncertu w Zabytkowej Kaplicy pw. Św. Huberta w Rzeszowie” (15 września 2024 r.). W Koncercie wystąpił Kwartet Smyczkowy „Lejdis Quartet” oraz Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Echo Karpat”;
3. promocja Gminy Miasta Rzeszowa na łamach gazety Wyborczej w ramach realizacji on-line Wielkiego Test Wiedzy o Rzeszowie w 2024 r.;
4. promocja Gminy Miasta Rzeszowa w ramach działalności wydawniczej Stowarzyszenia Nasz Dom Rzeszów (publikacja miesięcznika społeczno-kulturalnego „Nasz Dom Rzeszów” w terminie od kwietnia do grudnia 2024 r.);
5. Promocja Gminy Miasta Rzeszowa w ramach działalności wydawniczej Stowarzyszenia Nasz Dom Rzeszów (publikacja 12 - planszowego kalendarza okolicznościowego, w nakładzie 500 szt., z 12 fotografiami prezentującymi charakterystyczne ujęcia Rzeszowa wykonane w różnych porach roku);
6. wydanie przewodnika turystycznego po mieście Rzeszowie w polskiej i angielskiej wersji językowej, w łącznym nakładzie 2 500 egzemplarzy;
7. zakup 500 egzemplarzy publikacji pt.: „670 rocznica lokacji miasta Rzeszowa” pod redakcją prof. Włodzimierza Bonusiaka, wydanej przez Mitel Sp. z o.o. Publikacja zawiera referaty z Konferencji Naukowej przygotowanej przez Towarzystwo Naukowe w Rzeszowie zorganizowanej w Ratuszu z okazji rocznicy 670-lecia lokacji Rzeszowa.

Miasto podejmowało również działania w zakresie ochrony tradycji i dziedzictwa narodowego:

w 2023 r.:

1. XIX Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych, który honorowym patronatem objął Prezydent RP Andrzej Duda. W wydarzeniu organizowanym w Rzeszowie wzięło udział 20 zespołów

z Ukrainy, Mołdawii, Brazylii, Litwy, Kanady, Australii, USA, Czech, Litwy i Niemiec. Wielkie święto folkloru powraca na Podkarpacie, za sprawą współpracy Stowarzyszenia Wspólnota Polska, Gminy Miasto Rzeszów oraz Samorządu Województwa Podkarpackiego. W ramach wydarzenia nie zabrakło tradycyjnego już barwnego korowód zespołów uczestniczących w Festiwalu oraz Koncertu Galowego, podczas którego uczestnicy prezentowali piękno polskiego folkloru;

2. reklama Miasta Rzeszowa w teledysku „Rzeszowskie ulice”;
3. reklama Miasta Rzeszowa w ramach organizacji obchodów uroczystości Patronki Miasta, Matki Bożej Rzeszowskiej (12 września 2023 r.);
4. reklama Miasta Rzeszowa w ramach organizacji II Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Patriotycznej „Moja Ojczyzna – Rzeszów 2023” (9-10 listopada 2023 r.);
5. reklama Rzeszowa w ramach organizacji wydarzenia pn. „Kremówka Papieska 2023” (28 maja 2023 r.).

w 2024 r.:

1. Projekt „Laboratorium tożsamości”. w ramach projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Interreg Polska Słowacja 2021 – 2027.

Celem głównym projektu jest przywrócenie w świadomości współczesnych mieszkańców Rzeszowa i Stropkova faktu wpływu społeczności i kultury żydowskiej z minionych lat na historię i rozwój obu miast, a także zwiększenie świadomości wielokulturowego, niematerialnego dziedzictwa kulturowego polsko-słowackiego pogranicza.

Organizacja planowanych w ramach projektu działań pozwoli każdemu z miast partnerskich przypomnieć czasy, kiedy kultura żydowska była istotnym elementem krajobrazu kulturowego i tożsamości kulturowej jej ówczesnych mieszkańców.

Przypomnienie tego bogatego, a obecnie całkowicie wypartego dziedzictwa w ramach projektu rozbudzi świadomość i zainteresowanie współczesnych społeczności lokalnych, co w przyszłości ma na celu przywrócenie dziedzictwa żydowskiemu należnego mu miejsca. Realizacja projektu przyczyni się do promocji wspólnego dziedzictwa kulturowego poprzez wymianę doświadczeń w zakresie najlepszych praktyk oraz nawiązywanie kontaktów ze społecznością, która na co dzień zajmuje się tematyką kultury żydowskiej u Lidera Projektu i Partnera.

Ochrona żydowskiego dziedzictwa kulturowego oraz zwiększanie świadomości jego wpływu na historię, różne tradycje i kulturę pogranicza pozwalają budować międzykulturowe zrozumienie i postawy tolerancji.

Wdrożenie projektu pokaże współczesnym mieszkańcom Rzeszowa i Stropkova nieprzebrane bogactwo kultury żydowskiej, pozwoli poczuć jej niepowtarzalny klimat, który był obecny na ulicach do II wojny światowej - wyeksponuje i pozwoli dostrzec rolę dziedzictwa żydowskiego i jego znaczenie w kształtowaniu kultury, życia społecznego i gospodarczego w miastach po obu stronach obecnej granicy polsko-słowackiej.

Dzięki realizacji projektu nastąpi również uświadomienie ludziom, że wiele wybitnych osobistości - artystów, naukowców, lekarzy itp., często znanych na całym świecie, to osoby pochodzenia żydowskiego, pochodzące z Rzeszowa i Stropkova, a są one zarazem nierozpoznawalne w tych miastach.

Działania w ramach projektu:

- a. CITY LABS - Cykl działań realizowanych w Rzeszowie oraz Stropkovie, składających się z warsztatów w formie spacerów teatralnych i wystawy archiwalnych fotografii. Spacerzy oparte były o technikę opowiadania, bazując na informacjach o przedstawicielach społeczności żydowskiej mieszkających w miastach (sklepikarzach, muzykach i artystach). 2-dniowe, 9h warsztaty zakończone były 1h spektaklem prowadzonym przez 10 aktorów. Wystawa fotografii archiwalnej SPÓLNE DZIEDZICTWO–ŻYDZI w Rzeszowie i Stropkovie, która była eksponowana w Rzeszowie (21 dni).

Po zakończeniu ekspozycji wystawy w Rzeszowie, wystawa została zaprezentowana w Stropkowie, również przez 3 tygodnie.

- b. EDU LABS - Cykl działań edukacyjnych organizowanych w Rzeszowie (oraz analogicznie w Stropkowie), w skład, którego wchodzi:
 - Warsztaty tańca żydowskiego Hava Nagila - uczestnicy poznają tańce, codzienne czynności i zwyczaje, aby zrozumieć, że dla Żydów radość jest praktycznie tym samym, co taniec;
 - Warsztaty językowe Jydisz Aj Waj - możliwość poznania historii jidysz, znanego również jako język ojczysty. Język ten jest świadectwem wielowiekowej obecności Żydów na terenie polsko-słowackiego pogranicza i przenikania się obu kultur;
 - „OBLICZA DAWNEGO MIASTA - ŻYDOWSKIE DZIEDZICTWO KULTUROWE" Mapping – mapowanie fotografii mieszkańców Rzeszowa i Stropkova pochodzenia żydowskiego.
- c. IDENTITY LABS – konferencja realizowana w Rzeszowie mająca na celu zwiększenie wiedzy i umiejętności lokalnych organizacji z Rzeszowa i Stropkova, które dopiero rozpoczynają swoje działania na rzecz przywrócenia pamięci o "żydowskiej" przeszłości tych miast, o tym, jak robić to sprawnie i skutecznie. Spotkanie będzie okazją do zaprezentowania dobrych praktyk w realizacji wydarzeń mających promować wiedzę na temat kultury i tradycji żydowskiej.
2. promocja Miasta Rzeszowa w ramach organizacji obchodów 40-lecia klubu sportowego Grunwald Budziwój (23 czerwca 2024 r.);
3. promocja Miasta Rzeszowa w ramach organizacji III Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Patriotycznej „Moja Ojczyzna” (8-10 listopada 2024 r.);
4. promocja Miasta Rzeszowa podczas organizacji Carpathian Wine Fest & Ser Jest Ser Festiwal (26-28 lipca 2024 r.).

Na terenie Rzeszowa podejmowano również inne działania związane z upamiętnianiem i utrwalaniem w pamięci mieszkańców ważnych wydarzeń historycznych oraz sylwetek wybitnych postaci:

w 2023 r.:

1. Event - Wokół rzeźby Józefa Szajny „Drabina do Nieba”
25.10.2023 przy ul. Krakowskiej w Rzeszowie odsłonięta została rzeźba „Drabina do nieba”. Drabina stała w rejonie kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Św. na mocy porozumienia, które podpisano w lutym 2023 roku. Dokument zakłada współpracę miasta (w zakresie tej inwestycji) z lokalnymi przedsiębiorcami, którzy w całości sfinansowali wykonanie i montaż rzeźby. Wśród nich są: Elektromontaż Rzeszów S.A., Inżynieria Rzeszów S.A., Zakład Metalurgiczny „WSK Rzeszów” Sp. z o.o., Park Hotel Dawid Pacyna, BESTA Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o., RESHAL HALINA BAJOR, Miejskie Przedsiębiorstwem Dróg i Mostów Sp. z o.o., ALUTEAMALUMECO oraz Grupa Kapitałowa Specjał. 20-metrowa instalacja powstała według projektu autorstwa wybitnego, nieżyjącego już artysty. Na stalowej konstrukcji drabiny znajduje się pięć butów wykonanych z aluminium jeszcze w ub. roku przez uczennice Zespołu Szkół Plastycznych im. Piotra Michałowskiego w Rzeszowie. Dwa kolejne, największe, o długości 150 cm i ważące po 150 kg zostaną posadowione na betonowym cokole pomnika. Każdy z nich jest podpisany przez artystkę, która go wykonała. Są to: Celina Winczowska, Agnieszka Ożóg, Daria Siwiec, Martyna Chorzępa, Kinga Fiołek i Wiktoria Curkowicz, które pracowały pod opieką profesorek z pracowni ceramiki: Moniki Tohl i Ewy Bieleckiej.
2. Event - „Fred Zinnemann: Z Rzeszowa do Hollywood”
11 grudnia 2023 roku w Rzeszowie odbyło się spotkanie z twórczością oraz postacią Freda Zinnemanna w ramach wydarzenia „Fred Zinnemann: z Rzeszowa do Hollywood”. Fred Zinnemann to wybitny hollywoodzki reżyser, autor kultowych kinowych przebojów, takich jak „W samo południe” czy „Stąd

do wieczności”, a urodził się w Rzeszowie. Z okazji wspomnianego wyżej wydarzenia, do naszego miasta przybył Tim Zinnemann, syn sławnego twórcy i osobiście dokonał odsłonięcia pamiątkowej tablicy na budynku, w którym urodził się jego ojciec. W ramach wydarzenia odbył się szereg działań kulturalnych oraz edukacyjnych m.in:

- a. odsłonięcie tablicy pamiątkowej Freda Zinnemanna, kamienica ul. Rynek 3;
 - b. spotkanie w Kinie Zorza ul. 3 Maja 28 – prowadzący: Adam Głaczyński. Spotkanie z Timem Zinnemannem – synem Freda Zinnemanna, producentem filmowym, asystentem reżysera, fotografem;
 - c. prezentacja dr Grażyny Bochenek - Rzeszowskie korzenie twórcy „W samo południe”.
3. reklama Miasta Rzeszowa podczas organizacji obchodów 30-lecia 21 Brygady Strzelców Podhalańskich (3 czerwca 2023 r.);
 4. reklama Miasta Rzeszowa w ramach organizacji koncertu patriotycznego „Legenda o żołnierzu polskim” związanego z obchodami Narodowego Święta Niepodległości (12 listopada 2023 r.).

w 2024 r.:

1. zorganizowano cykl spacerów „Szlakiem znanych Rzeszowian” zorganizowanych jako wydarzenia towarzyszące Plebiscytowi „Osobowość Rzeszowa”, mających na celu przedstawienie postaci związanych z historią Miasta Rzeszowa:
 - a. spacer miejski z cyklu „szlakiem znanych rzeszowian”. Temat: „Złoty okres Rzeszowa. Miasto za Mikołaja Spytki Ligęzy”;
 - b. spacer miejski z cyklu „szlakiem znanych rzeszowian”. Temat: „Słaba Płeć? Wolne Żarty! Rzeszowskie Kobiety”;
 - c. spacer miejski z cyklu „szlakiem znanych rzeszowian”. Temat: „Architekci na usługach Lubomirskich”;
 - d. spacer miejski z cyklu „szlakiem znanych rzeszowian”. Temat: „Z Franciszkiem Kotulą po Rzeszowie”.

Podobna idea przyświeca również samemu Plebiscytowi, gdzie przedstawiani są mieszkańcy miasta, którzy w znaczący sposób przyczyniają się do jego rozwoju i promocji.

Miasto Rzeszów współpracowało z licznymi organizacjami pozarządowymi w oparciu o Program współpracy Miasta Rzeszowa na 2023 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz w oparciu o Program współpracy Miasta Rzeszowa na 2024 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Współpraca z NGO dotyczyła upowszechniania wiedzy o dziedzictwie kulturowym miasta oraz upamiętniania i utrwalania w pamięci mieszkańców ważnych wydarzeń historycznych poprzez dofinansowanie imprez i wydarzeń. Obszary współpracy obejmowały wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W 2023 roku przeprowadzono 2 konkursy ofert, w tym:

1. Całoroczna działalność kulturalna – dofinansowano 7 zadań na kwotę 415 160 zł;
2. Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.) - dofinansowano 24 zadania na kwotę 654 840 zł.

Udzielono również dotacji organizacjom pozarządowym w trybie pozakonkursowym na inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie – dofinansowano 13 zadań na kwotę 70 000 zł.

W 2024 roku przeprowadzono 3 konkursy ofert, w tym:

1. Całoroczna działalność kulturalna – dofinansowano 9 zadań na kwotę 500 000 zł;
2. Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.) - dofinansowano 23 zadania na kwotę 670 000 zł;
3. Integracja europejska oraz rozwijanie współpracy międzynarodowej w zakresie kultury i sztuki – dofinansowano 3 zadania na kwotę 137 000 zł.

Udzielono również organizacjom pozarządowym dotacji w trybie pozakonkursowym na inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie – dofinansowano 12 zadań na kwotę 106 968 zł.

W latach 2023-2024 kontynuowano także realizację zainicjowanego w 2022 r. zadania publicznego pn. „Działania w zakresie ochrony zabytków, opieki nad zabytkami oraz promocji lokalnego zasobu zabytkowego”. lokalnego zasobu zabytkowego”. W okresie sprawozdawczym było ono realizowane w formule otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wskazane w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ideą tej nowej inicjatywy jest wsparcie działalności organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony zabytków Rzeszowa i materialnego dziedzictwa miasta oraz popularyzacji wiedzy w tym zakresie.

W **2023 r.** na realizację zadania dot. dotacji dla podmiotów niezaliczanych do jednostek sektora finansów publicznych przeznaczono kwotę w wysokości **60 000,00 zł**. Dotacje przekazano następującym organizacjom:

1. Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Huberta na realizację zadania pn. Działania promujące barokową kaplicę pw. św. Huberta w Rzeszowie – 11 500 zł;
2. Katolickiemu Stowarzyszeniu Tabor na realizację zadania pn. Publikacja książki na 25-lecie otwarcia Muzeum Diecezjalnego w Rzeszowie – 30 000 zł;
3. Stowarzyszeniu Przyjaciół Staromieścia w Rzeszowie na realizację zadania pn. Staromiejskie spacer historyczne – 4 800 zł;
4. Fundacji Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego na realizację zadania pn. „Dawno temu w Rzeszowie” – posłuchaj o dawnym Rzeszowie. Archeologia i historia miasta w podcastach. Cykl podcastów internetowych – 8 400 zł;
5. Stowarzyszeniu Sokole Gniazdo na realizację zadania pn. Spacerem po Rzeszowie 2023 – 5 300 zł.

Na realizację tego samego zadania w **2024 r.** wydatkowano łączną kwotę w wysokości **55 710,00 zł**. Tym razem dotacje przekazano wyłonionym w ramach otwartego konkursu ofert następującym organizacjom:

1. Stowarzyszeniu Przyjaciół Staromieścia w Rzeszowie na realizację zadania pn. Staromiejskie spacer historyczne – 6 460 zł;
2. Fundacji Szansa – Jesteśmy Razem na realizację zadania pn. Rzeszowski przewodnik dla osób z niepełnosprawnościami – 23 750 zł;
3. Fundacji Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego na realizację zadania pn. „Co zrobić z zabytkiem archeologicznym? Poradnik dla inwestorów i mieszkańców Rzeszowa” – 25 500 zł.

Tabela 7. – Całoroczna działalność kulturalna w roku 2023. Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań.

Lp.	OFERENT	Tytuł zadania publicznego.	Kwota dotacji przyznanej w 2023 roku (w zł)
1.	Galicyjskie Towarzystwo Edukacyjne „GATE”	Działalność artystyczna Teatru Przedmieście w 2023 roku	110 000,00
2.	Fundacja TEATR O.de.la	„TANIEC UMYSŁU”	100 000,00
3.	Rzeszowskie Stowarzyszenie Fotograficzne	Rzeszowskie Spotkania z Fotografią	9 160,00
4.	Stowarzyszenie Rajsze	Stowarzyszenie Rajsze: całoroczna działalność kulturalna	40 000,00
5.	Fundacja ARTYSTA	Disney w Rzeszowie	91 000,00
6.	Fundacja Teatr NEMNO	Naturalnie sztuka!	55 000,00
7.	Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne „FRAZA”	Cykl spotkań „Frazy osobiste” oraz wydawanie kwartalnika literacko-artystycznego „Fraza”	10 000,00

Tabela 8. – Całoroczna działalność kulturalna w roku 2024. Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań

Lp.	OFERENT	Tytuł zadania publicznego.	Kwota dotacji przyznanej w 2024 roku (w zł)
1.	Galicyjskie Towarzystwo Edukacyjne „GATE”	Działalność artystyczna Teatru Przedmieście w 2024 roku	110 000,00
2.	Rzeszowskie Stowarzyszenie Fotograficzne	Rzeszowskie Spotkania z Fotografią	26 960,00
3.	Stowarzyszenie Rajsze	Całoroczna działalność kulturalna 2024	45 000,00
4.	Stowarzyszenie MUSICUS Kameraliści Rzeszowscy	RES Concerti 2024 - rzeszowskie spotkania z muzyką kameralną - całoroczna działalność kulturalna	91 000,00
5.	Fundacja Teatr NEMNO	Naturalnie sztuka!	80 000,00
6.	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	Międzypokoleniowa Akademia Muzyczna w Rzeszowie	73 040,00
7.	Fundacja Artysta	Warsztaty z Szekspirem w tle	80 000,00
8.	FUNDACJA PROMOCJI SZTUKI RZESZOWSKI DOM SZTUKI	Organizacja Wystaw Dzieł Sztuki w ramach obchodów 670-lecia lokacji Miasta Rzeszowa	35 000,00
9.	Fundacja Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego	Historia i kultura starego Rzeszowa	20 000,00

Tabela 9. – Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.). Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań w roku 2023.

Lp.	OFERENT	Tytuł zadania publicznego.	Kwota dotacji przyznanej w 2023 roku (w zł)
1.	Fundacja IKS	8. Międzynarodowy Festiwal Filmów dla Dzieci i Młodzieży KINOLUB	10 000,00
2.	Fundacja Promocji Kultury i Sztuki ARS PRO ARTE	PODKARPACKI FESTIWAL ORGANOWY 2023 RZESZÓW	10 000,00
3.	Stowarzyszenie Wspierania Edukacji	XX Międzynarodowy Festiwal Zespołów Tanecznych "O Laur Rzecha"	20 000,00
4.	Stowarzyszenie SPORT i BALET	Spektakl taneczny "Złoty kluczyk"	20 000,00
5.	Stowarzyszenie Nasz Dom Rzeszów	Redagowanie i wydawanie miesięcznika społeczno-kulturalnego "Nasz Dom Rzeszów"	30 000,00
6.	Rzeszowskie Stowarzyszenie Muzyczne	Rzeszów Classical Night	20 000,00
7.	Stowarzyszenie Podkarpacki Chór Męski w Rzeszowie	Kantata "Równanie serca-Julian Przyboś dziś"	40 000,00
8.	Fundacja Wspierania Kultury i Sztuki CARPHATIA	XIX Międzynarodowy Festiwal Piosenki "Carpathia Festival"	95 000,00
9.	Stowarzyszenie MUSICUS Kameraliści Rzeszowscy	Res Concerti - rzeszowskie spotkania z muzyką kameralną	20 000,00
10.	Stowarzyszenie Przyjaciół Harcerskich Drużyn Wodnych	Port Rzeszów XXVII Dni Kultury Marynistycznej	45 000,00
11.	Fundacja Centrum Współpracy Międzynarodowej GERMANITAS	Chaber Rzeszowski	40 000,00
12.	Towarzystwo Przyjaciół Rzeszowa	Koncert Piosenki o Rzeszowie "Zakochani w Rzeszowie"	12 000,00
13.	Rzeszowska Akademia Fotografii	"Patrz! Szeroko" V Rzeszowski Weekend Fotografii	20 000,00
14.	Stowarzyszenie Teatr Bo Tak	Ordonka jakiej nie znacie	10 000,00
15.	Stowarzyszenie imienia Jerzego Turowicza	Wspólnoty jutra-przestrzeń dialogu, zadania kultury	14 000,00
16.	Stowarzyszenie Kulturalne Art. Motive	Koncert w ramach 11 edycji Rzeszów Jazz Festiwal	25 000,00
17.	Stowarzyszenie Podkultura	Festiwal Wolności Twórczej - IV edycja	30 000,00
18.	SALON SZTUKI	SALON	40 000,00
19.	Stowarzyszenie Przyjaciół Szafamaitek i Mażorettek	Baśniowy koncert Orkiestry Szafamaitek z przyjaciółmi dla mieszkańców Rzeszowa	10 000,00

20.	Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Rzeszowski	Zygmunt Czyż. Upamiętnienie.	20 000,00
21.	Fundacja NA SZLAKU SZTUK	Rzeszów Na Szlaku Sztuk – teatr, muzyka, edukacja.	30 000,00
22.	Stowarzyszenie Przyjaciół Staromieścia	Jan Robak - Staromiejski Oskar Kolberg - 125 Rocznica Urodzin	28 840,00
23.	Fundacja Rzeszowska	Wielka Mandorla	15 000,00
24.	Fundacja jednego Serca Jednego Ducha	Koncert Jednego Serca Jednego Ducha 2023	50 000,00

Tabela 10. – Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.). Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań w roku 2024.

Lp.	OFERENT	Tytuł zadania publicznego.	Kwota dotacji przyznanej w 2024 roku (w zł)
1.	Fundacja Teatr O.De.La	Festiwal Nowe Strategie Choreograficzne, III EDYCJA	50 000,00
2.	Rzeszowska Akademia Fotografii	PATRZ! SZEROKO - VI RZESZOWSKI WEEKEND FOTOGRAFII	23 000,00
3.	Stowarzyszenie "Podkultura"	Festiwal Wolności Twórczej - V edycja	70 000,00
4.	Fundacja Wspierania Kultury Carpathia	Koncert pt. „Taki cud i miód” oraz koncert z największymi przebojami polskiej muzyki rockowej pt. „Bał wszystkich świętych” odbywające się w ramach XX Międzynarodowego Festiwalu Piosenki „Carpathia Festival” – Rzeszów 2024.	90 000,00
5.	Fundacja IKS	9. Międzynarodowy Festiwal Filmów dla Dzieci i Młodzieży KINOLUB	15 000,00
6.	Stowarzyszenie Przyjaciół Harcerskich Drużyn Wodnych w Rzeszowie	PORT RZESZÓW - XXVIII Dni Kultury Marynistycznej	50 000,00
7.	Podkarpacki Teatr Muzyczny HALKA	WIEDENŃSKA KREW. Spektakl dla mieszkańców Rzeszowa w 670 lecie lokacji miasta.	30 000,00
8.	Fundacja Salon Sztuki	TEMIDA . Performance wokalny Sylwii Gorak.	15 000,00
9.	Fundacja Na Szlaku Sztuk	Rzeszów Na Szlaku Sztuk 2024! - edukacja, muzyka, teatr	22 000,00
10.	Fundacja Promocji Kultury i Sztuki ARS PRO ARTE	Podkarpacki Festiwal Organowy 2024 / Rzeszów	15 000,00
11.	Stowarzyszenie Przyjaciół i Wychowanków Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca Połoniny	55- Lat Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Rzeszowskiej POŁONINY w Rzeszowie – koncerty dla mieszkańców Rzeszowa	25 000,00

12.	Fundacja Kultwórcy	Kultura nad Wisłokiem	30 000,00
13.	Katedralny Chór Chłopięco-Męski Pueri Cantores Resovienses	Koncert patriotyczny Bóg-Honor- Ojczyzna	15 000,00
14.	Stowarzyszenie Teatr Bo Tak	Ordonka - jeśli kochasz mnie	20 000,00
15.	Stowarzyszenie Ars Scientia	Kultura Techniki - Technika Kultury (KTTK)	30 000,00
16.	Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne "Fraza"	Wydawanie kwartalnika literacko-artystycznego "Fraza"	15 000,00
17.	Towarzystwo Przyjaciół Rzeszowa	Koncert Piosenek o Rzeszowie 2024 „Zakochani w Rzeszowie”	20 000,00
18.	Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Artystycznej PROMOTOR	XXI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ZESPOŁÓW TANECZNYCH "O LAUR RZECHA"	30 000,00
19.	Rzeszowskie Stowarzyszenie Muzyczne	Rzeszów Classical Night - druga edycja	30 000,00
20.	Stowarzyszenie na rzecz promocji talentów "Kuźnia talentów"	Zygmunt Czyż. Upamiętnienie.	20 000,00
21.	FUNDACJA ZANIM	Strefa Mocy Rzeszów 2024	15 000,00
22.	Fundacja Rzeszowska	KWADRAT KULTURY 2024	20 000,00
23.	STOWARZYSZENIE INTERNATIONAL CHAMPIONS TEAM	II MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL PIOSENKI DISNEYA "MAGIA PIĘKNYCH SŁÓW"	20 000,00

Tabela 11. – Inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie w 2023 roku (art. 19a).

Lp.	Nazwa podmiotu otrzymującego dotację w roku 2023 r.	Inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie	Kwota
1.	Podkarpackie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych	Wystawa malarstwa Józefa Wilkonja	5 000,00
2.	Stowarzyszenie NASZ DOM RZESZÓW	„Rzeszów malowany wspomnieniami”	5 000,00
3.	Fundacja szkolnictwa Muzycznego	Przegląd wokalistów klasycznych – IX Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. Barbary Kostrzewskiej	5 000,00
4.	Rzeszowska Akademia Fotografii	Plenerowa wystawa fotografii „4 czerwca 1989”	3 000,00
5.	Stowarzyszenie Przyjaciół i Wychowanków Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca „POŁONINY”	„Koncert Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Rzeszowskiej „POŁONINY” z okazji przyjazdu Polonii.	6 900,00
6.	Stowarzyszenie Krystyn Podkarpackich	Koncert i wystawa z okazji X lecia Stowarzyszenia Krystyn Podkarpackich	8 000,00

7.	Fundacja Muzeum Techniki i Militariów	Złot – wystawa pojazdów zabytkowych	5 000,00
8.	Stowarzyszenie Przyjaciół Staromieścia w Rzeszowie	Staromieście Rzeszowa	4 000,00
9.	Fundacja Obrazy bez Granic	21 Saela Happy End Festiwal Filmów Optymistycznych	9 500,00
10.	Regionalna Fundacja Filmowa	Pokaz plenerowy filmów w ramach spotkań filmowych „Północ – Południe” w kinie Zorza w Rzeszowie	6 000,00
11.	Fundacja Miasto Prawa ul. Lubelska 15A/153 35-241 Rzeszów	Warsztaty własności intelektualnej dla twórców kultury i sztuki	2 600,00
12.	Stowarzyszenie na rzecz Krzewienia Kultury i Muzyki „Chór Fontes”	Orszak Kolędników – upowszechnianie tradycji kolędniczej jako ważnego obszaru polskiej kultury ludowej	5 000,00
13.	VII Dzień Bieszczadzki – jesienią góry są najszczęśliwsze...	Stowarzyszenie „Natchnieni Bieszczadem” w Cisnej	5 000,00

Tabela 12. – Inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie w 2024 roku (art. 19a).

Lp.	Nazwa podmiotu otrzymującego dotację w roku 2024 r.	Inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie	Kwota
1.	Stowarzyszenie Wszystko dla Muzyki	Koncert pamięci Wojciecha Kilara	8 388,00
2.	Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego	Śladami polskich pionierów badań starożytnego Egiptu	6 580,00
3.	Stowarzyszenie NASZ DOM RZESZÓW	Opracowanie i wydanie 20 LAT STOWARZYSZENIA NASZ DOM RZESZÓW	10 000,00
4.	Stowarzyszenie Edukacyjny Restart	„Koncert El Primer Paso – PIERWSZY KROK”	10 000,00
5.	Fundacja ARTYSTA	"MIRA" koncert z okazji 80tych urodzin Miry Kubasińskiej	10 000,00
6.	Stowarzyszenie ArtCity	Festiwal Działań Oddolnych	10 000,00
7.	Fundacja "Dziewiątka"	Gra miejska – ukryte tajemnice Rzeszowa	6 000,00
8.	Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów	Koncert finałowy VIII Rzeszowskiej Jesieni Muzycznej	10 000,00
9.	Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Rzeszowie	Gala Piosenki Polskiej	10 000,00
10.	Stowarzyszenie "Natchnieni Bieszczadem" w Cisnej	VIII Dzień Bieszczadzki - Jesienią góry są najszczęśliwsze...	10 000,00

11.	Fundacja "CZŁOWIEK TAKI JAK TY"	Festiwal Dni Kultury Afrykańskiej 2024	9 000,00
12.	Stowarzyszenie Dzielnica - Pobitno, Wilkowyja, Załęże, Słocina	Wydruk publikacji poświęconej Wilkowyji "Osiedle Wilkowyja w Rzeszowie"	7 000,00

Tabela 13. – Integracja europejska oraz rozwijanie współpracy międzynarodowej w zakresie kultury i sztuki. Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań w roku 2024.

Lp.	OFERENT	Tytuł zadania publicznego	Kwota dotacji przyznanej w 2024 roku (w zł)
1.	Stowarzyszenie MUSICUS Kameraliści Rzeszowscy	"Razem w muzyce – razem w Europie"	49 000,00
2.	FUNDACJA ARTYSTA	Słowiańska wspólnota – międzynarodowe warsztaty musicalowe	70 000,00
3.	Fundacja Promocji Sztuki RZESZOWSKI DOM SZTUKI	Wystawa malarstwa Petera Grica "Artificial spaces"	18 000,00

Nakłady poniesione na popularyzację zabytków wynosiły kolejno w 2023 r. – 297 500,00 zł, w 2024 r. – 144 920,00 zł.

W latach 2023–2024 na oficjalnej stronie miasta Rzeszowa (erzeszow.pl) prowadzone były zakładki poświęcone zabytkom miasta. W module „Miasto Rzeszów”, w sekcji „Historia”, znajdują się szczegółowe informacje dotyczące rzeszowskich zabytków. Zakładki te stanowią kontynuację już funkcjonującego modułu.

Wydarzenia kulturalne organizowane zarówno przez Miejskie Instytucje Kultury, jak i instytucje wojewódzkie i NGO działające na terenie Miasta Rzeszowa promowane są na bieżąco na stronach internetowych. Od 2023 r. do standardowych kanałów promocyjnych Wydziału jakimi są strona internetowa Kultura w Rzeszowie <http://www.kultura.erzeszow.pl/> oraz profil na Facebooku <https://www.facebook.com/kulturawrzeszowie> dołączyły profile na Instagramie (@kultura_w_rzeszowie) https://www.instagram.com/kultura_w_rzeszowie/ a także na Tik Toku <https://www.tiktok.com/@kulturawrzeszowie>, na których aktywnie promowane są działania dotyczące tematyki dziedzictwa kulturowego.

Dziedzictwo kulturowe Rzeszowa promowano również poprzez uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne.

11 czerwca 2024 roku uczestniczono w pierwszej edycji Heritage Innovators Day, organizowanej przez Fundację 8 Marca i Politechnikę Rzeszowską. To międzynarodowe wydarzenie, którego celem jest podnoszenie jakości otoczenia i pobudzanie kreatywności w jego kształtowaniu. Wydarzenie miało miejsce na kampusie Politechniki Rzeszowskiej oraz online i kierowane było do szerokiego grona architektów, konserwatorów zabytków, twórców, artystów, aktywistów, przedsiębiorców, naukowców, studentów oraz przedstawicieli samorządów. Miejski Konserwator Zabytków – Pani Edyta Dawidziak, w ramach prelekcji wygłosiła wykład pt. „Koncepcja rewitalizacji hali targowej i targowiska Jutrzenka wraz z terenami przylegającymi.” Jest on dostępny na stronie internetowej: <https://www.8marca.org/hid> oraz https://www.youtube.com/watch?v=XC_QK1uzcE.

4 listopada 2024 r. odbył się wykład pt. „O rzeszowskich piwnicach, czyli o sklepach dolnych, ziemnych i nie tylko...” poświęcony pracom konserwatorskim oraz przywracaniu funkcjonalności piwnicom pod Rzeszowskim Rynkiem. Prace związane z ratowaniem piwnic stanowiły największe w historii Rzeszowa wyzwanie konserwatorskie II poł. XX w. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Fundację Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, a prelekcję poprowadziła Pani Edyta Dawidziak. Link do archiwum: https://froa.pl/historia_i_kultura_starego_rzeszowa.page,81

Ciekawostki o rzeszowskich zabytkach

Wraz z początkiem 2023 r., w ramach prowadzonych przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Rzeszowa działań popularyzujących zasób zabytkowy Rzeszowa, w serwisie informacyjnym Urzędu Miasta Rzeszowa oraz na profilu Miasta Rzeszowa w serwisie społecznościowym Facebook rozpoczęła się publikacja cyklicznych tekstów w formule tytułowych „ciekawostek o rzeszowskich zabytkach”. Autorami poszczególnych wpisów byli pracownicy Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Każda „ciekawostka” poświęcona była innej, nieznannej dotąd szerszemu gronu odbiorców, historii związanej z naszym lokalnym zasobem zabytkowym. Za podjętą inicjatywą stała chęć podzielenia się z Mieszkańcami oraz wszystkimi zainteresowanymi historią i architekturą naszego miasta ciekawostkami oraz historiami dotyczącymi rzeszowskich zabytków, odkrytymi w ramach bieżącej działalności Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, tj. podczas oględzin obiektów zabytkowych, opracowania dokumentacji konserwatorskiej, kwerend archiwalnych lub rozmów z właścicielami. Inicjatywa, poprzez zwrócenie uwagi na cenne elementy stylu architektonicznego, zastosowanych technologii czy wyposażenia i wystroju wnętrz, miała na celu przybliżenie Mieszkańcom piękna i unikatowości lokalnych zasobów zabytkowych.

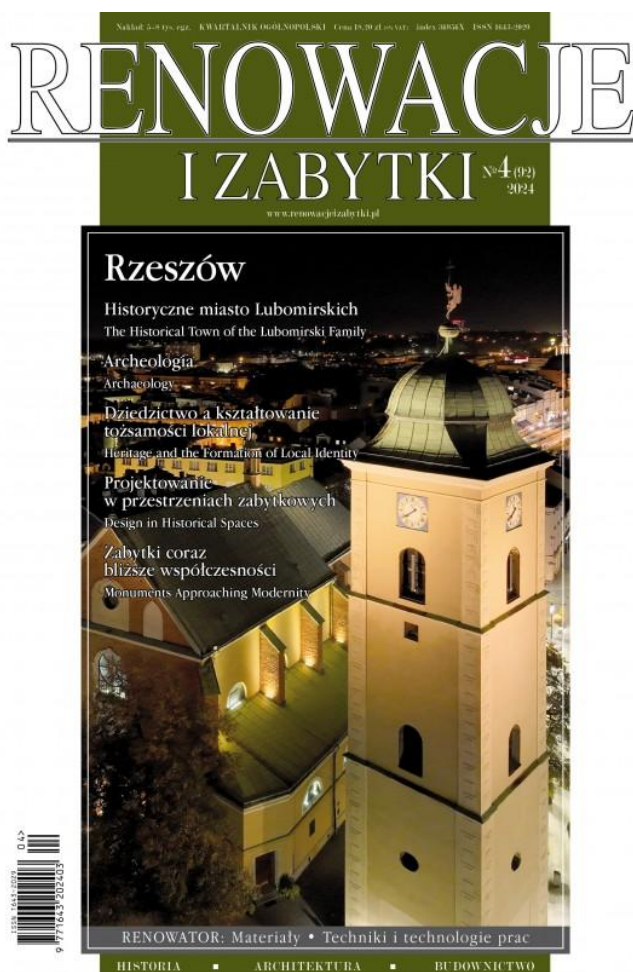
Pozytywy odbiór „ciekawostek” ze strony internautów przyczynił się do wydania, końcem 2023 r., książki pt. „Ciekawostki o rzeszowskich zabytkach”. Publikacja ta stanowi zbiór 20 tekstów, publikowanych wcześniej wyłącznie w wersji elektronicznej, o wybranych obiektach zabytkowych z terenu Rzeszowa, ukazanych pod kątem ich złożonej i nie zawsze oczywistej historii. W ramach działań promujących przedmiotowe wydanie, autorki książki, tj. Pani Edyta Dawidziak i Pani Karolina Chomiczewska, uczestniczyły w prelekcjach i spotkaniach poświęconych tematyce książki. Takie odbyły się m.in. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie czy w Uniwersytecie Trzeciego Wieku działającym przy Uniwersytecie Rzeszowskim. Mieszkańcy miasta i regionu mieli także możliwość posłuchać o wybranych ciekawostkach za pośrednictwem dedykowanej książki audycji radiowej w Polskim Radio Rzeszów z udziałem autorek. Mieszkańcy natomiast chętnie uczestniczyli w organizowanych przez Urząd Miasta Rzeszowa konkursach, w których nagrodą były egzemplarze tej książki.

Renowacje i Zabytki

W roku 2024 Rzeszów był tematem nr 4 ogólnopolskiego kwartalnika „Renowacje i Zabytki” wydawnictwa Agencja Informacyjno-Promocyjna „raport” - Edward Hardt. Jest to kontynuacją działań związanych z promocją lokalnego zasobu zabytkowego Rzeszowa za pośrednictwem działalności wydawniczej. Tym samym Rzeszów, po blisko dekadzie, ponownie zagościł na łamach prestiżowego kwartalnika „Renowacje i Zabytki” jako wiodący temat numeru. Kolejny raz grono rodzimych i zaproszonych do współpracy ekspertów z zakresu historii, architektury i sztuki, konserwacji i rewitalizacji opowiedziało o perłach rzeszowskiej zabudowy i ich dekoracyjnych detalach oraz o ludziach, dzięki którym powstały i wciąż zachwycają lub niebawem będą zachwycać mieszkańców miasta i turystów.

Za całość wydania odpowiedzialne było Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, a koordynację numeru sprawowała p. Edyta Dawidziak – Miejski Konserwator Zabytków. Część artykułów została napisana przez pracowników Biura.

W numerze można przeczytać następujące artykuły: *Rzeszów – miasto rezydencjonalne Lubomirskich. Złoty okres w artystycznej historii grodu nad Wisłokiem* Dagny Nestorow, *Letni Pałacik Lubomirskich. Historia wystroju rzeźbiarskiego jego ogrodzenia, wpisująca się w definicję nie lubianego w środowisku konserwatorskim pojęcia „kreacji konserwatorskiej”* Edyty Dawidziak, *Stan rozpoznania archeologicznego stanowiska Rzeszów 17 (AZP 103-76/56)* Pawła Kocańca i Dariusza Bobaka, *O pracach konserwatorskich polichromii ściennej z kaplicy myśliwskiej pw. św. Huberta* Edyty Dawidziak i Elżbiety Wiącek-Lach, *Rzeszowski Ratusz – symbol małej ojczyzny o wielkiej historii* Karoliny Chomiczewskiej, *Rzeszowska Trafika jako osobliwy relikw przeszłości miasta* Edyty Dawidziak, *O architekturze Mateusza Tekielskiego, czyli rzeszowskiej „talowszczyźnie”* Karoliny Chomiczewskiej, *Muzeum Diecezjalne w Rzeszowie* Pawła Batorego, *Rzeszowskie mozaiki Zbigniewa Brodowskiego wśród arcydzieł powojennej sztuki publicznej* Małgorzaty Szelachowskiej, *Architekt wielkiego formatu, Witold Cęckiewicz i jego projekty na terenie Rzeszowa* Jakuba Turbasy, *Aula Miejska w Rzeszowie* Janusza Sepioła oraz *Rzeszów rozspacerowany. Spacer Miejski „Oko na Miasto” w Rzeszowie* Jakuba Pawłowskiego.

ARCHITEKTURA RZESZOWA od czasów autonomii galicyjskiej

W maju 2023 Biuro Architekta Miasta zrealizowało wydawnictwo dotyczące architektury Rzeszowa z okresu od czasów autonomii galicyjskiej do lat 20-tych XXI w. Książka powstała z inicjatywy Architekta Miasta i jest wynikiem zaangażowania zespołu pracowników Biura Architekta Miasta oraz Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, grupy architektów rzeszowskiego oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich SARP.

Prace nad albumem wsparły także: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z s. w Przemysłu Delegatura w Rzeszowie, Archiwum Państwowe w Rzeszowie, Dział Historyczny Muzeum Okręgowego w Rzeszowie oraz Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa.

Wydawnictwo ma charakter promocji dziedzictwa architektonicznego Rzeszowa, obejmuje m. in. obiekty objęte ochroną konserwatorską, wskazane w Studium jako dobra kultury współczesnej, oraz inne często mniej znane, które przedstawiają wartość architektoniczną i są świadectwem kolejnych okresów w historii rozwoju Miasta.

Działania realizowane przez miejskie jednostki kultury

Biuro Wystaw Artystycznych

W okresie sprawozdawczym rzeszowskie BWA współpracowało z licznymi organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji kultury i sztuki, edukacji, propagowania historii, organizacji wystaw i wydarzeń kulturalnych, jak i współpracy oraz promocji.

W ramach działań edukacyjnych zorganizowane były cotygodniowe zajęcia plastyczne z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz comiesięczne cykle warsztatów plastycznych, a do tego specjalne zajęcia w ramach Ferie w Rzeszowie oraz Atrakcje na Wakacje. Organizowano lekcje oraz wykłady związane ze sztuką oraz historią. Organizowano również konkursy i przeglądy plastyczno-artystyczne.

W okresie sprawozdawczym wydano katalog poświęcony artyście Zygmunta Czyża – wybitnego rzeszowskiego artysty malarza i grafika w XX rocznicę śmierci, wraz ze spotkaniem promocyjnym. Realizowano również projekt i wykonie upamiętniającej Freda Zinnemanna – urodzonego w Rzeszowie wybitnego reżysera, laureata filmowych Oskarów.

Biuro Wystaw Artystycznych prowadzi swoje strony na portalach społecznościowych Facebook oraz Instagram. Prezentuje tam regularnie relacje z wernisaży, zapowiedzi wystaw i wydarzeń, spacerów wirtualne, prezentację artystów. Prowadzi także stronę internetową www.bwa.rzeszow.pl.

Estrada Rzeszowska

W latach 2023–2024 Estrada Rzeszowska (w tym Rzeszowskie Piwnice, Rzeszowski Inkubator Kultury) prowadziła szeroko zakrojoną działalność promującą dziedzictwo kulturowe miasta. Głównym narzędziem popularyzacji historii Rzeszowa była nowoczesna, multimedialna trasa podziemna Rzeszowskich Piwnic, prezentująca dzieje miasta od czasów prehistorycznych po współczesność. W ramach ekspozycji poruszane są również zagadnienia związane z regionalną kuchnią, rzemiosłem i codziennym życiem dawnych mieszkańców.

Estrada Rzeszowska prowadziła w latach 2023-2024 szereg działań promujących dziedzictwo kulturowe oraz zabytki Rzeszowa. Wśród nich znalazły się poniższe wydarzenia:

1. Zwiedzanie zabytkowej podziemnej trasy turystycznej – Rzeszowskich Piwnic - działanie edukacyjne i promocyjne dziedzictwa kulturowego;
2. W ramach multimedialnej trasy Rzeszowskich Piwnic zwiedzający poznają lokalne tradycje, dawne rzemiosła oraz elementy regionalnej kuchni;
3. Bezpłatne spacerunki miejskie z cyklu „Oko na miasto” – każde spotkanie poruszało inne zagadnienia dotyczące dziedzictwa kulturowego, architektury oraz historii społecznej Rzeszowa. Na podstawie

- spacerów stworzono serię bezpłatnych spacerowników „Oko na miasto” (5 tematów), dostępnych w języku polskim i angielskim na stronie internetowej rzeszowskiepiwnice.pl/zwiedzanie;
4. Podkarpackie Stowarzyszenie Głuchych tłumaczenie na Polski Język Migowy spacerów z Cyklu Oko na miasto;
 5. Wykłady poświęcone historii sztuki „Taka sztuka, RZE miasto”, osadzone w kontekście lokalnym;
 6. Zwiedzanie Zamku Rzeszowskiego - siedziba Sądu Okręgowego, od 2024 r. współorganizowane z PTTK;
 7. Przejazdy z przewodnikiem zabytkowym autobusem „Jelcz Tour” po mieście, w ramach specjalnych zwiedzania Rzeszowa. Trasa obejmowała najważniejsze zabytki Rzeszowa i miejsca związane z jego historią;
 8. Płatne spacery miejskie z przewodnikiem z cyklu „Rzeka historii”; Spacery indywidualne i grupowe po ścisłym centrum miasta. Dla grup zorganizowanych do wyboru są ścieżki tematyczne poświęcone – „Wokół żydowskiego Rzeszowa” <https://rzeszowskiepiwnice.pl/zwiedzanie/zwiedzaj-rzeszow-z-piwnicami/wokol-zydowskiego-rzeszowa>, „Rzeszów rezydencjonalny. Miasto w czasach rządu Lubomirskich” <https://rzeszowskiepiwnice.pl/zwiedzanie/zwiedzaj-rzeszow-z-piwnicami/rzeszow-rezydencjonalny-miasto-w-oczach-rzadu-lubomirskich>, "W sercu Galicji. Rzeszów pod panowaniem Habsburgów" <https://rzeszowskiepiwnice.pl/zwiedzanie/zwiedzaj-rzeszow-z-piwnicami/w-sercu-galicji-rzeszow-pod-panowaniem-habsburgow> dla turystów indywidualnych RZEKA historii łącząca najważniejsze zabytki oraz wydarzenia miasta;
 9. Warsztaty architektoniczne „Rzeszów w plenerze” - popularyzujące wiedzę o lokalnej architekturze. warsztaty miały na celu przybliżyć zagadnienia z historii sztuki oraz naukę rysunku architektonicznego na podstawie miejskiej architektury;
 10. Prowadzenie klubu dla dzieci i rodziców „Rzeszowskie Huncwoty” - cykl warsztatów i spotkań dla dzieci i rodziców, promujący lokalne dziedzictwo kulturowe i historię miasta. program edukacyjny skierowany jest do dzieci w wieku od 6 do 10 lat. Celem cyklu jest przybliżenie najmłodszym szeroko pojętej kultury oraz dziedzictwa Rzeszowa i regionu poprzez aktywne uczestnictwo w spotkaniach prowadzonych w formie warsztatów i rozmów;
 11. Warsztaty archeologiczne – skierowane do różnych grup wiekowych, wprowadzające w zagadnienia związane z dziejami miasta i znaleziskami archeologicznymi;
 12. Zwiedzanie Rzeszowskich Piwnic połączone z degustacją regionalnych potraw – promocja niematerialnego dziedzictwa kulinarnego regionu;
 13. Projekcja dokumentów z cyklu „Dzieła utracone”;
 14. Publikacja poświęcona Rzeszowskim Piwnicom - historia oraz ciekawostki dotyczące miejsca;
 15. Prowadzony jest cykl artykułów „Czy wiesz, RZE...”, poświęcony historii i tradycji Rzeszowa – dostępny na stronie internetowej oraz regularnie publikowany w mediach społecznościowych, wraz z materiałami archiwalnymi i zdjęciami;
 16. Zwiedzanie Wilii Januszów- oprowadzanie po Willi Januszów przy ul. Jagiellońskiej 24 - modernistycznej willi Fryderyka Janusza, syna Edwarda, z lat 1932-1934, która, wyprzedzając o kilka lat przyspieszoną modernizację związaną z powstaniem Centralnego Okręgu Przemysłowego, stanowiła pierwszy krok w kierunku wizualnego, ale też obyczajowego "odświeżenia" i "odmłodzenia" naszego miasta;
 17. Wydano broszurę informacyjną poświęconą działalności i historii Rzeszowskich Piwnic. Dzięki powyższym działaniom Rzeszowskie Piwnice aktywnie upowszechniają wiedzę o dziedzictwie kulturowym Rzeszowa, angażując zarówno mieszkańców, jak i turystów, oraz promując historię miasta w nowoczesnej i dostępnej formie.

Rzeszowskie Piwnice opracowały i udostępniły bezpłatnie sześć autorskich tras miejskich w formie interaktywnych spacerowników, które są efektem serii miejskich spacerów „Oko na miasto”. W atrakcyjny sposób popularyzują dziedzictwo kulturowe miasta. Publikacje dostępne są w formacie PDF na stronie

internetowej instytucji i zawierają opisy tras, archiwalne zdjęcia, ciekawostki i informacje kontekstowe. Wszystkie dostępne są także w wersji angielskiej, co poszerza ich zasięg o odbiorców zagranicznych.

1. Tytuły Spacerowników:

- a. Tamten Rzeszów Kotuli – trasa inspirowana twórczością i wspomnieniami etnografa Franciszka Kotuli;
- b. 10 miejsc – 10 zdjęć – niezliczone historie – trasa zbudowana wokół fotografii archiwalnych i miejsc, które wciąż istnieją w miejskim krajobrazie;
- c. Resovia Mediaevalis. Spacer śladami Rzeszowa wieków średnich – ukazuje początki miasta i jego średniowieczne dziedzictwo;
- d. Nieistniejący Rzeszów – opowieść o obiektach i przestrzeniach, które zniknęły z mapy miasta.

2. Dodatkowo opracowano cztery trasy zwiedzania Rzeszowa, koncentrujące się na różnych okresach historycznych i grupach kulturowych:

- a. Wokół żydowskiego Rzeszowa – trasa ukazująca dziedzictwo żydowskiej społeczności miasta;
- b. Rzeszów rezydencjonalny. Miasto w czasach rządów Lubomirskich – spacer po barokowym Rzeszowie;
- c. W sercu Galicji. Rzeszów pod panowaniem Habsburgów – XIX-wieczne przemiany, nowoczesność i rozwój infrastruktury miejskiej;
- d. RZEKA historii – pokazująca najważniejsze zabytki i przestrzenie ścisłego centrum miasta.

Materiały te mają formę autospacerów i są przeznaczone zarówno dla mieszkańców, jak i turystów, zachęcając do samodzielnego odkrywania miasta i jego historii. Dzięki połączeniu treści edukacyjnych, kulturowych i archiwalnych, pełnią również funkcję dokumentującą lokalne dziedzictwo.

Estrada Rzeszowska poza działaniami wymienionymi powyżej współpracowała z organizacjami pozarządowymi:

1. Fundacja Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego - prowadzenie warsztatów dla dzieci;
2. Zakon Rycerzy Dnia Boju Ostatniego - grupa rekonstrukcyjna uczestniczyła podczas Nocy Muzeów;
3. Koło Gospodyń Wiejskich w Handzlówce zwiedzenia Rzeszowskich Piwnic. przygotowanie regionalnych potraw podczas.

W latach 2023–2024 Estrada Rzeszowska podejmowała działania mające na celu upamiętnianie ważnych wydarzeń historycznych i postaci związanych z Rzeszowem. Na prowadzonych mediach społecznościowych regularnie publikowane były artykuły, archiwalne zdjęcia oraz materiały przypominające o istotnych momentach z historii miasta i osobach zasłużonych dla jego rozwoju. Treści te kierowane są szczególnie do młodszego pokolenia – w przystępnej i atrakcyjnej formie. Na stronie internetowej Rzeszowskich Piwnic znajduje się zakładka, w której regularnie publikowane są artykuły dotyczące historii miasta oraz jego zabytków – w tym również mniej znanych obiektów. Podobne działania prowadzone są także w mediach społecznościowych, gdzie publikowane są zestawienia zdjęć archiwalnych i współczesnych, opatrzone komentarzem, opisem i dodatkowymi informacjami historycznymi. Tego rodzaju treści cieszą się dużym zainteresowaniem i służą popularyzacji dziedzictwa kulturowego Rzeszowa w przystępnej formie.

Estrada prowadzi swoje strony na portalach społecznościowych Facebook, Instagram, Youtube oraz Spatial. Wszystkie informacje na bieżąco prezentowane są na stronie internetowej <https://estrada.rzeszow.pl/>.

Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa

W latach 2023 i 2024 podejmowano następujące działania w zakresie promocji fotografii ze zbiorów Edwarda Janusza i Rodziny:

1. W 2023 r. Galeria realizowała projekt "Cyfrowa Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa – utworzenie strony internetowej ze zbiorami fotograficznymi i pocztówkami" w ramach programu MKiDN Kultura cyfrowa. Jego celem było zwiększenie dostępności bogatych zasobów fotograficznych z archiwum Galerii poprzez udostępnienie ich na stronie internetowej archiwum.gfmr.pl powstałej w ramach projektu. W 2023 r. opracowano i udostępniono na stronie internetowej m. in. kolekcję 1 878 negatywów szklanych autorstwa Edwarda Janusza i Rodziny wraz z dokumentami dotyczącymi zakładu i Rodziny Januszków.
2. W 2024 r. realizowano razem z Archiwum Państwowym w Rzeszowie szkolenia „Fotografie w archiwach rodzinnych”, w ramach, których pracownik Galerii przedstawił prezentację „Fotografie prywatne Edwarda Janusza i Rodziny w archiwum Galerii Fotografii i Miasta Rzeszowa”.
3. Od 23 lutego do końca 2024 r. w Wydziale Polityki Społecznej UM Rzeszowa prezentowano wystawę „Fotografie z Rzeszowa. Archiwum Edwarda Janusza i Rodziny”.

Galeria współpracowała z organizacjami pozarządowymi w zakresie współorganizacji wystaw i innych wydarzeń kulturalnych. W roku 2023 z Rzeszowską Akademią Fotografii, Stowarzyszeniem Polish Women Photographers oraz Stowarzyszeniem Rajsze, natomiast w 2024 r. z Rzeszowską Akademią Fotografii i Stowarzyszeniem Polish Women Photographers.

Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa prowadzi swoje strony na portalach społecznościowych Facebook, Instagram oraz Youtube. Wszystkie informacje na bieżąco prezentowane są na stronie internetowej <https://fotogaleria.erzeszow.pl/>. W okresie sprawozdawczym na prowadzonej stronie internetowej, ze zbiorami fotograficznymi Galerii, udostępniono łącznie 3 839 obiektów ze zbiorów Galerii.

Muzeum Dobranocek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie

Wiedza o dziedzictwie kulturowym miasta rozumianym jako zabytki materialne będące w zasobach miejskich w kolekcji Muzeum Dobranocek była upowszechniana poprzez zadania: promocyjne – informacje publikowane na stronie www, posty w mediach społecznościowych, wystawy czasowe organizowane w instytucji i poza jej siedzibą, wystawy planszowe użyczane do instytucji kultury, edukacyjnych i NGO oraz działania edukacyjne tj. zajęcia tematyczne i warsztaty. Muzeum do wystaw opracowuje publikacje w formie folderu wystawy rozdawane zwiedzającym w trakcie ich trwania. W ramach zajęć edukacyjnych Muzeum Dobranocek upamiętniło rocznice lokacji miasta Rzeszowa oraz brało udział w Świącie Paniagi.

Muzeum Dobranocek w Rzeszowie współpracowało z Podkarpacką Komisją Filmową w zakresie partnerstwa w organizacji festiwalu filmowego KinoLub: w 2023 r.: ósma edycja „Międzynarodowego Festiwalu Filmów dla Dzieci i Młodzieży KinoLub” filmów międzynarodowych, aktorskich i animowanych oraz w 2024 r.: dziewiąta edycja „Międzynarodowego Festiwalu Filmów dla Dzieci i Młodzieży KinoLub” filmów międzynarodowych, aktorskich i animowanych (festiwale 1442)

Muzeum Dobranocek w latach 2023 - 2024 współpracowało z organizacjami pozarządowymi w zakresie przystosowania oferty do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, organizacji wystaw, wydarzeń i zajęć edukacyjnych, organizacji Festiwalu Kultury bez Barrier oraz konferencji z zakresu dostępności. Prowadziła również liczne działania związane z promocją i popularyzacją zbiorów:

w 2023 roku:

1. 01.01. – 14.05. – ZTM – reklama w autobusach na temat wystawy „Titka – wystawa twórczości Teresy Puchowskiej-Sturlis” oraz oferty edukacyjnej; Rzeszów – komunikacja miejska;
2. 16.01. – Urodziny Misia Uszatka; TVP Rzeszów „Aktualności”;
3. 18.01. – Audycja „Radio Ferie” – promocja ferii organizowanych w Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, Polskie Radio Rzeszów;

4. 21-22.01. – Promocyjne ceny biletów z okazji Dnia Babci i Dziadka, Muzeum Dobranocek w Rzeszowie;
5. 24.01-5.02. – Udział w 31. Finale WOŚP – licytacja rodzinnych zaproszeń do Muzeum Dobranocek w Rzeszowie – zasięg ogólnopolski;
6. 7.03 – 60-te urodziny Bolka i Lolka zorganizowane we współpracy z bajkowym Prywatnym Przedszkole w Jaśle. Finał Międzynarodowego Konkursu Plastycznego pod hasłem „Przygody Bolka i Lolka” zorganizowanego w ramach Międzynarodowego Projektu Czytelniczego „Magiczna Moc Bajek”;
7. 12.03. – Notka prasowa o najciekawszych muzeach w Polsce, geekweek.interia.pl;
8. 14-21.03. – Akcja promocyjna na portalach społecznościowych Muzeum Dobranocek z okazji czternastych urodzin;
9. 22.03. – Notka prasowa o urodzinach Muzeum Dobranocek w Rzeszowie na stronie: rzeszow.naszemiasto.pl;
10. 22.03. – Spacer postaci z dobranocek w przestrzeni miejskiej w ramach 14-tych urodzin Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, krótkie zabawy oraz przekazanie 14 biletów wstępu do muzeum;
11. Social Media: Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, Rzeszów Stolica Innowacji, Oddział PTTK Rzeszów;
12. 13.04. – Patronat muzeum oraz udział w XXIII edycji Wojewódzkiego Konkursu Podkarpacka Tęcza pod hasłem „Bajkowe Podkarpacie” w Dynowie, występ pracownika instytucji w kostiumach postaci z dobranocek podczas rozdania nagród, przekazanie 10 zaproszeń rodzinnych dla laureatów konkursu;
13. 17.04. - Relacja z wernisażu wystawy współorganizowanej z Muzeum Dobranocek w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli, TVP Rzeszów „Aktualności”;
14. 17.04. – Relacja z wernisażu wystawy współorganizowanej z Muzeum Dobranocek w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli, Facebook: Polskie Radio Rzeszów;
15. 17.04. – Relacja ze zwiedzania wystawy Muzeum Dobranocek przez autorkę bloga „W 10 inspiracji dookoła świata”, w10inspiracjidookolaswiata.pl oraz Facebook;
16. 18.04. – Udział w Konferencji Nowoczesna Przestrzeń Kultury „Przyszłość kultury”, Centrum Kultury Kwadrat w Krakowie;
17. 24.04. – Zapowiedź Święta Paniagi w Rzeszowie, Rzeszow-news.pl;
18. 9.05. Udział w konferencji prasowej dot. Nocy Muzeów, Muzeum Okręgowe;
19. 09.05. – Zapowiedź Nocy Muzeów, Super Nowości 24;
20. 12.05-30.06. – ZTM – reklama w autobusach na temat wystawy „Bolek i Lolek – poszukiwacze przygód” oraz oferty edukacyjnej, Rzeszów – komunikacja miejska;
21. 13.05. – Relacja z Nocy Muzeów, ESKA Rzeszów;
22. 13.05. – Relacja z Nocy Muzeów, Nowiny24 Rzeszów;
23. 13.05. – Relacja z Nocy Muzeów, TVP Rzeszów „Aktualności”;
24. 13.05. – Relacja z Nocy Muzeów, Rzeszów News;
25. 15.05. – Wyróżnienie statuetką za współpracę z Fundacją Aktywizacja Oddział w Rzeszowie z okazji 10-lecia działalności Fundacji;
26. 21.05. – Wywiad o Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, Radio 357;
27. 22.05. – Przekazanie zaproszenia rodzinnego jako nagrody w konkursie „Mój ulubiony bajkowy bohater” Młodzieżowego Domu Kultury w Rzeszowie;
28. 23.05. – Przekazanie 3 zaproszeń rodzinnych na Piknik Rodzinny w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krasnem;
29. 24.05. – Zapowiedź Festiwalu KINOLUB w Kurierze Rzeszowskim;
30. 30.05. – Piknik czytelniczy w Jaśle „Bajkowa podróż lokomotywą Juliana Tuwima” w ramach akcji Fundacji ABCXXI – Cała Polska Czyta Dzieciom – 220 os.;
31. 1.06. – Poranna ramówka – materiał z okazji Dnia Dziecka, Polskie Radio Program 1;

32. 1.06. – Promocja muzeum w przestrzeni miejskiej – spotkanie z Reksiem, Kubusiem Puchatkiem oraz Misiem Uszatkiem w przestrzeni miejskiej, którzy pozowali do pamiątkowych zdjęć i zapraszali do wizyty w instytucji;
33. 04.06. – Przekazanie 5 zaproszeń rodzinnych na Piknik „Święto Dobra” w Nowej Wsi, Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Nowej Wsi/ Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Wsi/ Parafia Rzymskokatolicka p.w. Zwiastowania N. M. P.;
34. 9.06. – Rolka promocyjna o atrakcjach w Rzeszowie, Biuro Podróży;
35. 13.06. – Notka prasowa o najciekawszych muzeach dla dzieci, Strona internetowa TVP;
36. 15.06. – Wyróżnienie statuetką za współpracę z Bajkowym Prywatnym Przedszkolem w Jaśle z okazji jubileuszu 15-lecia działalności Przedszkola;
37. 21.06. – Udział w konferencji prasowej dot. Atrakcji na Wakacje 2023, Facebook Prezydenta Rzeszowa;
38. 21.06. – Informacja o ofercie na „Atrakcje na wakacje”, czytajrzeszow.pl;
39. 21.06. – Informacja o ofercie na „Atrakcje na wakacje”, Kurier Rzeszowski;
40. 21.06. – Informacja o ofercie na „Atrakcje na wakacje”, Nowiny24.pl;
41. 22.06. – Udział w konferencji prasowej dot. ESK 2023, Piwnice Rzeszowskie;
42. 28.06. – Nagranie wideo o Festiwalu Integracji Polsko-Ukraińskiej, Nowiny24.pl;
43. 10.07-27.08 – Bilbord przy ul. Lwowskiej/Rejtana promujący „Rok Bolka i Lolka”;
44. 12.07 – Promocja oferty wakacyjnej, Rzeszów – stolica innowacji;
45. 13.07 – Wideo promujące zajęcia edukacyjne „Tydzień z Koziołkiem Matołkiem”, Nowiny24;
46. 13.07 – Promocja Muzeum Dobranoczek podczas wizyty studyjnej w Krakowie (Bricks & Figs, Rynek Podziemny – Muzeum Krakowa, Muzeum Książąt Czartoryskich, Muzeum Fotografii w Krakowie, Muzeum Nowej Huty);
47. 14-16.07 – Promocyjne zwiedzanie z przewodnikiem, dobranockowa maskotka na spacerze w Rynku i ul. 3 Maja;
48. 17.07 – Wideo promujące zajęcia edukacyjne „Tydzień z Krecikiem”, Nowiny24;
49. 22.07 – Promocja Muzeum w programie telewizji Polsat – wywiad o wydarzeniach w Muzeum Dobranoczek realizowanych w czasie wakacji oraz jego kolekcji;
50. 25.07 – Wideo promujące zajęcia edukacyjne „Tydzień z Kubusiem Puchatkiem”, Nowiny 24;
51. 02.08 - Artykuł o Muzeum Dobranoczek na blog przewoźnika „Zmysł podróżowania”, Przewoźnik POLREGIO;
52. 03.08 – Wideo promujące zajęcia edukacyjne „Tydzień z Misiem Uszatkiem”, Nowiny24;
53. 25-27.08 – Udział w Seminarium Muzealnym „Uzmysłowienie Muzeum”: wystawa, prezentacja o dostępności, zajęcia edukacyjne, Wielopole Skrzyńskie;
54. 27.08 – Dodatkowa atrakcja podczas zwiedzania – budowanie postaci Bolka i Lolka z klocków Lego, ekspozycja Muzeum;
55. 01.09 – Udział w odsłonięciu ławeczki z twórcą Reksia - Lechosławem Marszałkiem, Bielsko-Biała;
56. 01.09 – Zwiedzanie wystaw i zajęcia edukacyjne dla członków Oddziału Podkarpackiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich - siedziba Muzeum;
57. 12.09 – Udział w akcji „Polska Stolica Recyklingu”, siedziba Muzeum;
58. 13.09 – Udział w odsłonięciu ławeczki Marii Kownackiej i Plastusia, Warszawa-Łomianki;
59. 20.09 – Informacja prasowa o akcji „Polska Stolica Recyklingu”, Polskie Radio Rzeszów;
60. 22.09 – Udział w konferencji „Jesteśmy razem” organizowanej przez Fundację Szansa – Jesteśmy Razem, Uniwersytet Rzeszowski;
61. 22.09 – Udział w wydarzeniu organizowanym z okazji Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka przez Bajkowe Prywatne Przedszkole w Jaśle w jasielskim Domu Kultury;
62. 26.09 – Udział w akcji integracyjnej „Jesteśmy Razem”, Uniwersytet Rzeszowski;

63. 29.09-1.10 – Weekend seniora: promocyjne bilety wstępu do Muzeum oraz na zajęcia dla seniorów, maskotka Reksia na ul. 3 Maja, siedziba Muzeum/ul. 3 Maja;
64. 5-8.10 – Udział w Festiwalu Kultury bez Barrier, siedziba Muzeum;
65. 13.10 – Ogłoszenie wyników konkursu plastycznego „Wyprawy Bolka i Lolka”, social media Muzeum;
66. 13.10 – Udział w II edycji Podkarpackiego Forum Turystyki, Instytut Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego;
67. 23.10 – „Wioska Papieska” czyli wydarzenia dla dzieci i dorosłych – przekazanie 10 biletów wstępu do Muzeum, Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia;
68. 31.10 – Udział w kolejnej edycji „Wirtualnej Jesieni w Muzeum” organizowanej przez Fundacja Edukacji Polonijnej, organizacja i przeprowadzenie zajęć edukacyjnych online dla zainteresowanych z całego świata;
69. 05.11 – Audycja z okazji Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek, Polskie Radio Rzeszów;
70. 07.11 – Uroczyste przyjęcie urodzinowe z okazji 60-lecia Bolka i Lolka połączone z odsłonięciem rzeźby Bolka, Lolka i Toli, siedziba Muzeum;
71. 07.11 – Informacja o uroczystym odsłonięciu rzeźby Bolka, Lolka i Toli w programach TVP1: Teleexpress, Wiadomości;
72. 07.11 – Informacja o uroczystym odsłonięciu rzeźby Bolka, Lolka i Toli, Nowiny24;
73. 23.11 – Udział w XX Przeglądzie Piosenki Przedszkolnej, Jasielski Dom Kultury (wystawa planszowa z Muzeum Dobranocek);
74. 24.11 – Promocyjne bilety wstępu z okazji Black Friday, siedziba Muzeum;
75. 03.12 – Informacja o Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, Onet;
76. 04.12 – Notka prasowa o otwarciu wystawy „Disney – 100 lat magii”, Resinet.pl;
77. 05.12 – Notka prasowa o otwarciu wystawy „Disney – 100 lat magii”, Kurier Rzeszowski;
78. 06.12 – Wernisaż wystawy „Disney – 100 lat magii”, siedziba Muzeum;
79. 06.12. – wywiad dla Nowiny i Nowiny24 z okazji otwarcia wystawy „Disney – 100 lat magii”;
80. 06.12 – Notka prasowa o otwarciu wystawy „Disney – 100 lat magii”, Rzeszów Nasze Miasto;
81. 06.12 – Notka prasowa o otwarciu wystawy „Disney – 100 lat magii”, Rzeszów News;
82. 06.12 – Wywiad o wystawie „Disney – 100 lat magii”, Rzeszów Nasze Miasto;
83. 06-31.12 – Reklama w autobusach ZTM promująca wystawę „Disney – 100 lat magii” i ofertę edukacyjną, Komunikacja miejska w Rzeszowie;
84. 13.12 – Realizacja w Muzeum Dobranocek integracyjnych zajęć edukacyjnych polsko-ukraińskich oraz zwiedzania wystawy stałej i czasowej w ramach projektu Stowarzyszenia Pokolenie w Katowicach, które wydało bajki dedykowane dzieciom polskim i ukraińskim. Projekt realizowany we współpracy z: Fundacją Poczta Polska, Fundacją Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Szkołą Podstawową Nr 20. W Katowicach oraz Fundacją Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego.

w 2024 roku:

1. 01.01. - 22.03. ZTM reklama w autobusach na temat wystawy „Disney 100 lat magii” oraz oferty edukacyjnej – Rzeszów – komunikacja miejska;
2. 24.01. Udział w konferencji prasowej dot. ferii zimowych na Podkarpaciu – Piwnice Rzeszowskie;
3. 31.01. Relacja dotycząca ekspozycji muzealnej oraz z zajęć twórczych w czasie ferii pt. „The Walt Disney Company” – TVP Info;
4. 03.02. Audycja dotycząca ekspozycji Muzeum Dobranocek w Rzeszowie – Polskie Radio Dzieciom;
5. 05.02. Wywiad o wystawie czasowej „Przygody Gąski Balbinki” i Muzeum Dobranocek w Rzeszowie – TVP3 Rzeszów;
6. 12.02. Udostępnienie zdjęcia Muzeum Dobranocek z ferii zimowych „Wilk i zając” – Profil Facebook Rzeszów – stolica innowacji;

7. 16.02. Udostępnienie zdjęcia Muzeum Dobranocek ze spaceru Bolka i Lolka z okazji Walentynek 2024 – Profil Facebook Rzeszów – stolica innowacji;
8. 16.02. Udostępnienie zdjęcia Muzeum Dobranocek ze spaceru Bolka i Lolka z okazji Walentynek 2024 – Profil Instagram Rzeszów – stolica innowacji;
9. 19.03. Artykuł o 15. urodzinach Muzeum Dobranocek – SuperNowości24;
10. 22.03. Artykuł o 15. urodzinach Muzeum Dobranocek – g.pl;
11. 25.03. Relacja z 15. urodzin Muzeum Dobranocek i materiał o ekspozycji muzealnej – TVP3 Rzeszów;
12. 26.03. Relacja z 15. urodzin Muzeum Dobranocek i materiał o ekspozycji muzealnej – Teleexpress TVP;
13. 27.03. Artykuł o 15. urodzinach Muzeum Dobranocek – Kurier Rzeszowski;
14. 22.03. – 13.06.2024 - ZTM reklama w autobusach na temat wystawy „Przygody Gąski Balbinki” oraz oferty edukacyjnej – Rzeszów – komunikacja miejska;
15. 23.04. Promocja „Święta Paniagi 2024” wraz z ofertą przygotowaną przez MD; <https://rzeszow-news.pl/swieto-paniagi-2024-koncerty-pokazy-spektakle-jarmark-znamy-pelny-program/> – Rzeszów News – portal informacyjny;
16. 23.04. Promocja „Święta Paniagi 2024” wraz z ofertą przygotowaną przez MD <https://www.rzeszow-info.pl/artukul/6766,swieto-paniagi-2024-znamy-pelny-program-wydarzenia> - www.rzeszow-info.pl – portal informacyjny;
17. 23.04. Promocja „Święta Paniagi 2024” wraz z ofertą przygotowaną przez MD <https://www.terazkrosno.pl/podkarpacie/23931-swieto-paniagi-2024-znamy-program-wydarzenia> – www.terazkrosno.pl;
18. 23.04. Promocja „Święta Paniagi 2024” wraz z ofertą przygotowaną przez MD <https://www.rozrywka.resinet.pl/kalendarium/swieto-paniagi-2024.html> – resinet.pl - rzeszowski portal informacyjny;
19. 04.05. Promocja Nocy Muzeów 2024 z udziałem Muzeum Dobranocek w Rzeszowie <https://podkarpacie.travel/aktualnosci/noc-muzeow-rzeszow-2024> - Podkarpacie Travel;
20. 06.05. Promocja Nocy Muzeów 2024 z udziałem Muzeum Dobranocek w Rzeszowie <https://www.rzeszow112.pl/wiadomosci/12709-noc-muzeow-2024-2-rzeszowie> – www.rzeszow112.pl;
21. 07.05. Promocja Nocy Muzeów 2024 z udziałem Muzeum Dobranocek w Rzeszowie <http://gospodarkapodkarpacka.pl/news/view/61691/noc-muzeow-2024-w-rzeszowie> – www.gospodarkapodkarpacka.pl;
22. 08.05. Promocja Nocy Muzeów 2024 z udziałem Muzeum Dobranocek w Rzeszowie <https://rzeszow.naszemiasto.pl/noc-muzeow-2024-w-rzeszowie-co-czeka-na-zwiedzajacych-gdzie/ar/c13-9697625> – www.rzeszow.naszemiasto.pl;
23. 19.05. Relacja z Nocy Muzeów 2024 – TVP3 Rzeszów;
24. 14.06. Konferencja prasowa Europejski Stadion Kultury 2024 – FOSA Rzeszów;
25. 14.06. ZTM reklama w autobusach na temat wystawy "Przygody Gąski Balbinki" i „Bajkolandia z klocków LEGO®” – Rzeszów - komunikacja miejska;
26. 20.06. Konferencja prasowa dotycząca oferty na wakacje w ramach akcji „Atrakcje na wakacje 2024” w Rzeszowie;
27. 22.06. Relacja o wystawie czasowej "Przygody Gąski Balbinki" – TVP3 Rzeszów;
28. 22.06. Relacja o Europejskim Stadionie Kultury odnosząca się do wydarzeń organizowanych przez Muzeum Dobranocek - TVP3 Rzeszów;
29. 22.06. Relacja o wystawie czasowej "Przygody Gąski Balbinki" – Radio Rzeszów;
30. 10.07. Artykuł internetowy dotyczący oferty na wakacje w ramach akcji „Atrakcje na wakacje 2024” w Rzeszowie – rzeszow-news.pl;

31. Promocja wydarzenia „Wakacje z Muzeum Dobranocek 2024” – Podkarpacki Informator Kulturalny <https://kulturapodkarpacka.pl/wydarzenia/-wakacje-z-muzeum-dobranocek> – 2024;
32. 01.07. Promocja wydarzenia "Wakacje z Muzeum Dobranocek 2024" – Podkarpacki Informator Kulturalny <https://kulturapodkarpacka.pl/wydarzenia/-wakacje-z-muzeum-dobranocek> – 2024;
33. 01.07. – 31.08. Baner reklamowy promujący Muzeum Dobranocek;
34. 05.07. Wywiad z dziennikarzem dotyczący bajkowych przedstawicieli świata zwierząt oraz oferty kulturalnej/edukacyjnej na wakacje – TVP 3 Rzeszów;
35. 16.07. Wywiad o Muzeum Dobranocek (głównie Jacek i Agatka) – Radio WNET;
36. 26.07. Nagranie promocyjne Muzeum Dobranocek – Kultura w Rzeszowie;
37. 22.08. Partnerstwo w Festiwalu Literackim 2024 „Łączy nas bajka” – Teatr Maska w Rzeszowie;
38. 31.08. Udział w IV Seminarium Muzealnym w Wielopolu Skrzyńskim Muzealne Pasje (flash mob z Reksiem);
39. 06.09. Wywiad o Muzeum Dobranocek dla Magazynu Filmowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich;
40. 08.09. Udział w otwarciu ul. Grunwaldzkiej w Rzeszowie (flash mob z Reksiem);
41. 08.09. Darmowe bilety wstępu do Muzeum przekazane na konkursy w ramach otwarcia ul. Grunwaldzkiej;
42. 10.09. Udział w konferencji REHA FOR THE BLIND IN POLAND 2024 – Uniwersytet Rzeszowski – stoisko promocyjne Muzeum Dobranocek;
43. 22.09. Promocja Muzeum poprzez udział w spacerze na zakończenie wakacji 2024 (flash mob z Misiem Uszatkiem);
44. 3-25.09. Udział w Ogólnopolskiej Giełdzie Projektów „animacja + młodzież” - Teatr Maska w Rzeszowie;
45. 02-10.10. Partnerstwo w organizacji wystawy czasowej "Smok Diplodok" w przestrzeni Multikino w Rzeszowie;
46. 05.10. Darmowe bilety wstępu do Muzeum przekazane na konkurs „Och! Mistrzyni Roku 2024” (4 sztuki);
47. 10.10. ZTM reklama w autobusach na temat oferty edukacyjnej Muzeum Dobranocek – Rzeszów – komunikacja miejska;
48. 11.10. Udział w III Podkarpackim Forum Turystyki w Rzeszowie;
49. 16.10. Wywiad o Muzeum Dobranocek – Teleexpress Extra;
50. 26.10. Darmowe bilety wstępu do Muzeum przekazane na konkurs w ramach Targów Carpathia Hunting&Guns (10 sztuk);
51. 08.11. Film promocyjny dla Urzędu Marszałkowskiego;
52. 26.11. Post i relacja z odsłonięcia rzeźby „Trzech Misiów” – Rzeszów – stolica innowacji;
53. 27.11. Artykuł o odsłonięciu rzeźby „Trzech Misiów” – Kurier Rzeszowski;
54. <https://kurierrzeszowski.pl/2024/11/27/w-muzeum-dobranocek-mozna-ogladac-rzezbe-trzy-misie-kto-ja-zaprojektowal-i-wykonal/>;
55. 27.11. Artykuł o odsłonięciu rzeźby „Trzech Misiów” - Polskie Radio Rzeszów <https://radio.rzeszow.pl/157262/trzy-misie-txt-tylko-www/>;
56. 29.11. Darmowe bilety wstępu do Muzeum przekazane na XXIV edycję „Nocnego Spotkania z Reklamą” na Politechnice Rzeszowskiej;
57. 3.12. Artykuł o wystawie czasowej "Gdzie jesteś Scooby-Doo" – RESinet.pl <https://www.resinet.pl/rozrywka/aktualnosci/scooby-doo-w-muzeum-dobranocek-nowa-wystawa-czasowa>;
58. 5.12. Artykuł o wystawie czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo ” – RzeszówNews.pl <https://rzeszow-news.pl/nostalgiczna-wystawa-dla-fanow-scoobyego-doo-muzeum-dobranocek-zaprasza/>;
59. 6.12. Promocja Muzeum poprzez udział w Dniu Mikołajkowym w Przedszkolu nr 2 w Rzeszowie;

60. 6.12. Informacja o wystawie czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo” – MSN.pl <https://www.msn.com/pl-pl/wiadomosci/other/rzesh%C3%B3w-wystawa-gdzie-jeste%C5%9B-scooby-doo-w-muzeum-dobranocek-materia%C5%82-surowy/vi-AA1voJ4u>;
61. 6.12. Darmowe bilety wstępu do Muzeum przekazane współorganizatorce wystawy czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo”;
62. 6.12. Relacja o wystawie czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo” – Polska Agencja Prasowa <https://www.pap.pl/aktualnosci/slynnny-pies-detektyw-doczekal-sie-wystawy-w-rzeshowskim-muzeum-dobranocek-nasze-wideo>;
63. 6.12. Artykuł o wystawie czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo” – Polskie Radio Rzeszów <https://radio.rzeszow.pl/160237/wystawa-poswiecona-serialowi-o-psie-scooby-doo-w-muzeum-dobranocek/>;
64. 6.12. Artykuł o wystawie czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo” – rzeszow.naszemiasto.pl <https://rzeszow.naszemiasto.pl/pamiatki-z-scooby-doo-w-muzeum-dobranocek-w-rzeshowie/ar/c13-9844813>;
65. 9.12. Artykuł o wystawie czasowej „Gdzie jesteś Scooby-Doo” – kurierrzeszowski.pl; <https://kurierrzeszowski.pl/2024/12/09/muzeum-dobranocek-zaprasza-na-nowa-wystawe-o-popularnej-bajce-scooby-doo/>;

Muzeum Dobranocek w Rzeszowie prowadzi swoje strony na portalach społecznościowych Facebook, Instagram oraz Youtube. Prowadzi także stronę internetową <https://www.muzeumdobranocek.pl/>.

Rzeszowski Dom Kultury

Rzeszowski Dom Kultury w latach 2023-2024 zrealizował następujące przedsięwzięcia:

1. w filiach Rzeszowskiego Domu Kultury działalność prowadzi utytułowany Zespół Pieśni i Tańca Karpaty oraz liczne zespoły śpiewacze: Budziwojce, Matysowianie, Kumoszki, Sztajerek, Wesołe Kumoszki;
2. w latach 2023-2024 Rzeszowski Dom Kultury był organizatorem licznych warsztatów rzeszowskich tradycji okołokościelnych, które realizował wraz z rzeszowskimi kołami gospodyń;
3. w latach 2023-2024 Rzeszowski Dom Kultury zorganizował dwa Jarmarki Wielkanocne na rzeszowskim rynku. W 2023 roku prezentowane były na nim tradycje polskie oraz ukraińskie, natomiast w 2024 roku prezentowane były tradycje polskie, w tym tradycje regionalne;
4. w latach 2023-2024 Rzeszowski Dom Kultury organizował coroczny Budziwojski Kiermasz Bożonarodzeniowy, podczas którego prezentowane były wyroby lokalnych rękodzielników oraz rzemieślników;
5. w latach 2023-2024 Rzeszowski Dom Kultury wraz z Radami Osiedli organizował wydarzenia dedykowane lokalnym tradycjom wybranych rzeszowskich osiedli: Staromiejska Biesiada Ludowa (2023), Święto Osiedlowe 600-lecia Budziwoja (2023), Święto Osiedlowe 600-lecia Drabinianki (2023), Dawne Tradycje Wesela Przybyszowskiego (2024);
6. w ramach działalności Centrum Promocji i Dziedzictwa Kulturowego, w latach 2023-2024 Rzeszowski Dom Kultury włączał w program letnich i zimowych półkolonii w RDK filia Przybyszówka atrakcje związane z lokalnymi tradycjami i dziedzictwem kulturowym;
7. w 2024 Rzeszowski Dom Kultury zorganizował widowisko obrzędowe Wieńcowiny które zostało przygotowane przez Zespół Śpiewaczy Budziwojce. Widowisko od czasu swojej premiery było wystawione i nagradzane na licznych wydarzeniach kulturalnych na terenie całego podkarpacia;
8. organizacja corocznego Balu Kotylionowego upamiętniającego działalność Heleny Szajer – animatorki życia kulturalnego dawnej Słociny. Wydarzenia te miały na celu pielęgnowanie pamięci o jej wkładzie w rozwój lokalnej społeczności i kultury;

9. w 2023 roku Rzeszowski Dom Kultury, we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Staromieścia, zorganizował serię wydarzeń w ramach inicjatywy zatytułowanej „Jan Robak – Staromiejski Oskar Kolberg – 125. Rocznica Urodzin”. Projekt ten był poświęcony postaci Jana Robaka – znanego animatora kultury i cenionego znawcy rzeszowskiego folkloru, a jego celem było uhonorowanie jego dorobku oraz popularyzacja lokalnych tradycji.

Teatr Maska

Teatr Maska w ramach swojej działalności współpracuje z organizacjami pozarządowymi:

1. Teatr Przedmieście – współpraca z dyrektorką artystyczną festiwalu Anetą Adamską-Szukałą przy organizacji Festiwalu ŹRÓDŁA PAMIĘCI. Szajna – Grotowski Kantor (edycje 2023, 2024) Obydwu wydarzeniom towarzyszyły działania popularyzatorskie adresowane m.in. do młodego pokolenia (prelekcje, spacer teatralny);
2. Podkarpackie Stowarzyszenie Głuchych - przygotowanie i przeprowadzenie tłumaczenia spektaklu „Pinok.io, czyli co czują maszyny” na PJM;
3. Fundacja Teatr O.de.la - współpraca przy organizacji Festiwalu Nowe Strategie Choreograficzne 2023;
4. Rzeszowskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt (administrator schroniska "Kundelek") - organizacja akcji społecznej Spacer z Kundelkiem.

Teatr Maska prowadzi swoje strony na portalach społecznościowych Facebook, Instagram oraz Youtube. Prowadzi także stronę internetową <https://www.teatrmaska.pl/>.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna

W latach 2023-2024 Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie, w ramach prowadzonych przez siebie działań statutowych zorganizowała dla mieszkańców Rzeszowa liczne wydarzenia o charakterze edukacyjnym, nakierowane na poszerzanie wiedzy o zabytkach i dziedzictwie kulturowym miasta:

1. Czytelnia Główna, ul. Sokoła 13

Przeprowadziła prelekcje, dotyczące tradycji, obrzędów i zwyczajów świąt Wielkiej Nocy w woj. podkarpackim, źródeł informacji turystycznej w Rzeszowie i okolicach połączone ze zwiedzaniem biblioteki oraz cykliczne prezentacje cymeliów, w tym rękopisów i starodruków znajdujących się w zbiorach Biblioteki;

2. Filia nr 4, ul. Ofiar Katynia 15

Zrealizowała kilkanaście spotkań edukacyjnych, wykładów i prelekcji o kulturze i dziedzictwie lokalnym dla odbiorców w każdym wieku, w tym m. in.: O dawnym Rzeszowie – *układamy tangramy (rozmowa o historii miasta, zabytkach, atrakcjach turystycznych, zabawy logiczne i literackie zainspirowane legendą o Rzeszowie)*, *Wojsko w przedwojennym Rzeszowie* – wykład dr Jerzego Majki, Rzeszów w Europie – prelekcja Dominika Łazarza w ramach klubu czytelniczego dla dorosłych Spotkania z literaturą, *Ulmowie... pamiętamy* – krótka historia Rodziny Ulmów, rozmowy o holocauście, prezentacja gry historycznej *Muzeum w pudełku: Miasteczko Malki* oraz przedstawienie powiązań rodziny Ulmów z Rzeszowem;

3. Filia nr 5, ul. Budziwojska 194

Prowadziła działania mające na celu integrację lokalnej społeczności Budziwoja, dawniej wsi obecnie dzielnicy Rzeszowa i utrwalenie jej dziedzictwa kulturowego poprzez m. in.: spotkania z Jaromirem Kwiatkowskim i dr Jadwigą Buczak pt. *Propagowanie pamięci o mieszkańcach regionu*, spotkania z Jadwigą Buczak, regionalną autorką prozy, opisującą w swej twórczości historię Rzeszowa, nakręcenie we współpracy z Parafią pw. Matki Boskiej Śnieżnej w Rzeszowie i partnerami Radą Osiedla Budziwój i Rzeszowskim Domem Kultury

pełnometrażowego filmu dokumentalnego o historii i mieszkańcach Budziwoja – *Budziwojskie opowieści* oraz udostępnienie go w Internecie oraz w formie otwartych pokazów dla mieszkańców Rzeszowa;

4. Filia nr 7, ul. Osmeckiego 51

Zorganizowała we współpracy z Oddziałowym Biurem Edukacji Narodowej IPN w Rzeszowie – „spacery historyczne” dla uczniów szkoły średniej;

5. Filia nr 10, ul. Podchorążych 1

Gościła członków Klubu Pasjonatów Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Rzeszowskim oraz mieszkańców Rzeszowa na spotkaniu z Edytą Dawidziak, Miejskim Konserwatorem Zabytków w Rzeszowie, Dyrektorem Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, *Ciekawostki o rzeszowskich zabytkach: historia rzeszowskich piwnic od czasów ich powstania do etapu ich ratowania*;

6. Dział Informacyjno-Bibliograficzny, budynek główny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Sokoła 13

Zorganizował dla mieszkańców Rzeszowie kilka spotkań edukacyjnych:

- promocję publikacji – *Ciekawostki o rzeszowskich zabytkach*, autorstwa Edyty Dawidziak i Karoliny Chomiczewskiej, dyrektora i przedstawicielki Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie,
- prelekcję *Pierwsze wzmianki o Rzeszowie a źródła archeologiczne*, dr Pawła Kocańdy, archeologa z Fundacji Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego,
- prelekcję Szymona Jakubowskiego, historyka i dziennikarza z Fundacji Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, pt. *Jan Pakosławic i jego potomkowie. Opowieść o pierwszych właścicielach Rzeszowa*,
- *Śladami obecności Żydów w przestrzeni Rzeszowa* – spotkanie z Martą Wójcik – przewodniczką i pasjonatką historii Rzeszowa.

7. Dział Udostępniania Zbiorów, budynek główny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Sokoła 13

Zorganizował spotkania celebrujące 670-lecie lokacji miasta Rzeszowa. W ramach cyklu *Zmieniają się krajobrazy* zainteresowani mieli okazję posłuchać:

- opowieści Bartosza Korczyńskiego, podróżnika i pilota wycieczek, o historii Rzeszowa oraz o ciekawych miejscach naszego miasta,
- opowieści Wojciecha Przyłipiaka, pisarza, dziennikarza i kolekcjonera zabytków z czasów PRL o rzeszowskich wątkach w swej twórczości,
- opowieści Katarzyny Hadały, autorki publikacji „Kino, którego nie ma” o historii rzeszowskich kin.

8. Dział Instrukcyjno-Metodyczny, budynek główny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Sokoła 13

Zaprosił bibliotekarzy z Podkarpacia na szkolenie:

- *Lokalną historią zafascynowani* (w ramach programu dotacyjnego Instytutu Książki – Dyskusyjne Kluby Książki). Uczestnicy szkolenia podzielili się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniem w formach promocji lokalnych twórców, pisarzy i historii miejscowości, w których pracują i mieszkają. Na szkoleniu poruszono m.in. temat zbierania eksponatów i dzielenia się historiami z nimi związanymi, sposoby i miejsca szukania inspiracji do działań z lokalną historią, omówiono błędy, których warto wystrzegać się przy promowaniu lokalnych twórców. Głównym celem szkolenia było zaprezentowanie instytucji i osób, które kreują pomysły na promowanie lokalnej historii. Prowadzącą była Ewelina Jurasz – menadżerka, kuratorka, krytyczka sztuki, animatorka działań społeczno-kulturalnych.

WiMBP zorganizowała również wydarzenia upowszechniające wiedzę o zabytkach i dziedzictwie kulturowym województwa podkarpackiego, m.in. poprzez działania edukacyjne:

1. Dział Instrukcyjno-Metodyczny, budynek główny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie, ul. Sokoła 13

Zaprosił bibliotekarzy z podkarpacia na szkolenia:

- Jestem stąd, czyli jak czerpać z tożsamości regionu. Celem warsztatów była popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o kulturze regionu poprzez zwiększenie liczby wydarzeń związanych z kulturą Lasowiaków w bibliotekach na terenie województwa podkarpackiego. Prowadząca, Edyta Salnikow, animatorka, działaczka społeczna, koordynatorka wielu projektów społecznych i kulturalnych, prezeska i dyrektorka Bieszczadzkiego Uniwersytetu Ludowego, wiceprezeska Fundacji Przestrzeń Lokalna, przedstawiła na przykładzie Bieszczadzkiego Uniwersytetu Ludowego, w jaki sposób można czerpać z tradycji regionu, starając się ocalić od zapomnienia lokalne tradycje i zwyczaje. W drugiej części spotkania bibliotekarki przedstawiły w grupach własny pomysł na promowanie kultury lasowiackiej – w trakcie burzy mózgów powstawały ciekawe sposoby na działania kierowane do czytelników,
- Wyjazd do Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. Uczestniczki wraz z przewodnikiem zwiedziły Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. W ramach spotkania odbyły się także warsztaty haftu oraz tradycyjnej wycinanki lasowiackiej. Pod okiem instruktorów bibliotekarki samodzielnie wykonały tradycyjną wycinankę z papieru, która często stanowiła ozdobę okna czy wiejskiej chaty, a także własnoręcznie wyhaftowały na serwetce lasowiackie serce i poznały tradycyjne wzory wyszywane przez liczne pokolenia kobiet z terenów dawnej Puszczy Sandomierskiej. Spotkanie z dziedzictwem Lasowiaków zakończyło się degustacją regionalnych potraw.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie podjęła liczne działania w zakresie ochrony lokalnych tradycji i dziedzictwa niematerialnego – warsztaty rękodzielnicze, wikliniarskie, folkowego decoupage, koronkarskie, drzeworytnicze, artystyczne, literacko-plastyczne, z tworzenia linorytu, spotkania z popularyzatorami kultury ludowej, prelekcje, imprezy plenerowej (jarmark lasowiacki) oraz wystawy (w tym *Podkarpackim szlakiem architektury drewnianej*).

Współpracowano z Bractwem Flisackim pw. św. Barbary w Ulanowie przy organizacji Europejskich Dni Dziedzictwa – wystawa planszowa, prezentacja i opowieść o ginącym zawodzie flisaka i kulturze flisackiej.

Współpracowano również z organizacjami pozarządowymi:

- Fundacją Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego – prelekcje historyczne,
- Regionalnym Stowarzyszeniem Twórców Kultury w Rzeszowie – spotkania dot. m. in. lokalnego dziedzictwa kulturowego dla dorosłych

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie prowadzi swoją stronę na portalu społecznościowym. Wszystkie informacje na bieżąco prezentowane są na stronie internetowej <https://www.wimbp.rzeszow.pl/>.

PODSUMOWANIE

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie działań podejmowanych w latach 2023-2024 w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami z terenu Rzeszowa. Jest to drugie sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024”, które rozpoczyna jego czteroletni okres obowiązywania. Na podstawie priorytetów i kierunków działań określonych w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024”, przeprowadzona została ocena stanu realizacji Programu. Z uwagi na sposób ujęcia wskaźników oceniających poziom realizacji Programu, ocena ta ma charakter opisowy i zawarta została w kolejnych rozdziałach Sprawozdania, podzielonych według dwóch głównych bloków tematycznych.

Wśród najważniejszych działań, które udało się zrealizować w ramach priorytetu I: *Ochrona dziedzictwa kulturowego dla zachowania jego wartości*, należy wskazać m. in.:

- uwzględnienie ochrony zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków w dokumentach planistycznych, tj. w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także w decyzjach o warunkach zabudowy i decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- prowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa oraz jej bieżąca aktualizacja, w tym ujmowanie w gminnej ewidencji zabytków nowych obiektów, stanowiące realne poszerzenie i wzmocnienie ochrony lokalnego dziedzictwa materialnego,
- zintegrowana ochrona obiektów zabytkowych, w tym stanowisk archeologicznych, przy miejskich inwestycjach drogowych, budowlanych i infrastrukturalnych,
- kontynuacja finansowania z budżetu Gminy Miasto Rzeszów robót budowlanych oraz prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, pozwalającego na zahamowanie postępujących procesów degradacji i poprawę stanu zachowania obiektów zabytkowych,
- prowadzenie przy obiektach zabytkowych oraz na obszarach objętych ochroną konserwatorską prac remontowo-konserwatorskich oraz innych działań zmierzających do poprawy stanu zachowania i użytkowania zasobów materialnego dziedzictwa kulturowego.

W ramach priorytetu II: *Odpowiednie wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego*, prowadzone były interdyscyplinarne działania mające na celu odpowiednią prezentację oraz promocję materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego. Działania te realizowane były przede wszystkim przez instytucje kultury, dla których organizatorem jest Gmina Miasto Rzeszów, tj.: Biura Wystaw Artystycznych, Estrady Rzeszowskiej, Galerii Fotografii Miasta Rzeszowa, Muzeum Dobranoczek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie, Rzeszowskiego Domu Kultury, Teatru Maska, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. W tym zakresie należy zaznaczyć otwarcie w 2023 r. w strukturze teatru Maska Pracowni Dżepetta czyli stałej ekspozycji prezentującej wybrane lalki, maski, projekty scenograficzne i kostiumy z niespełna 70-letniej historii Teatru Maska (wcześniej Kacperek).

Kontynuowana jest również działalność Podziemnej Trasy Turystycznej w ramach struktury Rzeszowskich Piwnic, która skupiona jest przede wszystkim na podnoszeniu świadomości zwiedzających o zasobach lokalnego dziedzictwa oraz na praktycznym wykorzystaniu dziedzictwa do celów edukacyjnych, promocyjnych i turystycznych. Szczególnie ważnym przedsięwzięciem było również opracowanie publikacji „Ciekawostki

o rzeszowskich zabytkach”, „Renowacje i Zabytki” oraz „ARCHITEKTURA RZESZOWA od czasów autonomii galicyjskiej” mających na celu zaprezentowanie i popularyzację rzeszowskich zabytków.

Działania ujęte w niniejszym Sprawozdaniu kończą realizację „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2021-2024.” Kolejne priorytety i kierunki działań zostaną określone w kolejnym Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami.

Spis fotografii:

Fot. 1. – II Koszary Obrony Krajowej wraz z ogrodzeniem przy ul. Bardowskiego 2, widok od ul. Aleksandra Fredry (fot. Biuro ZIR).	16
Fot. 2. – II Koszary Obrony Krajowej wraz z ogrodzeniem przy ul. Bardowskiego 2 (fot. Biuro ZIR)	18
Fot. 3. – Zespół pawilonów handlowo-usługowych zwany „wiatą” przy ul. Hetmańskiej 25-39 (fot. Biuro ZIR)	19
Fot. 4. – III Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie przy ul. Fryderyka Szopena 11 (fot. Biuro ZIR)	24
Fot. 5. – Dwór w zespole dworsko-parkowym w Rzeszowie-Słocinie przy ul. Powstańców Śląskich 2 (fot. Biuro ZIR)	28
Fot. 6. – Kościół parafialny pw. Chrystusa Króla przy ul. Ks. Józefa Jałowego 39 (fot. Biuro ZIR)	29
Fot. 7. – Kościół parafialny pw. Chrystusa Króla przy ul. Ks. Józefa Jałowego, widok od ul. Ks. Józefa Sondej (fot. Biuro ZIR)	30
Fot. 8. – Cerkiew pw. Zaśnięcia NMP (dawny kościół Św. Trójcy) przy ul. Targowej 4 (fot. Biuro ZIR)	30
Fot. 9. – Kaplica Św. Huberta przy ul. św. Huberta 55 (fot. Biuro ZIR)	34

Spis tabel:

Tabela 1. – Wykaz obiektów włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa w latach 2023-2024.	17
Tabela 2. – Wykaz obiektów wyłączonych z Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa w latach 2023-2024.	17
Tabela 3 Zestawienie prac remontowych wykonanych przez Gminę Miasto Rzeszów w latach 2023-2024 przy zabytkowych nieruchomościach	22
Tabela 4. – Wykaz dotacji udzielonych z budżetu Gminy Miasto Rzeszów na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków w latach 2023-2024.	29
Tabela 5. – Wykaz dotacji udzielonych z budżetu Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków z terenu miasta Rzeszowa w latach 2023-2024.	32
Tabela 6. – Zestawienie prac remontowo-konserwatorskich wykonanych przez Gminę Miasto Rzeszów w latach 2021-2022 przy zabytkowych nagrobkach, pomnikach i kapliczkach.	38
Tabela 7. – Całoroczna działalność kulturalna w roku 2023. Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań.	57
Tabela 8. – Całoroczna działalność kulturalna w roku 2024. Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań	57
Tabela 9. – Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.). Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań w roku 2023.	58
Tabela 10. – Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.). Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań w roku 2024.	59
Tabela 11. – Inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie w 2023 roku (art. 19a)	60
Tabela 12. – Inicjatywy kulturalne realizowane w Rzeszowie w 2024 roku (art. 19a)	61
Tabela 13. – Integracja europejska oraz rozwijanie współpracy międzynarodowej w zakresie kultury i sztuki. Zestawienie ofert, którym przyznano dofinansowanie na realizację zadań w roku 2024.	62

Przypisy:

1. Sprawozdania roczne Biura Wystaw Artystycznych:
2023
<https://bip.erzeszow.pl/static/img/k02/BWA/sprawozdania%20z%20dzia%C5%82alno%C5%9Bci/Sprawozdanie%2520z%2520dzia%C5%2582alno%C5%259Bci%2520merytorycznej%2520BWA%2520za%2520okres%252001.01.2023-31.12.2023.pdf>
2024
<https://bip.erzeszow.pl/static/img/k02/BWA/nowe%20do%20wprowadzenie/SprawozdanieBWA2024.BES.pdf>
 2. Rejestr zabytków nieruchomych <https://dane.gov.pl/pl/dataset/1130,rejestr-zabytkow-nieruchomych>
 3. Wpis do Rejestru rzeźby monumentalnej - Pomnika Walk Rewolucyjnych w Rzeszowie
<https://wuooprzemysl.pl/aktualnosci/wpis-do-rejestru-rzezby-monumentalnej-pomnika-walk-rewolucyjnych-w-rzeszowie.html>
 4. Przyznane dotacje | Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemyśle <https://wuooprzemysl.pl/dobrania/przyznane-dotacje.html>
 5. Finanse Miasta Rzeszowa - Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Rzeszów
<https://bip.erzeszow.pl/361-finanse-miasta-rzeszowa.html>
 6. Programy Ministra - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Portal Gov.pl
<https://www.gov.pl/web/kultura/programy-i-projekty>
 7. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych <https://www.pfron.org.pl/>
-